

open over afscheid

Jaarverslag 2023

Inhoud

Voorwoord	3
Kerncijfers	4
Strategie	5
Ontwikkelingen 2023	13
Bedrijfsresultaten	17
Financiële resultaten	23
Onze mensen	28
Maatschappelijke resultaten	39
Risicomanagement	49
Vooruitzichten	54
Governance	55
Raad van commissarissen	60
Jaarrekening 2023	67

Voorwoord

2023, een bijzonder jubileumjaar

In 2023 bestond Monuta 100 jaar. Dat is een mijlpaal waar we trots op zijn. Toen onze voorgangers honderd jaar geleden Monuta oprichtten, was de wereld compleet anders dan nu. Onze rituelen, wensen en mogelijkheden rondom afscheid nemen zijn in die eeuw erg veranderd. Maar het bijzondere is dat onze missie in al die jaren hetzelfde bleef: voor iedereen een afscheid met een goed gevoel mogelijk maken. En dat geldt echt voor iedereen. Welke achtergrond je ook hebt of in welke omstandigheden je ook overlijdt. Die missie geeft ons stabiliteit en inspireert ons nog elke dag.

2023, weer een jaar vol beweging

Op hetzelfde moment gebeurt er veel in de wereld. We merken allemaal de effecten van inflatie: de rentes en gasprijzen stegen. Die stijgende prijs voor gas vingen wij zelf op en berekenden we niet door. In meerdere maanden van het jaar hadden we te maken met oversterfte. En we konden door de hogere rente onze verzekering goedkoper maken. We nemen onze maatschappelijke verantwoordelijkheid serieus. We hebben nieuwe stappen gezet in een duurzame aanpak voor mens, maatschappij en milieu.

Ook in 2023 zijn we er vóór, tijdens en na het afscheid

Bij afscheid nemen gaat het niet alleen om de dag van de uitvaart. Een goede voorbereiding bij leven, liefdevolle begeleiding tijdens een persoonlijke uitvaart en steun nádat iemand overleden is, zijn allemaal belangrijk. Monuta is er daarom in iedere stap van dat proces. We ontwikkelden onze aanpak in 2023 verder door. Je kunt nu bijvoorbeeld online je uitvaartwensen nog persoonlijker invullen. Dat helpt nabestaanden. En dit jaar introduceerden we ons aanbod voor nazorg, voor iedereen. Hierin combineren we persoonlijke gesprekken, boekjes en online ondersteuning voor nabestaanden. Ook brachten we meer dan 2.100 mensen samen tijdens onze November 2 Remember herinneringsavonden.

2023, een jaar van open over afscheid zijn

Monuta wil open over afscheid zijn. Hiermee moedigen we het gesprek over afscheidswensen en uitvaarten aan. We zetten letterlijk en figuurlijk onze deuren open. In opnieuw ingerichte panden met een lichtere uitstraling. Maar ook met onze campagnes. Bijvoorbeeld door met A.I. een eerste indruk te schetsen van je uitvaart. Of met het vertrouwde plakje cake als gespreksstarter. Vanwege ons 100-jarig bestaan lanceerden we onze nieuwe cake, Plakje Troost®, naar eigen Monuta receptuur.

2023, een jaar met effect

Met al deze nieuwe ontwikkelingen en alle uitdagingen hebben we ons werk toch heel goed kunnen doen. In ons jubileumjaar konden we er voor meer mensen zijn. Wij verzorgden het afscheid voor meer overledenen en hun nabestaanden. En nog nooit eerder konden we zoveel mensen financiële zekerheid bieden met onze verzekeringen. Maar het belangrijkste is hoe onze klanten en medewerkers zich daarbij voelen. Daarbij is de score voor klanttevredenheid ons belangrijkste kompas. En die brak een record. Ook onze interne score van onze medewerkers was nog nooit zo hoog.

Ook de komende 100 jaar

Trots zijn we, op al onze collega's. Op de collega's die vandaag de dag klaarstaan voor onze klanten. Maar ook op de collega's die in de afgelopen eeuw hielpen met bouwen aan Monuta. Voorlopig zal het nog onrustig blijven in de wereld. Maar wij zullen ons ook de komende 100 jaar elke dag blijven inzetten om voor iedereen een afscheid met een goed gevoel te verzorgen.

Namens ons directieteam: bedankt! En dat zeggen we niet alleen tegen alle betrokken medewerkers. Maar vooral ook tegen alle klanten die ons hun vertrouwen schonken.

Quinten Fraai, CEO

Quinten Fraai, CEO Monuta

Kerncijfers

Onze mensen

Aantal medewerkers in dienst in Nederland op 31 december 2023

688

Vrouwen in dienst

66%

Mannen in dienst

34%

Gemiddelde leeftijd werknemer

49 jaar

Verzuim

5,6%

Nieuwe werknemers

136

Stijging eNPS

14 naar 20

Afgerond in 2023 NaVU-vakdiploma

29

Aantal trainingen en e-learnings permanente educatie

49

Bedrijfsresultaten

Alles draait om de klant

Klanttevredenheid over uitvaart-verzorgers in loondienst 9,3

Klanttevredenheid telefonisch contact verzekeringen 8,6

Klanttevredenheid begraaf-plaatsen en crematoria 9

Financieel tot steun zijn

Aantal verzekerden in Nederland 1.617.959

Aantal nieuwe verzekerden Nederland 35.002

Marktaandeel nieuwe verzekeringen 38,8%

Samen voor de klant

Franchisenemers, medewerkerparticipaties en partners 44

Intermediairs 2.053

Emotioneel tot steun zijn

Marktaandeel uitvaartzorg 8,6%

Marktaandeel crematoria 8,7%

Aantal uitvaarten 14.517

Aantal crematies totaal 10.035

Aantal crematies in eigen crematoria 7.531

Aantal crematies in 4 partnercrematoria 2.504

Aantal begrafenissen op 3 eigen begraafplaatsen 474

Financiële resultaten

Cijfers in miljoenen

Nieuwe uitvaartverzekeringen verzekerd kapitaal, netto productie € 452,2

Premie inkomen € 191,5

Operationeel resultaat € 5,7

Financieel resultaat voor belasting € 24,5

Solvabiliteitsratio verzekeraar 180%

Samen voor mens, milieu en maatschappij

Nieuwe circulaire bedrijfskleding in gebruik

Inclusiviteitsklimaat Monuta 60%
Nederlands gemiddelde 55%

CO₂-emissie Monuta 19,6 kiloton

Strategie

Profiel

Voor iedereen een afscheid met een goed gevoel

Iedereen verdient een waardig en persoonlijk afscheid. Vanuit die overtuiging is Monuta 100 jaar geleden opgericht. Toen was gelijkheid helemaal niet vanzelfsprekend. En hoewel er sinds 1923 veel veranderd is, bepaalt deze missie tot op de dag van vandaag alles wat we doen: we verzorgen voor iedereen een afscheid met een goed gevoel.

Voor, tijdens en na

Afscheid is meer dan een uitvaart alleen. Monuta is er voor, tijdens en na het overlijden. Op verschillende manieren. Natuurlijk door ieder jaar voor meer dan 14.000 mensen een persoonlijke uitvaart te verzorgen. Ook als daarvoor specifieke kennis van rituelen of tradities nodig is. Of een speciale aanpak, zoals tijdens de coronacrisis of bij een grote ramp. Maar ook ná een afscheid zijn we er. We bieden nazorg door nabestaanden praktisch en emotioneel te steunen in de verwerking van hun verlies. We maken het afscheid financieel mogelijk. Voor meer dan 1,5 miljoen mensen geven onze uitvaartverzekeringen financiële zekerheid.

De afscheidsspecialist

Elke dag zetten we alles op alles om afscheid met een goed gevoel mogelijk te maken. Monuta is een maatschappelijk betrokken stichting. Ons belangrijkste doel is de continuïteit van onze dienstverlening voor onze klanten. We zijn er dus niet op gericht onze winst op te drijven. Onze waarden zijn dan ook belangrijk voor ons. Onze mensen zijn ontzettend betrokken. En we zijn daadkrachtig, oprecht en empathisch. Kwaliteit en vakmanschap vinden we belangrijk. Omdat je ieder afscheid maar één keer goed kunt doen.

Open over afscheid

Hoe we dat doen? Wij zetten ons in voor een samenleving die anders omgaat met afscheid. Rondom het afscheid zijn vaak veel zaken onduidelijk, ingewikkeld en beladen. Dat is niet nodig en dat willen wij doorbreken. Wij geloven in openheid en eerlijkheid over afscheid. We willen onzekerheid en twijfels wegnemen als je er niet meer bent. We zijn open over hoe we werken en hoe een goed afscheid tot stand komt. En we vragen ook openheid van onze klanten. We nodigen hen uit om over hun wensen na te denken en deze te bespreken. Want dat helpt dierbaren om door te kunnen.

Monuta. Open over afscheid.

100 jaar afscheid, 100 jaar Monuta

Een afscheid met een goed gevoel. Voor iedereen. Dat is waar Monuta al 100 jaar voor staat. Uitvaarten en rituelen rondom afscheid veranderden in die 100 jaar wél. Samen met Greetje van 100 jaar vertellen we graag ons verhaal.

Bekijk de korte film [100 jaar afscheid, 100 jaar Monuta](#)

Open over afscheid

Open over afscheid zijn, vinden we moeilijk in Nederland. Nog steeds stoppen veel mensen de gedachte hieraan liever weg of schuiven het voor zich uit, bespreken en regelen weinig. Omdat ze het lastig vinden of gewoon druk zijn met hun dagelijkse leven. Mensen praten er niet over en weten er weinig van. Ook niet over de praktische dingen. Niet vreemd, want nadenken over de dood is niet altijd makkelijk. Maar we weten óók dat het juist zoveel rust kan geven. Door samen te bespreken wat je wensen en ideeën zijn. En hoeveel geld er nodig is en daar iets voor te regelen als dat nodig is. In 2023 vroegen we op verschillende manieren aandacht voor het bespreekbaar maken van afscheid.

Het Laatste Hoofdstuk

Het leven is als een boek. We doen er alles aan om iedere bladzijde van ons persoonlijke verhaal zo mooi mogelijk te schrijven. Het is vaak nog een raadsel hoe en wanneer dat verhaal eindigt. Jij bepaalt zelf hoe jouw afscheid er uit ziet. Wat er ook gebeurt. Dat moment is namelijk net zo persoonlijk als de rest van jouw verhaal. We helpen mensen de eerste indruk van hun persoonlijke laatste hoofdstuk te maken. Dit doen we met behulp van de nieuwste AI-technieken en met hulp van het digitale evenbeeld van schrijver Ronald Giphart. Dit gebruik je als startpunt om het te bespreken met jouw vrienden en familie.

[Bekijk Het Laatste Hoofdstuk >](#)

Plakje Troost®

Bitterballen of spekkoeke? Of voelt de vertrouwde cake als een fijne keuze? Bij een afscheid hebben we oneindig veel mogelijkheden. Toch praat 8 op de 10 Nederlanders er niet over. Dat is voor ons een reden om ter ere van onze verjaardag een vertrouwde gespreksstarter in een nieuw jasje te steken: de uitvaartcake. Soms lachen we met zijn allen een beetje om die cake. Maar de realiteit is dat veel Nederlanders het een hele mooie traditie vinden. 1 op de 2 mensen vindt cake heel erg passen bij een afscheid.

Plakje Troost® is onze eigen nieuwe cake. De cake is door gespecialiseerde cakebakkers van een familiebedrijf voor ons gemaakt. Er zit een klein vleugje citroenmelisse in. Dat is een kruid dat rust geeft in emotionele situaties. Met de cake nodigen we iedereen uit na te denken over eigen wensen en die met dierbaren te bespreken.

[Lees hier alles over Plakje Troost® en cake bij afscheid](#)

November 2 Remember

Afscheid nemen stopt niet als de uitvaart voorbij is. Daarom organiseert Monuta jaarlijks November 2 Remember. Tijdens deze speciale herinneringsavonden staan we samen stil bij dierbaren die we verloren. Dit jaar kwamen meer dan 2.100 mensen samen om de herinnering aan hun dierbaren levend te houden. Want samen praten over rouw en verlies is ook open over afscheid zijn. We vroegen aan zangeres DO of zij speciaal voor November 2 Remember een lied wilde schrijven. Ze schreef 'Leef je in mij' over wat troost geeft als je iemand hebt verloren. Als inspiratie hiervoor gebruikte ze de persoonlijke verhalen van nabestaanden.

[Lees hier alles over November 2 Remember](#)

Luister naar 'Leef je in mij'

november2remember
met DO

Monuta

Monuta

Open over...

de
uitvaartverzorgers

Open in 1 minuut

Vragen rondom afscheid en uitvaarten hoeven niet ingewikkeld te zijn. Verschillende collega's van Monuta beantwoordden in 1 minuut veel gestelde vragen over lastige onderwerpen. Zij waren open en eerlijk, zonder gedoe.

Bekijk alle video's

Anita, franchiseemer Monuta

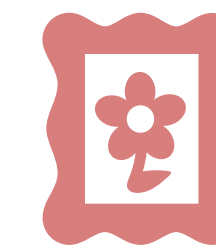
Beloften aan onze klanten

Afscheid nemen van je geliefde of dierbare is een bijzondere en belangrijke gebeurtenis. Afscheid nemen doe je maar één keer. Alles moet dan kloppen. Daarom gaan we in onze dienstverlening uit van vijf beloften aan onze klanten. En daar mogen zij ons ook aan houden. Zo zorgen wij voor een afscheid met een goed gevoel voor iedereen.

Kernwaarden

Daadkrachtig
Oprecht
Empathisch

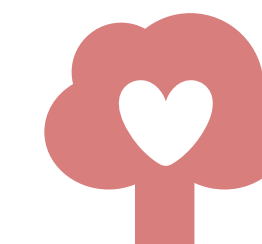
Waarom kiezen voor een afscheid bij Monuta?

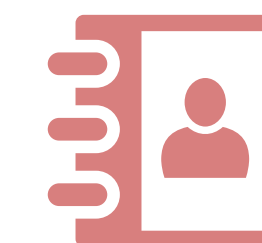
Altijd een persoonlijk afscheid

Eén vertrouwd gezicht

Liefdevolle verzorging

Een persoonlijk draaiboek

Geen financiële verrassingen

Businessmodel

Monuta is in 1923 opgericht om voor iedereen een afscheid met een goed gevoel mogelijk te maken. De belangrijke uitgangspunten waren een sterk gevoel van rechtvaardigheid en klaarstaan voor elkaar. Nu staan wij nog altijd voor deze uitgangspunten. De eigenaar van Monuta is Monuta Stichting. De eigenaar streeft niet naar winstmaximalisatie. Wat wij belangrijk vinden, is dat onze dienstverlening voor zoveel mogelijk mensen bereikbaar is. En dat we kunnen blijven bestaan zodat we klanten kunnen blijven helpen.

Daarom gaat alle winst die we maken weer terug het bedrijf in. Met dat geld doen we investeringen om onze dienstverlening verder te verbeteren. En te moderniseren als dat nodig is. Ons doel is om op de korte én de lange termijn onze beloftes waar te blijven maken: persoonlijke, liefdevolle uitvaarten verzorgen en mensen met onze uitvaartverzekering helpen om het ook te kunnen betalen zodra het zover is.

Onze strategie is daarom gericht op groei. Wij willen bereikbaar zijn voor meer mensen. En we willen ook in de toekomst onze diensten kunnen blijven leveren op een duurzame en zelfstandige manier. Onze dienstverlening komt samen in Monuta: we sluiten uitvaartverzekeringen af en ondersteunen nabestaanden voor, tijdens en na het afscheid. We bieden verschillende diensten binnen één Monuta.

Om ons doel te bereiken gaan wij in onze strategie van drie dingen uit:

1. Groei

We bieden meer nabestaanden steun bij het verzorgen van uitvaarten in heel Nederland. Ook geven we meer mensen financiële zekerheid met onze uitvaartverzekering. We komen dichterbij onze klant. En we zijn toegankelijk voor iedereen.

2. Excellente operatie

We streven naar een super toegankelijke, gemakkelijke en gepersonaliseerde klantervaring. Om die te creëren, digitaliseren we onze ondersteunende processen zo veel mogelijk. En we richten ze zo efficiënt mogelijk in. Zo hoeven onze uitvaartverzorgers minder tijd te besteden aan administratieve taken. En kunnen zij zich inzetten om nabestaanden op de allerbeste manier te ondersteunen. En zo krijgen onze verzekerde klanten de beste (self)service. Online, aan de telefoon of in een persoonlijk gesprek. Op een manier die het beste bij hen past.

3. Duurzaam

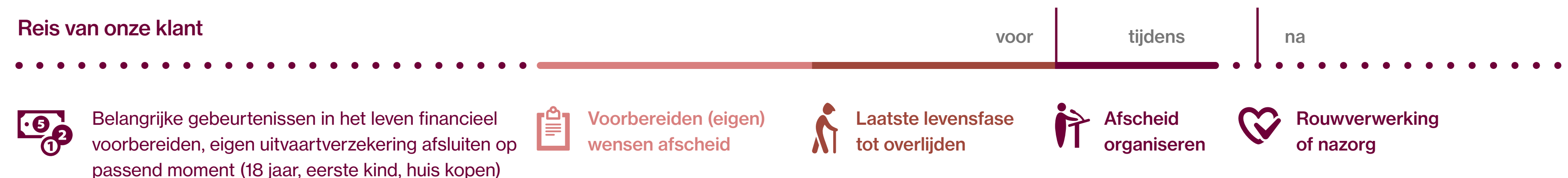
We gaan bewust om met onze maatschappelijke invloed op mensen, de maatschappij en het milieu. Zo dragen we ook bij aan een duurzame toekomst van onze wereld. Daarnaast zorgen we ervoor dat ook wijzelf als bedrijf financieel duurzaam zijn.

Prijsbeleid

Dienstverlening

Wij geven het afscheid op de best mogelijke manier vorm. Dit doen we samen met onze klanten. Zo geven we de nabestaanden zo goed mogelijk de ruimte voor hun verlies en verdriet, zodat ze zo goed mogelijk door kunnen. We maken het afscheid met onze uitvaartverzekering ook financieel mogelijk en bereikbaar. Onze visie zie je ook terug in onze verzekeringen: die zijn transparant en kunnen de klanten gemakkelijk afsluiten en regelen.

Monuta Ontzorgt

Wij willen klanten helpen in de verschillende fases van het afscheid nemen. Daarin nemen wij onze maatschappelijke verantwoordelijkheid serieus. In het verleden hebben wij daarom met Monuta Ontzorgt geïnvesteerd in start- en scale ups. Dit zijn bedrijven en initiatieven die ouderen helpen om gezonder en gelukkiger oud te worden. Met producten en ondersteuning. Ook richtten we hiervoor in 2021 het online platform Vief op. Daar kunnen ouderen elkaar vinden en inspireren. En dat lukt. In 2023 ontvingen we ruim een miljoen bezoekers op vief.nl.

Wij blijven op elk moment werken aan de beste manier waarop wij klanten kunnen ondersteunen in hun leven en de fases waarin wij een rol kunnen spelen. In overleg met de verschillende stakeholders van onze participaties maken wij afwegingen die passen bij wie wij en zij zijn.

Ontwikkelingen 2023

De sterfteontwikkeling in 2023 had bijna hetzelfde patroon als voor de corona-jaren. In de zomer was het rustig en in de laatste maanden van het jaar kwam de traditionele piek. De start van het nieuwe jaar was wel steviger dan normaal. We hadden toen te maken met oversterfte. In totaal overleden in 2023 169.331 mensen in Nederland.

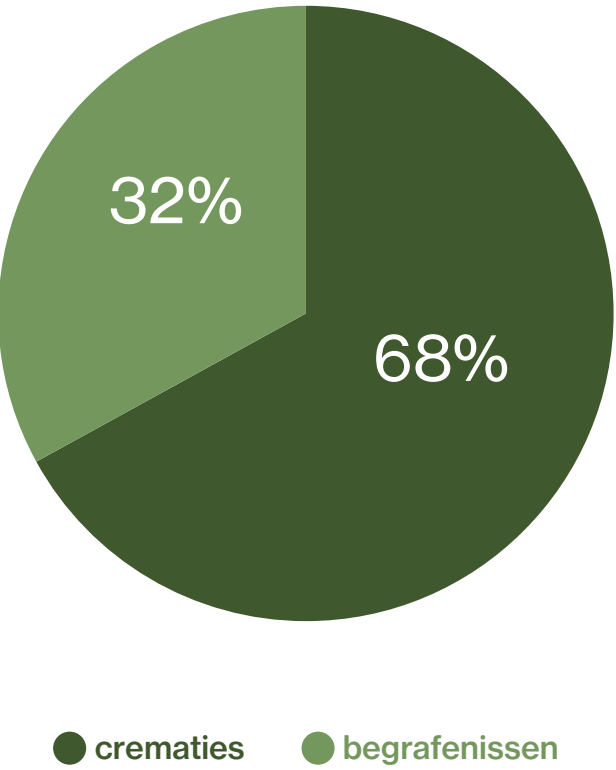
Branche

Steeds meer partners vinden ons als afscheidsspecialist in de markt. Wij sloten in 2023 met het Fonds Slachtofferhulp een samenwerkingsverband. Wij vinden elkaar in het thema rouwverwerking. We wisselen kennis uit en trainen onze medewerkers. Door de inzet van elkaars ondersteuning en hulpmiddelen kunnen we veel meer Nederlanders helpen bij de juiste opstart van rouwverwerking. Daarnaast werken we samen met het Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie, het Nederlands Veteranen Instituut, uitvaartmuseum Tot Zover en diverse hoogleraren op het gebied van afscheid.

2023 was voor de uitvaartverzekeringsbranche een bijzonder jaar. In 2023 nam de markt voor nieuw afgesloten uitvaartverzekeringen toe. In vergelijking met 2022 nam het toe met 19%¹. Zo'n grote stijging zagen we de afgelopen 10 jaar niet eerder. In 2023 zagen we daarnaast een hogere rente dan in 2022. Dit had een directe invloed op de uitvaartverzekering die wij sinds 2020 op de markt brengen. Dit jaar konden we de premie voor het tweede jaar op rij verlagen voor klanten met ons huidige verzekeringsproduct omdat de rente steeg.

We zien geen grote veranderingen op het gebied van uitvaartverzorging in de keuze voor cremeren of begraven. Ruim 68% van de nabestaanden kiest op dit moment voor crematie van de overledene. Dat is vergeleken met 2022 licht gestegen².

Verdeling van type uitvaarten in Nederland

¹ Centrum voor Verzekeringsstatistiek, Verbond van Verzekeraars
² Landelijke Vereniging van Crematoria

100 jaar Monuta bij BNR Nieuwsradio

Onze CEO Quinten Fraai was vanwege ons jubileum hoofdgast in het programma Zakendoen van BNR Nieuwsradio. Hij vertelde over 100 jaar Monuta en de veranderingen in de branche. In het gesprek kwamen verder verschillende onderwerpen aan bod. Onder andere het bespreekbaar maken van afscheid, de kracht van onze uitvaartverzorging en -verzorgers en de impact van de financiële markt op onze verzekeringen.

Ben je benieuwd naar het gesprek? [Beluister het hier](#)
Het interview begint op 1:10:15

Marktaandeel

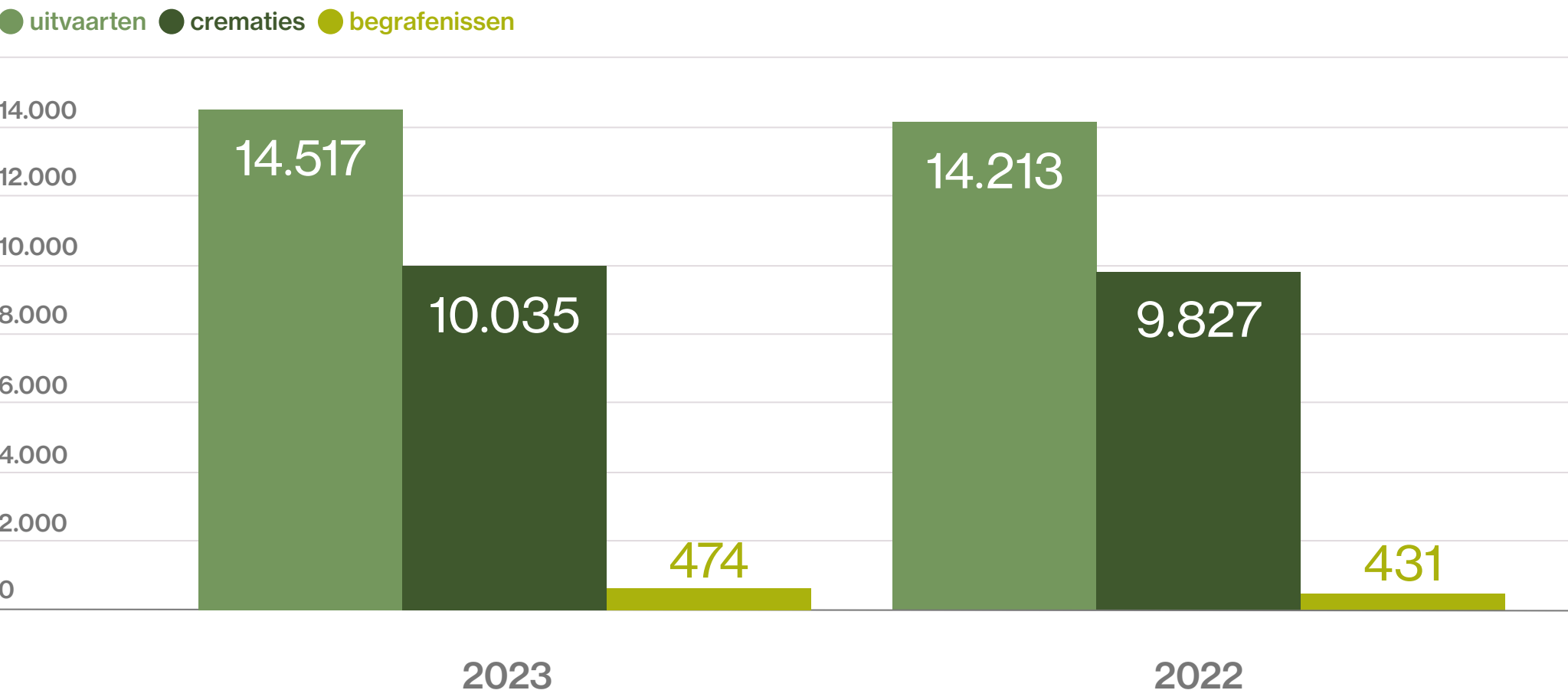
We besteedden dit jaar veel meer energie en middelen aan het laten groeien van ons marktaandeel:

- > We introduceerden uitvaart- en polisconsulenten.
- > We stelden een salesteam samen om met de uitvaartverzorgers op lokaal niveau kansen te verzilveren in de markt.
- > We hebben een landelijk dekkend netwerk van ondernemers en uitvaartverzorgers. In alle gewenste regio's is nu iemand actief.
- > Onze aanpak voor steun aan nabestaanden ná het afscheid is volledig actief.
- > We hebben in heel Nederland een vast team met gediplomeerde Register Uitvaartverzorgers. Daarvoor leidden we ook dit jaar weer tientallen nieuwe collega's op.

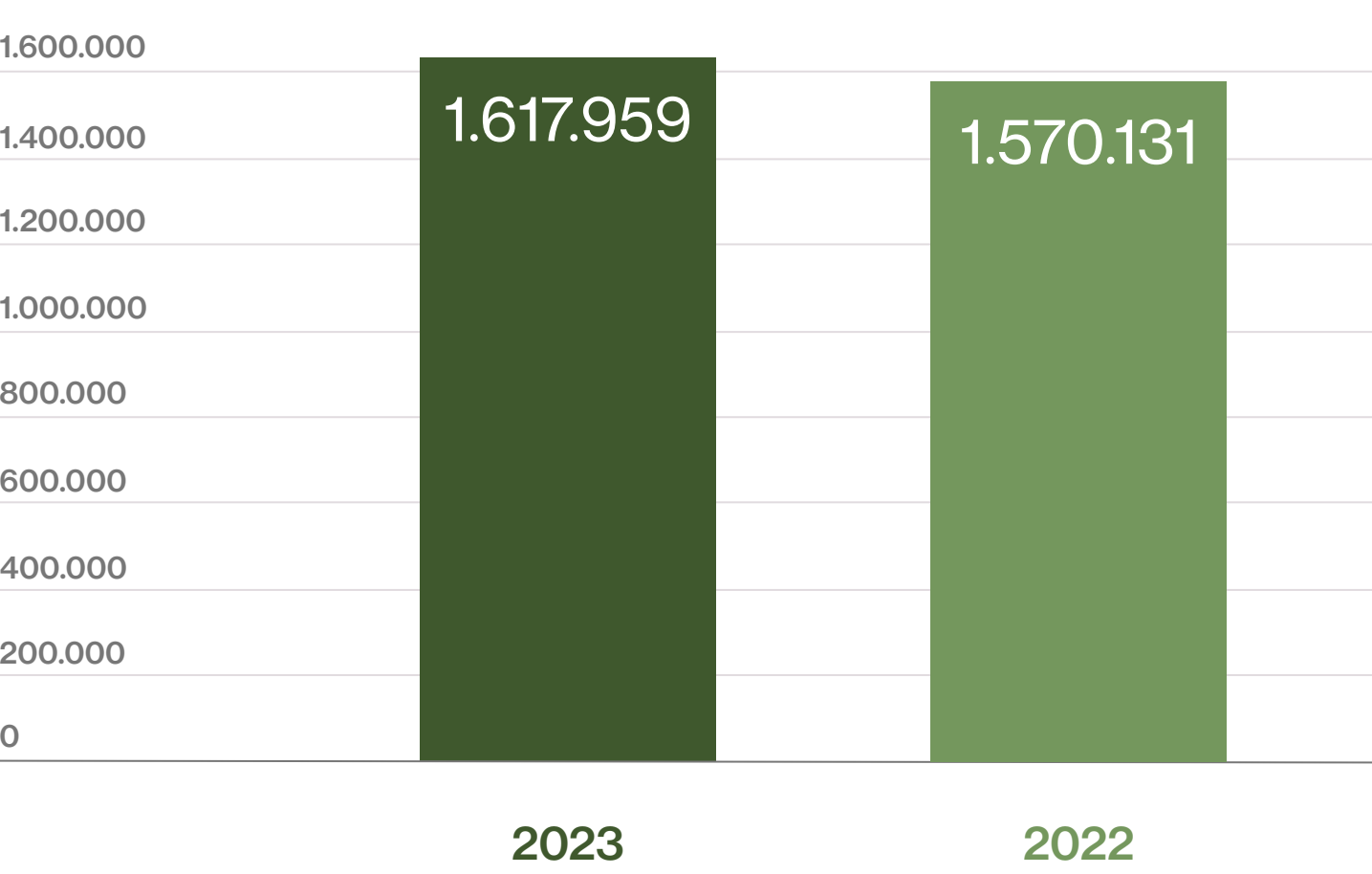
Hieronder lees je over onze cijfers in 2023:

- > In totaal verzorgden wij 14.517 uitvaarten en groeiden daarmee naar een marktaandeel van 8,6%.
- > In crematoria van Monuta verzorgden we 10.035 crematies. Het marktaandeel van onze crematoria is daarmee 8,7%.
- > Op onze eigen 3 begraafplaatsen waren 474 begrafenissen.
- > We hadden in 2023 met 35.002 nieuwe verzekerden een markt-aandeel van 38,8% nieuw afgesloten uitvaartverzekeringen. Dit percentage is flink gestegen ten opzichte van 2022.
- > Het totaal aantal mensen dat in Nederland bij ons verzekerd is, steeg van 1.582.957 naar 1.617.959

Aantal uitvaarten en crematies of begrafenissen op Monuta locaties

Aantal verzekerden Monuta

Bedrijfs- resultaten

Uitvaartcentra en crematoria

Onze merkbelofte is Open over afscheid zijn. Dat willen we ook op onze locaties uitstralen. Dit jaar verbouwden wij bijvoorbeeld ons pand in Groningen. Daar was al ons regiebureau van Noord-Nederland. Nu is er in dit pand ook een prachtig uitvaartcentrum. We brachten het hele pand in stijl van de Monuta blauwdruk.

We organiseerden een open dag na iedere oplevering van een vernieuwd pand. Hiervoor nodigden we op verschillende momenten geïnteresseerden uit. Denk aan de nabestaanden voor wiens overleden dierbare we een uitvaart verzorgden, ondernemers, de bewoners uit de buurt en de eigen medewerkers. We hebben deze open dag in 8 panden gehouden. Omwonenden en partners waren hierin erg geïnteresseerd.

In onze uitvaartcentra (en soms ook op andere locaties) hebben we nog veel andere informatiebijeenkomsten gehouden. Die gingen bijvoorbeeld over de vraag: Waarom zou je voor een hospice kiezen? Of: Waar kun je je allemaal op voorbereiden als je niet lang meer te leven hebt? Ook bespraken we feiten en fabels in de uitvaart en de afwikkeling van een erfenis.

Ondernemerschap

Lokaal ondernemerschap ontwikkelt zich steeds. Onze franchise-ondernemers zijn een belangrijk onderdeel van ons bedrijf. Het is onze strategie om per gebied te beoordelen wat de beste distributievorm is. Hierdoor is het aantal ondernemers geen vast gegeven. In sommige gebieden komen er ondernemers bij en in sommige gebieden wisselen wij van distributievorm. Het aantal gebieden dat wij invullen met ondernemers neemt af, maar daar waar wij gebruik maken van ondernemerschap zijn ze onmisbaar voor ons. We maakten de ondersteuning van deze ondernemers professioneler in 2023. We stopten vooral energie in marketing, communicatie en training.

In 2023 kwamen er twee nieuwe franchise-ondernemers bij. Deze ondernemers startten met succes in en rond Hoorn en Den Helder. Goes en Kampen en omgeving wisselden van ondernemer. Hilversum en Zaandam wisselden van distributiemodel, namelijk van franchise naar loondienst.

Uitvaartverzekeringen afsluiten

Klanten kunnen op verschillende manieren een uitvaartverzekering afsluiten. De meeste klanten doen dit online via onze website. Maar het kan ook telefonisch of via één van onze samenwerkende online partners. We bieden onze uitvaartverzekeringen ook aan via onafhankelijke financieel adviseurs en bewindvoerders.

Ondernemers	● 2023
Franchisenemers	36
Medewerkersparticipanten	6
Partner van Monuta	2

Klanttevredenheid

Voor iedereen een afscheid met een goed gevoel. Dat is onze missie. Alleen onze klanten kunnen aangeven hoe goed we dat doen. Onze uitvaartverzorgers en andere medewerkers zoeken altijd naar manieren om klanten een nog beter gevoel te geven.

Uitvaartzorg

Onze uitvaartverzorgers en andere medewerkers deden het in 2023 geweldig. Nabestaanden beoordelen hen net zo hoog als vorig jaar: ze gaven hen het prachtige cijfer 9,3.

Een van de vragen in de vragenlijst is of de klant ons zou aanbevelen. Onze score steeg op dat punt naar 69 in 2023. Vorig jaar was dit nog 67. Dit is de hoogste score sinds we begonnen met de vragenlijst. Door het jaar heen kwam de score regelmatig boven de 70 uit. Daarmee hoort Monuta bij de hoogst scorende bedrijven van de wereld. Daar zijn wij trots op. We vragen in de lijst ook hoe hoog de klanten onze crematoria en begraafplaatsen waarderen. Dit is gelijk gebleven op het hoge niveau van vorig jaar: ook in 2023 scoorden we 72 punten.

Afgelopen jaar breidden we het team uit met nieuwe uitvaartverzorgers. Wij zijn bijzonder trots dat alle nieuwe collega's ondertussen Register Uitvaartverzorger zijn.

Esther, medewerker hospitality Monuta

Verzekeringen

We verlaagden opnieuw de premie van de ‘nieuwe’ uitvaartverzekering die je sinds 2020 bij ons kunt afsluiten. Dat kwam door de marktrente die toenam in 2023. Een groot deel van de polishouders van deze verzekering betaalt vanaf 1 januari 2024 een lagere premie, terwijl de waarde van hun verzekering wel toeneemt. Polishouders die vanaf 2 november 2023 een nieuwe polis afsloten, kregen meteen al een lagere premie. Dat kon door de hoge, flexibele rekenrente in deze verzekering.

Wij meten de klanttevredenheid met de NPS. Dat is de mate waarin men ons aanbeveelt. We meten het nadat klanten een verzekering afsluiten maar ook nadat ze contact met ons hebben. De NPS na het afsluiten van een verzekering behield de mooie score van 51. De score na telefonisch contact steeg naar 33. Wij leren nog steeds van klantfeedback en verbeteren daarmee onze dienstverlening.

Klanttevredenheid cijfers			● 2023	● 2022
Loondienst Uitvaartverzorgers		9,3		9,3
Begraafplaatsen en crematoria		9,0		9,0
Telefonisch contact verzekeringen		8,6		8,6

Hoge rente drukt premie naturapolis Monuta; inflatie verhoogt waarde

We stopten vier jaar geleden met de ‘ouderwetse’ naturapolis met lijstjes. Nieuwe klanten die sinds 2020 voor de natura-uitvaartverzekering van Monuta kiezen, krijgen de ondersteuning van de uitvaartverzorgers in het pakket. Daarnaast krijgen zij een zelf gekozen geldbedrag dat zij vrij kunnen besteden rondom het afscheid. De premie van deze uitvaartverzekering hangt mede af van de rentestand en beweegt mee. Als de rente stijgt, kan de premie worden verlaagd. Aan de andere kant kan de premie ook weer stijgen als de rente daalt. Eind 2023 konden we de premie voor het tweede jaar op rij verlagen voor klanten met dit verzekeringsproduct.

Directeur Verzekeringen Martin de Jong concludeert dat deze innovatieve uitvaartverzekering een succes is.

Martin de Jong legt uit: “Voorheen bestond het naturaproduct vooral uit lijstjes: zoveel bidprentjes en zoveel volgauto’s. Wij hebben onderzocht waar de klant behoefte aan heeft. Er is maar één natura-element voor iedereen van belang: dat de uitvaart goed georganiseerd wordt. De klant wil dat nabestaanden ontzorgd en geholpen worden. De verdere invulling van het afscheid wordt juist steeds persoonlijker. Het vrij te besteden bedrag, het andere deel van onze verzekering, voorziet daar optimaal in.”

“Ons marktaandeel is wederom gestegen, net als in 2022. Dat is voor ons een indicatie dat het product succesvol is”, gaat De Jong verder. “Uit cijfers van het Verbond van Verzekeraars blijkt dat ons marktaandeel op 39 procent zit wanneer we kijken naar nieuw afgesloten verzekeringen. Bovendien stijgt de NPS-score. Dat zegt natuurlijk ook veel. Het is een goede zet geweest om het natura-element tot de kern te beperken. Dus de dienstverlening van de uitvaartverzorgers en voor de rest keuzevrijheid geven.”

Excellente operatie

Wij geven onze klanten een heldere uitvaartverzekering en een échte Monuta-uitvaart. Ons beleid is transparant en duidelijk, persoonlijk en uniek. Dit doen we met de 100 jaar ervaring die we in dit vak hebben.

We blijven werken aan verbetering van onze dienstverlening waar dat kan. De ontwikkeling van technische mogelijkheden in de wereld gaat snel. We zoeken steeds naar manieren om de vernieuwing nog verder in onze dienstverlening te brengen. Dit doen we door open te staan voor externe inzichten. Zo hebben we ook in 2023 weer stappen gezet om processen en systemen te verbeteren en te vernieuwen. Hiermee zorgen we voor meer rust voor onze uitvaartverzorgers en onze medewerkers van de klantenservice. Hierdoor hebben zij meer tijd om zich op de unieke Monuta-klantbeleving te richten.

Vanaf 2024 gaan we ook voor onze financiële en vermogensbeheer systemen en processen werken met externe leveranciers. In 2023 hebben we de nazorgpropositie uitgerold. Op deze manier zijn we er ook ná het afscheid voor nabestaanden.

De ontwikkeling van digitalisering in de maatschappij gaat erg hard. Dit brengt ook nieuwe eisen met zich mee. Wij blijven daarom investeren in digitalisering en informatiebeveiliging. Hiermee kunnen we maximaal resultaat halen uit onze digitale middelen. Klanten en onze interne organisatie kunnen de systemen veilig gebruiken.

Financiële resultaten

John, uitvaartverzorger Monuta

Premie omzet

In 2023 werden onze Nederlandse inkomsten uit verzekeringspremies opnieuw hoger. Dat komt doordat we meer nieuwe klanten kregen, terwijl weinig bestaande klanten hun verzekering stopzetten. Ons actuele product, een verzekering met veel keuzevrijheid en flexibele premies, behield zijn goede positie in de Nederlandse markt. In 2023 is de premie van dit product verlaagd door de renteverhoging. Ondanks deze premieverlaging steeg de Nederlandse premie omzet 2023. Dit kwam onder andere doordat de nettoproductie in 2023 steeg in vergelijking met 2022. De Duitse portefeuille verkochten we per 1 november 2022. Daarom verantwoordten we over 2023 geen Duitse premieomzet.

Premie omzet

Bedragen x € 1 miljoen	2023	2022
Nederland	191,5	178,8
Duitsland	-	28,0
Totaal	191,5	206,8

Beleggingen

In 2023 heeft Monuta haar beleggingsstrategie en -proces verder aangescherpt, mede op een drietal deelgebieden:

- › Het aanscherpen van het strategisch beleggingsbeleid rondom de Strategische Asset Allocatie en de beheersing van het renterisico, naar aanleiding van de ALM-studie, en vervolgens de uitvoering van deze strategie.
- › Het in fases implementeren van de ESG-doelstellingen van Monuta in de beleggingsportefeuilles.
- › Het doorvoeren van verdere efficiëntie en beheersing van het operationele beleggingsproces.

We hebben een beleggingsstrategie voor de lange termijn. Zo kunnen we nu en in de toekomst de uitkeringen aan onze klanten garanderen. We verbeterden onze beleggingsstrategie zodat deze nog beter aansluit bij de verplichtingen die wij hebben naar onze polishouders. We verhoogden bijvoorbeeld de afdekking van het renterisico van de verzekeringsverplichtingen op basis van economische uitgangspunten. Op de korte termijn kan dit door rentebewegingen tot meer schommelingen van de Solvency II-ratio leiden. Maar wij zijn daar door deze wijziging op de lange termijn juist minder gevoelig voor. Daarnaast verhoogden we de allocatie naar rendement-genererende beleggingscategorieën. Dit gaat om bedrijfsobligaties, Nederlandse woningenhypotheken en aandelen. De aangescherpte beleggingsstrategie is in 2023 vrijwel volledig doorgevoerd. In 2024 vullen we alleen nog een gedeelte in van het commitment naar Nederlandse woningenhypotheken dat we onlangs afgaven.

In 2023 voerden we óók de ESG-doelstellingen verder door in de beleggingsportefeuilles. Om onze ESG-doelstellingen te bereiken, sturen we op een aantal manieren de beleggingsportefeuilles aan. We kunnen tegenpartijen uitsluiten, een best-in-class benadering hanteleren voor de relevante beleggingscategorieën en/of de dialoog zoeken met actief stembeleid. In 2023 ontwikkelden we de ESG-rapportage van de beleggingsportefeuille verder door. Daarnaast zorgen we ervoor dat we de klimaatdoelstelling van Monuta in fases toepassen in de beleggingsportefeuilles. In 2023 deden we bijvoorbeeld alleen nieuwe investeringen in bedrijfsobligaties (zowel herbeleggingen als de verhoging van de asset allocatie) van tegenpartijen die binnen hun sector leidend zijn op ESG-gebied én die een bedrijfsvoering hebben die overeenkomt met het Klimaatakkoord van Parijs. Mede hierdoor is de CO₂-intensiteit (gemeten in tCO₂/\$m) voor deze categorie met 36% verminderd.

Naast de strategische aanscherpingen kijken wij ook kritisch naar mogelijke operationele verbeteringen in het beleggingsproces. Ook dat hoort bij een excellente operatie. Daarom zijn we in 2023 begonnen met een traject om de administratieve- en rapportageprocessen op het gebied van beleggingen verder te stroomlijnen. De custodian van Monuta krijgt daarbij in deze processen een grotere rol. Monuta zal daarom in 2024 van custodian wisselen en dit traject verder afronden.

Voor beleggingsbeslissingen geldt dat we binnen Monuta een strikte governance doorlopen. Voor beleidsbepalende beslissingen speelt daarbij de Beleggingsadviescommissie (BAC) van Monuta een

belangrijke rol. De BAC bestaat, naast een vertegenwoordiging van- uit Monuta, ook uit externe leden. Op dit moment zijn dat er twee. De BAC adviseert de directie van Monuta over het beleggingsbeleid en de uitvoering daarvan.

De (on)gerealiseerde koerswinst op onze beleggingen is in 2023 flink hoger dan in 2022. De belangrijkste verklaring hiervoor is dat de markttrentes in 2023 weinig veranderden, terwijl de markttrentes in 2022 nog flink waren gestegen. Dit kwam in 2023 het rendement van de derivatenportefeuille ten goede ten opzichte van het jaar ervoor. Daarnaast stegen de aandelenkoersen in 2023. Dit had ook een po- sitieve bijdrage op het rendement van onze beleggingsportefeuille. In de paragraaf over solvabiliteit, verderop in dit hoofdstuk, lichten we de invloed van ontwikkelingen van financiële markten op de solvabiliteit van Monuta toe.

Koersresultaten

Bedragen x € 1 miljoen	2023	2022
Ongerealiseerd	22,1	- 280,7
Gerealiseerd	- 11,0	- 47,1
Totaal (on)gerealiseerde beleggings-/koersresultaten	11,1	- 327,8

Kostenontwikkelingen

In 2023 zagen wij de invloed van de forse inflatie uit 2022 terug in kostenstijgingen. Dit vertaalde zich in verschillende in- koopcontracten in een hogere prijs. Bijvoorbeeld bij de gas-, electra- en onderhoudskosten. Daarnaast stegen de loonkosten vol- gens CAO-afspraken en investeerden we in een nieuwe circulaire kledinglijn voor al onze uitvaartmedewerkers. Ook is er tijdelijk sprake van hoge kosten voor de laatste fase van onze IT-transitie.

Financieel resultaat

Het totaal gerealiseerde financieel resultaat voor belasting is € 24,5 miljoen positief in 2023. De financiële markten in 2023 waren in verge- lijking met 2022 aanzienlijk rustiger, waardoor koersschommelingen het financieel resultaat minder beïnvloedden dan in 2022.

In de tabel hierna staan onze financiële resultaten van 2022 en 2023.

Financieel resultaat

Bedragen x € 1 miljoen	2023	2022
Operationeel resultaat	5,7	6,0
(On)gerealiseerde resultaten van beleggingen van uitvaartgroep en voorzieningsfonds	2,5	-6,0
Koersresultaten boven normrendement verzekeraar	16,3	-331,8
Verkoop Duitsland	0,0	39,9
Financieel resultaat voor belasting	24,5	-291,9

Operationeel resultaat

Het operationeel resultaat over 2023 kwam uit op € 5,7 miljoen. Dit is het resultaat voor belastingen, inclusief genormaliseerde beleggingsresultaten en exclusief taxatieresultaten van vastgoed. Onze kernactiviteit uitvaartzorg heeft ook door de hardere stijging van de kosten in vergelijking met de omzet minder opgebracht dan in 2022. Hierdoor kwam dit in 2023 € 0,4 miljoen lager uit dan in 2022.

Ook onze kernactiviteit uitvaartverzekeringen kwam in 2023 € 0,4 miljoen lager uit dan 2022. Eind 2022 is de Duitse verzekeringsportefeuille verkocht. De ontwikkeling van het operationele resultaat wordt verklaard vanuit de ontwikkeling van de Nederlandse portefeuille. Een aanzienlijk hogere nieuwe productie in 2023 zorgt voor een stijging van de Nederlandse premieomzet met € 12,3 miljoen ten opzichte van 2022. De mutatie van de Nederlandse voorziening verzekeringsverplichtingen stijgt minder hard (€ 2,6 miljoen) als gevolg van de renteherziening begin 2023. Een deel van de voorziening is hierdoor vrijgevallen, omdat de voorziening van het nieuwe product tegen een hogere rente wordt berekend. Als gevolg van de hoge productie en de hoge indexatie in 2023 is er per saldo sprake van een toename van de geactiveerde acquisitiekosten met € 4,2 miljoen (= bate). In 2022 was nog sprake van een afname. Ook zijn in 2023 de Nederlandse uitkeringslast (€ 4,7 miljoen) en de Nederlandse operationele kosten (€ 10,7 miljoen) hoger door onder andere de stijging van de ICT-kosten en de kosten die we maakten voor de vervanging van systemen.

Het resultaat van de Holding bestaat uit rentelasten die zijn toegelaten door de stijging van de Euribor. Het resultaat van het voorzieningsfonds steeg door vrijval van oude deposito's en stijging van de renteopbrengsten. In de tabel hieronder staan de operationele resultaten van 2022 en 2023.

Operationeel resultaat

Bedragen x € 1 miljoen	2023	2022
Holding	-1,7	-0,9
Uitvaartzorg	-0,1	0,3
Verzekeringen	7,3	7,7
Voorzieningsfonds	0,8	-0,4
Monuta Ontzorgt	-0,6	-0,7
Operationeel resultaat	5,7	6,0

Het normrendement bij de verzekeraar wordt berekend door 2% over de beginsaldi van de beleggingen bij de verzekeraar (incl. de derivaten met een negatieve waarde). Het verschil tussen werkelijk rendement (som van opbrengst uit beleggingen, niet-gerealiseerde winst op beleggingen en niet gerealiseerd verlies op beleggingen) en normrendement wordt gecorrigeerd om tot het operationeel resultaat 2023 van de verzekeraar te komen. Om tot het operationeel resultaat van Monuta Uitvaartgroep en Voorzieningsfonds te komen worden respectievelijk de opbrengst beleggingen (Uitvaartgroep) en de ongerealiseerde koersresultaten (Voorzieningsfonds) gecorrigeerd op het financieel resultaat.

Solvabiliteit: de financiële gezondheid van Monuta

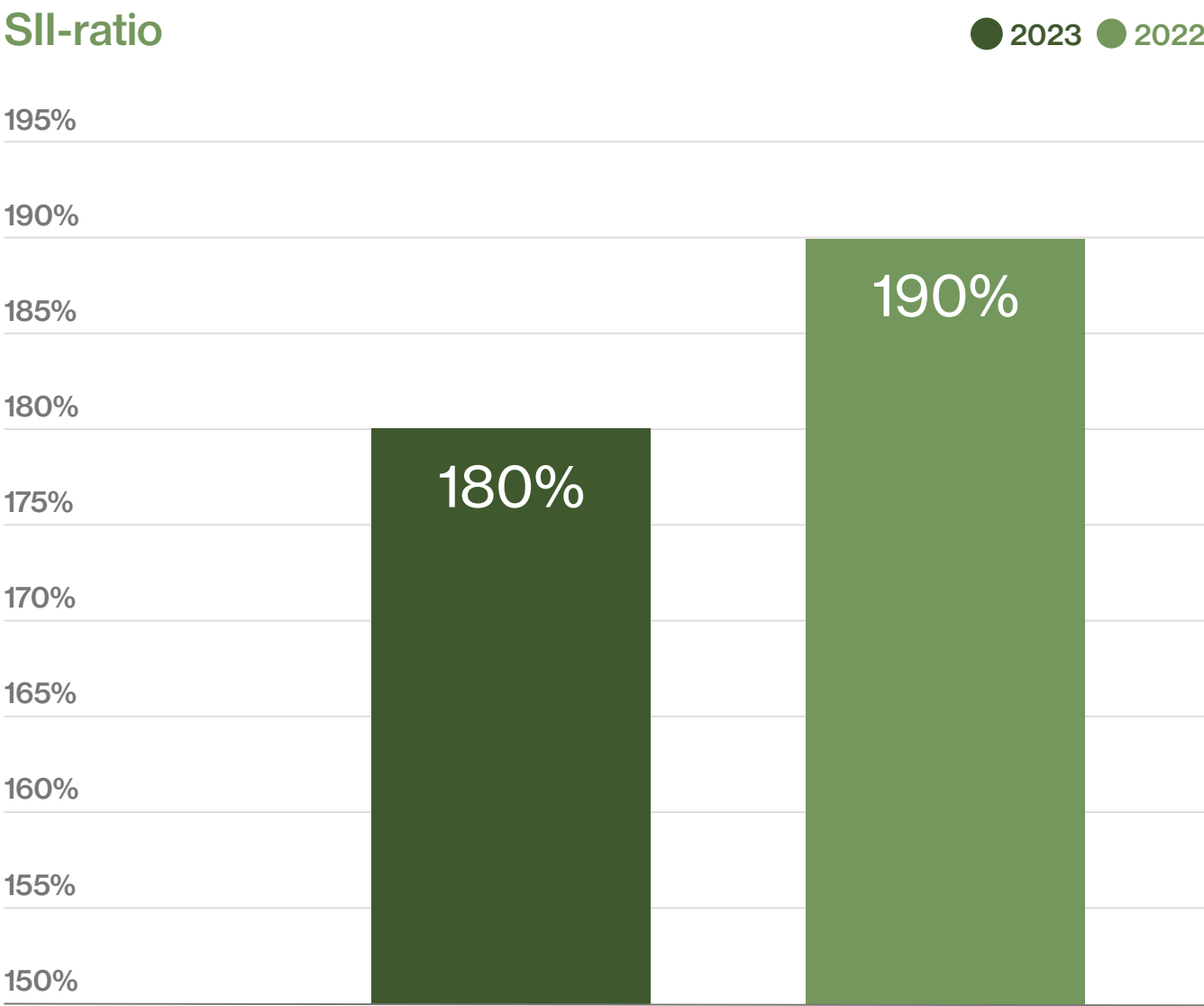
Het afgelopen jaar zagen we lagere niveaus van rente en inflatie. In de eerste drie kwartalen steeg de rente, waarna hij in het vierde kwartaal weer flink daalde.

Mede door de renteontwikkelingen vertoonde de Solvency II ratio een neerwaartse trend. De ratio eindigde uiteindelijk op 180%. Dit is lager dan in 2022, maar nog steeds ruim boven de wettelijke minimumvereiste van 100% en ruim boven ons vastgestelde ambitieniveau.

Monuta hanteert een solide renteafdeckingsbeleid met als doel de impact van rentebewegingen op de ratio beperkt te houden. Halverwege 2023 werd, naar aanleiding van de resultaten van de ALM-studie, de renteafdekking op de lange termijn verder verhoogd. Het afdekken van het renterisico is voor Monuta een afweging tussen economische impact en de Solvency II-norm.

De daling van de inflatie afgelopen jaar heeft hiernaast een positieve bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de ratio door een lager kapitaalsbeslag (kapitaal dat we verplicht moeten aanhouden).

In 2023 breidden we de investeringen in het aandelenfonds ontwikkelde markten en bedrijfsobligaties uit. Ook startten we met de uitbreiding van de beleggingen in hypotheke. Al deze acties hebben een positief effect gehad op de Solvency II ratio.

Wat is solvabiliteit of SII-ratio?

Via de Solvabiliteit weten we of een onderneming financieel gezond is. De solvabiliteitsratio is de verhouding van het eigen vermogen ten opzichte van het vermogen wat we verplicht zijn aan te houden. Deze verhouding geeft aan of je onderneming de schulden op lange termijn kan afbetalen. Die schulden zijn in ons geval de beloofde uitbetaling van de uitvaartverzekeringen.

Een hoge solvabiliteit is goed voor een uitvaartverzekeraar. Dit betekent namelijk dat je grote zekerheid hebt om als verzekeraar tussentijdse tegenvallers gemakkelijk op te vangen en alle toegezegde uitkeringen kunt doen.

Nadya, uitvaartverzorgster Monuta

Onze mensen

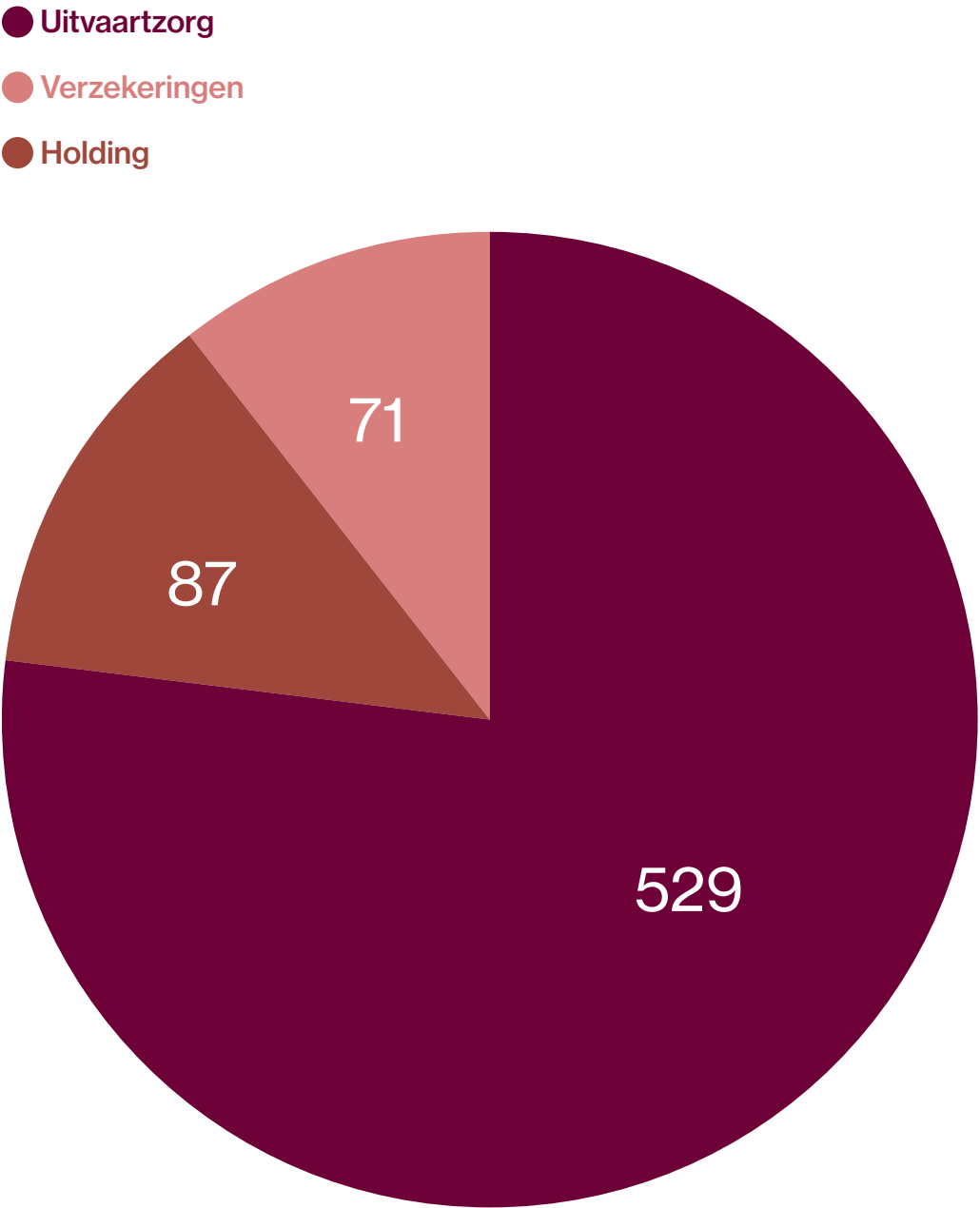
HR-visie

We vinden het belangrijk dat iedereen die bij ons werkt zich gerespecteerd voelt. Dat iedereen zichzelf kan zijn en zich gehoord en gezien voelt. Dus dat iedereen zich op zijn plek voelt bij Monuta. En dat iedereen méédoet. We zijn een doorstroom- en ontwikkelorganisatie waar mensen zich voor een lange tijd kunnen inzetten en hun kwaliteiten verder kunnen ontwikkelen. Zowel op persoonlijk vlak als op vakkennis. Een organisatie waar talent tot ontwikkeling kan komen binnen of buiten de organisatie. Waar collega’s met plezier samenwerken om doelen te bereiken die bijdragen aan onze missie. Een organisatie waar mensen trots over vertellen.

Cijfers in één oogopslag

	2023	2022
Aantal werknemers in loondienst op 31 december	688	677
Werknemers met een vast contract	564 (461,2 FTE)	550 (445,6 FTE)
Werknemers met een tijdelijk contract	124 (82,2 FTE)	127 (97,7 FTE)
Werknemers met een fulltime contract (38 uur of meer)	40%	42%
Werknemers met een deeltijdcontract	60%	58%
Vrouwen in dienst	66%	65%
Mannen in dienst	34%	35%
Gemiddelde leeftijd werknemers	49 jaar	48,1 jaar
Aantal nieuwe werknemers	136	176
Aantal externe medewerkers (inhuur/zzp/uitzendkrachten)	63	87

Werknemers per bedrijfsonderdeel

Persoonlijke aandacht doet veel

Wat zit er eigenlijk in mijn verzekering en dekt dat mijn uitvaartwensen? Afgelopen jaar startte een nieuwe groep collega's als Uitvaart- en Polisconsulent. Zij komen bij klanten thuis of geven op uitvaartlocaties alle uitleg. Het zorgt voor open gesprekken over wensen, duidelijkheid over kosten en de verzekering.

Ina Maat is één van de collega's die deze functie is gaan doen. Ze vertelt: "Als Uitvaart- en Polisconsulent ga ik in gesprek met onze, vaak wat oudere, verzekerden. We bespreken de wensen en leggen deze vast in het afscheidswensenboek of in het MijnMonuta-account. Ook bespreken we de verzekering, zodat duidelijk wordt of die voldoende is. Verder kijken we of alles binnen de verzekering nog juist is. Bijvoorbeeld de begunstiging op de polis of dat je iemand moet machtigen die namens jou informatie mag opvragen.

Het meest bijzondere vind ik toch wel de openheid van onze klanten over hun uitvaartwensen. Als ik daarna uitleg wat deze wensen kosten en hoe de klant precies verzekerd is, vinden zij het heel fijn dat ik hen duidelijkheid geef. Onze verzekerden waarderen dat persoonlijke contact met alle uitleg.

Ik vind het heel fijn om bij Monuta te werken. Het is niet voor niets dat ik er al 34 jaar werk. Fijne collega's, prettige werksfeer, goede arbeidsvoorwaarden en de mogelijkheid om binnen het bedrijf te groeien. Monuta biedt de mogelijkheid om je te ontwikkelen. Ik kon al verschillende functies uitvoeren en nu de overstap maken naar deze. In het verleden deed ik veel ervaring op als Medewerker Klanttevredenheid. Die ervaring komt nu goed van pas bij de gesprekken."

Ina Maat, Uitvaart- en Polisconsulent bij Monuta

Onderzoek onder medewerkers: FanScan

Werkgeluk is voor iedereen persoonlijk. Het is de combinatie tussen plezier, voldoening, uitdaging en waardering. Een positieve stemming zorgt vaak voor meer creativiteit, de motivatie om nieuwe dingen uit te proberen, je met anderen te verbinden en jezelf te verbeteren. Het helpt nieuwe oplossingen te vinden. En de positieve energie draagt bij aan jouw leven en je eigen geluksgevoel. Geluk werkt ook aanstekelijk. Blij medewerkers zorgen voor een goede sfeer op de werkvloer én voor tevreden klanten. Tevreden klanten vertellen hun positieve ervaringen verder.

We kozen 2 jaar geleden bewust om het medewerkersonderzoek anders in te richten. We zochten een nieuwe methode waarmee we jaarlijks het werkgeluk van medewerkers kunnen meten. De keuze viel op de Fan Factory, waarbij we gebruik maken van de speciaal ontwikkelde FanScan. Met de resultaten ontving Monuta voor het tweede jaar op rij 2 van de 3 haalbare sterren voor het keurmerk 'Beste Werkgevers van de Fan Factory'.

- De eNPS steeg verder, van 14 naar 20. Dit is de mate waarin collega's Monuta aanraden als werkgever.
- Een aantal mooie resultaten uit de Monuta FanScan:
 - Op vrijwel alle onderliggende thema's is de waardering hoger dan een jaar geleden.
 - Op vrijwel alle bevroagde thema's is de score hoger dan de Nederlandse benchmark.
 - De grootste stijging zat in het thema 'selectie'. Dit was voor het jaar 2023 een focuspunt.
 - De waardering voor collega's en leidinggevenden is gestegen.
 - Werknemers hebben meer het gevoel dat zij kunnen doen waar zij goed in zijn.
 - Een groter aandeel werknemers zegt fan of ambassadeur van de organisatie te zijn.
 - De aard van het werk wordt het hoogst gewaardeerd. De stelling "Ik vind dat ik nuttig en zinvol werk doe" krijgt net als in 2022 een waardering van 8,6.

Rob en Jorrit,
uitvaartverzorgers Monuta

Talentmanagement, opleiding en gesprekkencyclus

Al onze collega's hebben unieke talenten en vaardigheden. We willen graag weten welke dat zijn. Zo zorgen we dat elke collega op de juiste plek terechtkomt. Elke mogelijk nieuwe collega krijgt daarom tijdens de sollicitatieprocedure een TMA: een Talenten Motivatie Analyse. Die bespreken we persoonlijk. In de analyse letten we speciaal op 3 vaardigheden: klantgerichtheid, verantwoordelijkheid en resultaatgerichtheid. Scoort een sollicitant niet goed genoeg op een van deze 3 vaardigheden? Dan past hij of zij helaas niet bij onze organisatie. Ook collega's die al in dienst zijn, krijgen nog regelmatig individuele TMA-gesprekken of teamanalyses. Zo kijken we samen welke groei en ontwikkeling mogelijk is. Dit bespreken we ook tijdens de gespreks-cyclus met je leidinggevende. Dit zijn open gesprekken, waar je als medewerker zoveel mogelijk zelf de leiding in kan nemen en feedback kunt bespreken. Deze gesprekken vinden 3 keer per jaar plaats.

Monuta Academie

De Monuta Academie biedt alle opleidingsactiviteiten van het team Opleiding & Ontwikkeling aan. Per 2023 maakt dit team volledig onderdeel uitmaakt van de afdeling HRM. De activiteiten zijn vormgegeven binnen 4 pijlers: onboarding, inwerken en opleiden, permanente educatie en persoonlijke ontwikkeling. Hiermee kunnen onze medewerkers en afdelingen zich blijvend persoonlijk en professioneel ontwikkelen. Dit geldt voor alle werknemers. De Monuta Academie biedt fysieke en online opleidingsactiviteiten aan.

Eigen opleidingsprogramma Uitvaartverzorgers

Al onze uitvaartverzorgers volgen de opleiding tot Register Uitvaartverzorger, ongeacht of zij in loondienst zijn of uitvaartondernemer zijn. Zij ontvangen het NaVU-diploma. NaVU staat voor Nationaal Vakexamen Uitvaartzorg. Dit diploma bewijst dat een uitvaartverzorger het vakmanschap heeft om zijn taak goed te kunnen doen en weet wat er nodig is om kwaliteit te kunnen leveren. Al onze uitvaartverzorgers moeten vervolgens elk jaar een aantal NaVU-punten behalen om bij te blijven in hun vakgebied. Dat wordt Permanente Educatie genoemd. We brachten in 2023 focus aan in ons trainingsaanbod. Hierdoor volgden meer collega's meer trainingen in zijn totaliteit.

Opleiding & ontwikkeling uitvaartverzorgers

	2023	2022
Opleidingstraject gestart	13	35
Afgerond NaVU-vakdiploma	29	27
Aantal beschikbare trainingen en E-learning Permanent Educatie	49	62

Diplomauitreiking Vakdiploma Uitvaartverzorgers 2023

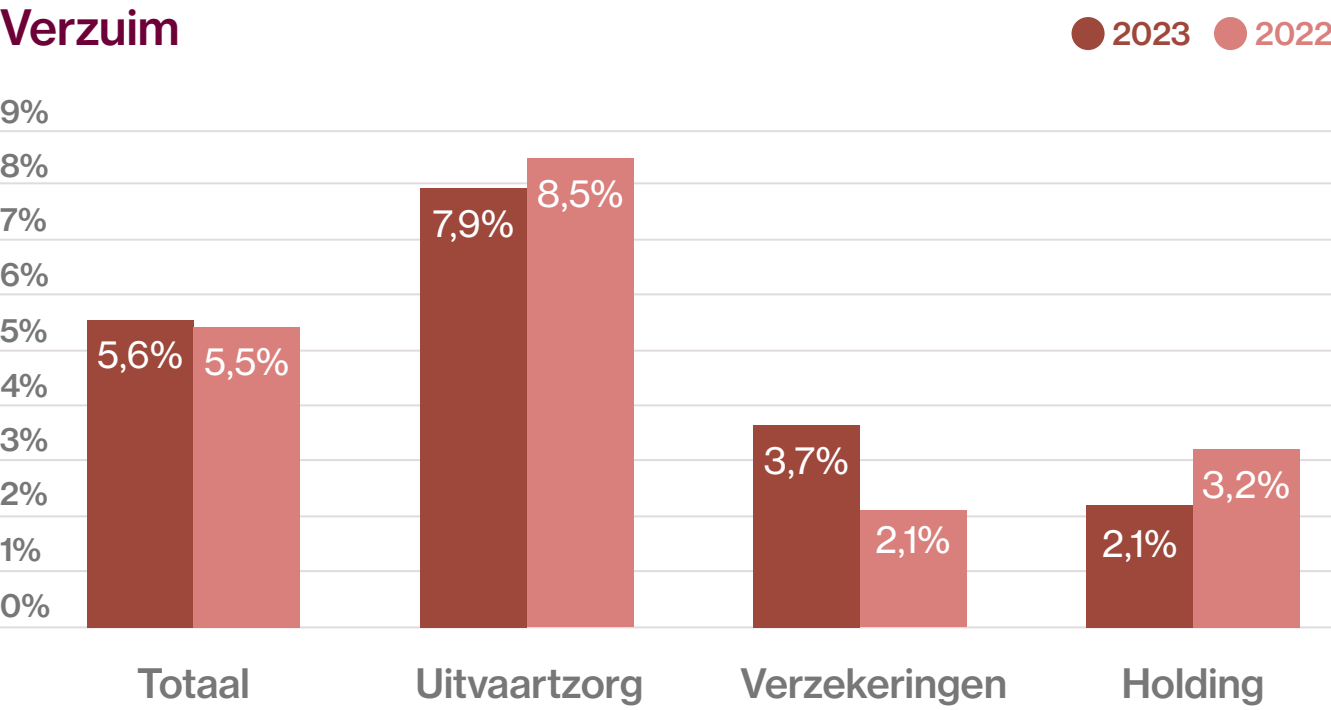
Gezondheid en veiligheid

Veiligheid, Gezondheid en Welzijn is één van onze ESG thema's

Ons doel is om te zorgen voor een werkomgeving waarin iedereen gezond, veilig en vitaal werkt. En lang inzetbaar is en blijft. Hierbij kijken we naar de inrichting van de werkomgeving en de fysieke en psychologische veiligheid. Ook gaat het over hoe onze medewerkers bijvoorbeeld een andere functie kunnen uitvoeren. Jaarlijks meten we in onze FanScan hoe zij al deze onderdelen ervaren. Verder investeren we in preventieve maatregelen. We kijken of dit werkt door de registratie en analyse van verzuim, incidenten en de meldingen bij de vertrouwenspersonen. Dit evalueren we en passen we als het nodig is aan in het beleid en de regelingen. We startten in 2023 met een O-meting om mogelijke knelpunten in de duurzame inzetbaarheid te beschrijven.

Verzuim

In 2023 was het verzuim bij Monuta 5,6%. Binnen onze bedrijfsonderdelen Holding en Verzekeringen was het verzuim net als afgelopen jaren stabiel en laag: 2,1% en 3,7%. Dit gaat om verzuim waar we weinig invloed op hebben. Binnen de uitvaartzorg is het verzuim met 7,9% in verhouding nog steeds hoog. Er zijn meerdere factoren die dit veroorzaken. Onze collega's in de uitvaartzorg zijn betrokken bij hun werk en hebben passie voor hun vak. De emotionele kant van hun werk vraagt ook veel van hun mentale kracht. We doen er alles aan om te voorkomen dat ze lang uit de running zijn. Al onze collega's kunnen daarom terecht bij onze interne en externe hulpverleners.

Werkomstandigheden

Monuta werkt al een aantal jaar samen met externe vertrouwenspersonen. Zij zijn het aanspreekpunt voor medewerkers die ongewenst gedrag ervaren van een collega of van hun leidinggevende. De vertrouwenspersoon vangt deze medewerkers op, geeft ze advies, ondersteunt bij een gesprek en verwijst ze door als dat nodig is. De taken van de vertrouwenspersoon staan beschreven in het protocol Ongewenste Omgangsvormen. Hierin staat ook informatie over de klachtenprocedure en de externe klachtencommissie.

De externe vertrouwenspersoon is in 2023 8 keer benaderd over een vraagstuk rondom ongewenst gedrag (2022: 11 meldingen).

Monuta heeft beleid omtrent het voorkomen van integriteitsincidenten en misstanden. In 2023 zijn er geen meldingen van beschuldigingen van mogelijke corruptie of omkoping ontvangen via de meldpunten. Mocht hiervan wel sprake zijn geweest, dan kennen wij een onderzoekscommissie die losstaat van de managementketen die bij de zaak betrokken is. De onderzoekscommissie wordt aangestuurd vanuit de directie en indien deze betrokken is, volgt aansturing vanuit de raad van commissarissen. De resultaten van dergelijke onderzoeken worden aan de directie en de raad van commissarissen gerapporteerd.

Tot slot wordt in wereldwijde verslaglegging vanuit duurzaamheidsresultaten aandacht gevraagd voor mensenrechtenschendingen. Dat is in de context van Monuta echter niet relevant. Er deden zich dan ook geen meldingen voor op dat vlak.

Psychologische veiligheid

Monuta besteedde in 2023 veel aandacht aan psychologische veiligheid. Psychologische veiligheid zorgt voor betere teamprestaties, meer plezier en betrokkenheid bij het werk. Het zorgt dus voor werkgeluk. Binnen het leiderschapsprogramma gingen we met het thema aan de slag. We leerden hoe je hier duidelijk binnen je team mee aan de slag kunt. HR werkte dit uit voor de rest van de organisatie. We zullen dit in 2024 verder uitwerken en verdieping aanbrengen.

Diversiteit en inclusie

Diversiteit en inclusie vormen een belangrijke basis van onze HR-visie. We vinden het ontzettend belangrijk dat iedereen die bij ons werkt zich gerespecteerd voelt. Dat iedereen zichzelf kan zijn en zich gehoord en gezien voelt. Dat iedereen zich op zijn plek voelt bij Monuta. En dat iedereen méédoet.

In 2022 besloten we dat Diversiteit en Inclusie (D&I) onderdeel moet uitmaken van het ESG-beleid. Zo vormt het een vast onderdeel binnen onze bedrijfsvoering. Dit werkten we in 2023 uit. In april deed de Nederlandse Inclusiviteits Monitor (NIM) binnen de hele organisatie een onderzoek. De resultaten vormen de basis voor de uitwerking van het D&I-beleid van de komende jaren.

Onze medewerkers scoren 60% op de mate waarin zij onze organisatie als inclusief ervaren. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde van 55%. Binnen Monuta gaf 32% van de medewerkers aan dat zij zich anders voelen. Hierbij zijn ‘persoonlijkheid’ en ‘religie’ de meest genoemde redenen.

Het rapport onderscheidt 4 domeinen: instroom, doorstroom, uitstroom en inclusie. Per domein gaf de NIM ons een advies hoe we hiermee aan de slag kunnen. Inmiddels hebben we dit omgezet in een visie. Deze visie vormt de basis voor de strategie, doelstellingen en verdere acties. We stelden voor onze ESG-doelen voor de komende jaren streefcijfers en mijlpalen vast.

Voor 2024 zijn dit de streefcijfers en mijlpalen:

- › Minstens 10% van de instroom bestaat uit medewerkers met een migratieachtergrond.
- › 1% van ons werknemersbestand is opgenomen in het doelgroepregister van het UWV (werknemers met arbeidsbeperking).
- › De doorstroom van medewerkers met migratieachtergrond is niet anders dan de meerderheidsgroepering.
- › Wij meten bij uitstroom voor welk deel zaken die met D&I te maken hebben een rol speelden bij uitdiensttreding.

Een aantal van onze acties in 2023 droegen al bij aan deze doelstellingen:

- › We ronden het traject “Objectief Werven en Selecteren” van de Algemene Werkgeversvereniging Nederland succesvol af. Zij benoemden ons daarmee koploper in de markt bij het creëren van gelijke kansen op de arbeidsmarkt.
- › We breidden ons partnernetwerk uit om samen onze streefcijfers voor diversiteit en inclusie te halen. Zo verlengden we de samenwerking met Global People, een organisatie die zich inzet voor jong multicultureel talent. Daarnaast gingen we een samenwerking aan met Dander. Zij helpen ons om ervoor te zorgen dat meer collega’s D&I steunen. Ook zijn we aangesloten bij SER Diversiteit in bedrijf, onder andere voor het onderwerp ‘Aanpak genderdiversiteit in de (sub)top’.
- › We besteden minimaal ieder kwartaal expliciet aandacht aan diversiteit en inclusie, in onze interne en externe communicatie. En natuurlijk maken we al onze communicatie in het algemeen steeds inclusiever.
- › Ook voegden we aan de exit-analyse vragen toe waarmee we konden meten of het ontbreken van gevoel van inclusie een rol speelde bij de uitstroom.

Per 31 december zijn 10 werknemers opgenomen het doelgroepregister van het UWV. Hiervan is 70% vrouw en 30% man.

Daarnaast rapporteerden we in 2023 voor het eerst aan de SER over genderdiversiteit in de top en subtop. We hebben in samenspraak met de Raad van Commissarissen en de OR onze streefcijfers vastgesteld en onze cijfers over 2022 gerapporteerd, met daarbij maatregelen die we nemen om onze diversiteit te vergroten. We mogen constateren dat er voldoende genderdiversiteit in de top en subtop aanwezig is en dat we de streefcijfers behalen.

	Aantal mannen	Aantal vrouwen	Streefpercentage 2024 e.v.
Raad van Commissarissen	2	2	50%
Bestuur - statutaire directie	1	1	50%
Subtop	19	20	50%
Raad van Commissarissen-(her)benoemingen	-	-	
Directie (her)benoemingen	-	-	
Subtop nieuwe instroom	3	5	
Subtop uitstroom	4	6	

Ook lieten we in 2023 voor het eerst onderzoek doen naar het verschil in beloning tussen mannen en vrouwen, de zogenaamde “gender pay gap analyse”. Dit onderzoek werd uitgevoerd door Montae & Partners en concludeerde:

- De gemiddelde compensatie van de man binnen Monuta is € 63.083, de gemiddelde compensatie van de vrouw is € 49.435. Dit betekent dat vrouwen gemiddeld 22% minder verdienen dan mannen. De verklaring hiervoor is dat er meer vrouwen dan mannen bij Monuta werken. Zij werken gemiddeld minder uren en zijn oververtegenwoordigd in functies in lagere loonschalen. Mannen zitten juist vaker in functies met hogere loonschalen. Daarnaast zijn de mannen bij Monuta gemiddeld langer in dienst. Zij zijn daardoor al verder doorgroeid binnen de functieschalen.
- Er zijn geen verschillen gevonden in aanvangssalarissen of salarisdoorgroei tussen mannen en vrouwen.

Monuta volgt de CAO van de uitvaartzorg. Deze zorgt ervoor dat de medewerkers een adequaat salaris ontvangen, die boven het wettelijk minimumloon ligt. Voor ingehuurde diensten, zoals schoonmaak, zijn afspraken gemaakt dat de lonen op of boven het minimumloon liggen.

Leeftijd werknemers		
	2023	2022
Gemiddelde leeftijd werknemer	49 jaar	48,1 jaar
Gemiddelde leeftijd werknemers Uitvaartgroep	49,5 jaar	48,5 jaar
Gemiddelde leeftijd werknemers Verzekeringen	46,2 jaar	45,5 jaar
Gemiddelde leeftijd werknemers Holding	48,3 jaar	47,5 jaar
Aantal werknemers 65 jaar of ouder	37	21

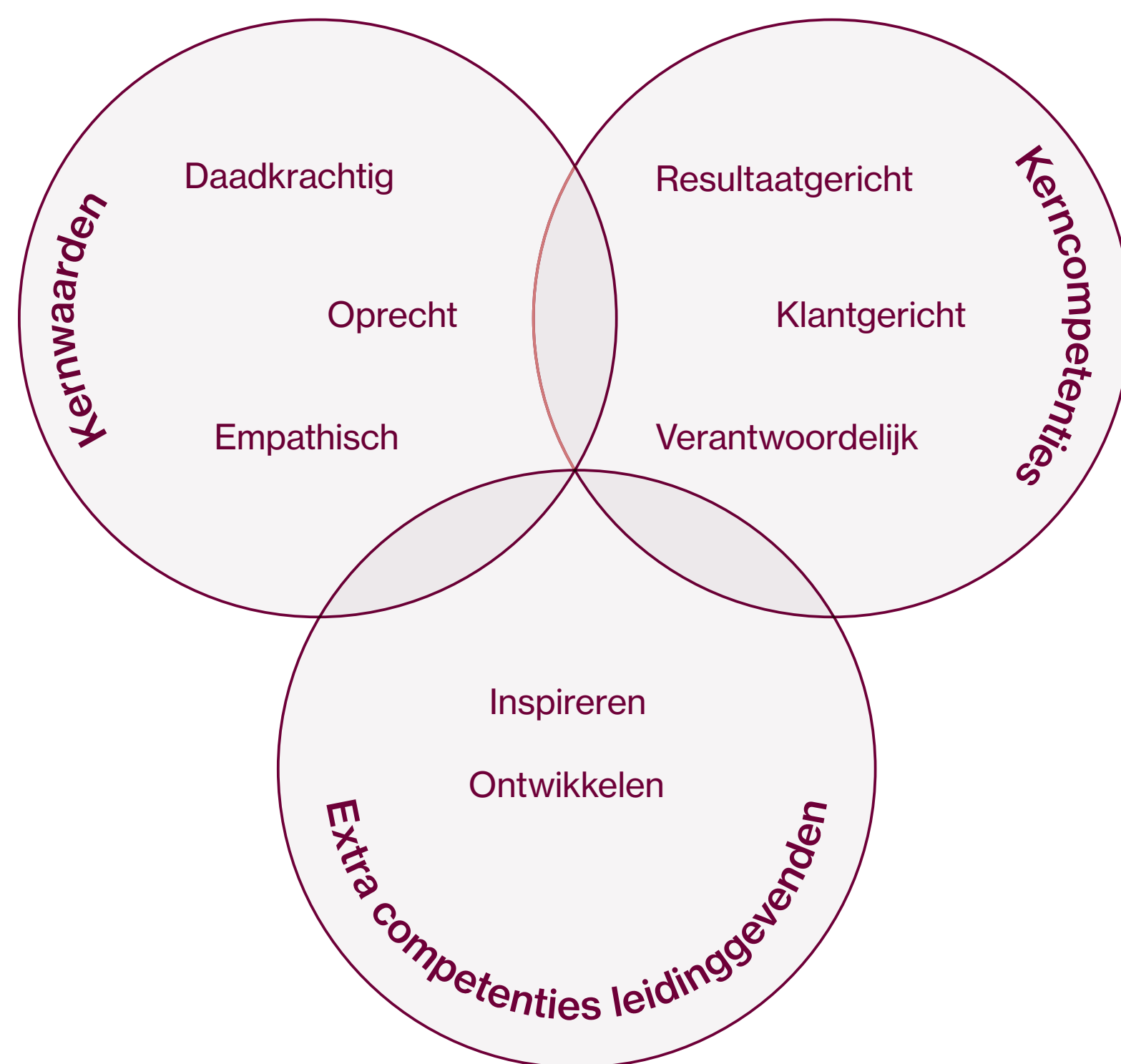
Aantal medewerkers per soort dienstverband

	2023	2022
Vast contract	564 (461,2 FTE)	550 (445,6 FTE)
Tijdelijk contract	124 (82,2 FTE)	127 (97,7 FTE)
O-uren contract	10	3
Aantal medewerkers niet in loondienst	63	87
Deeltijd	60,03%	57,75%

Raven, medewerker hospitality Monuta

Competenties

Leiderschap

Wij weten hoe belangrijk goed leiderschap is. We hebben goed leiderschap nodig om goede kwaliteit te blijven leveren in de toekomst en onze strategie op de juiste manier door te vertalen in de dagelijkse praktijk. Daarom besteden we altijd aandacht aan leiderschapsontwikkeling voor de gehele organisatie. Hierbij zijn we actief bezig met de volgende veranderingen:

- › van onbewust naar bewust leiderschap
- › van verschillende soorten leiderschap naar overal hetzelfde soort leiderschap
- › van leiderschap dat intern gericht is naar leiderschap dat klantgericht en verbindend is
- › van behoudend leiderschap naar leiderschap dat openstaat voor verandering en daar vorm aan kan geven

Onze 3 kernwaarden en de kerncompetenties die daarbij horen, zijn de basis van ons leiderschapsprogramma. Voor onze leiders voegden we daar 2 competenties aan toe: inspireren en ontwikkelen.

Ons leiderschapsprogramma bestaat uit 3 onderdelen: leidinggeven aan jezelf, leidinggeven aan anderen en leiding geven aan verandering. We voeren een deel van deze onderdelen zelf uit. Of we doen dat samen met organisatieadviesbureau Lagerweij. Ook doen de leidinggevendenden elk jaar mee met programmaonderdelen:

- › Onze nieuwe leiders volgen een tweedaagse training, waarin zij kennismaken met de theorie en modellen waarmee wij werken.
- › Alle leidinggevendenden, vanaf niveau teamleider tot en met directie, zijn onderdeel van een intervisiegroep die elkaar ieder kwartaal ontmoet.
- › In regelmatige ‘boostersessies’ komen alle leidinggevendenden uit het eigen team bij elkaar om onderlinge samenwerking en persoonlijke ontwikkeling te versterken.
- › Ieder kwartaal besteden we tijdens de Monuta Managers Meeting aandacht aan het leiderschapstraject. Onderwerpen als psychologische veiligheid en operational excellence zijn daarin bijvoorbeeld aan bod gekomen.

Ondernemingsraad

Wij blijven altijd in gesprek met onze collega's. Daarom vinden wij de ondernemingsraad (OR) erg belangrijk. Zij vertolken de stem en visie van alle medewerkers en zorgen daarmee voor besluitvorming die in balans is. Met de adviezen en feedback van de ondernemingsraad (OR) kunnen we onze bedrijfsvoering steeds verder verbeteren.

In 2023 stopten twee leden eerder dan gepland. Sinds november 2023 is de samenstelling van de OR weer compleet. De OR volgde in 2023 een voorjaars- en najaarstraining. In 2023 maakte de OR succesvol gebruik van haar versterkt voordrachtsrecht en droeg zij een kandidaat-RvC lid voor.

De OR en het bestuur van Monuta investeerden het afgelopen jaar in de persoonlijke verhoudingen en professionele samenwerking. Hierin zijn elkaar vroeg informeren, op basis van gelijkwaardigheid onderwerpen bespreken en gezamenlijk optrekken belangrijke steunpunten. Hieruit kwam een visiedocument voor de OR, een vernieuwd OR-reglement en een aanvulling op de ondernemingsovereenkomst Bestuurder en Ondernemingsraad.

Daarnaast maakte de OR gebruik van haar versterkt voordrachtsrecht voor de voordracht van 1 commissaris in de Raad van Commissarissen. In dit proces trokken de OR en RvC gezamenlijk op, waarbij de OR de leiding had. Wij selecteerden samen met de RvC het wervings- en selectiebureau en we voerden de sollicitatiegesprekken samen. De keuze voor de voordracht van de kandidaat is in goed overleg tussen OR en RvC gemaakt.

De OR kijkt terug op een jaar waarin de OR zich proactief opstelde als sparringpartner binnen het bestuur. Om zo samen te werken aan een gezonder Monuta, met een balans tussen de belangen van medewerkers én de organisatie. En steeds met focus op de lange termijn: de volgende 100 jaar van Monuta.

Edward Boon, voorzitter ondernemingsraad

Maatschappelijke resultaten

Monuta is in 1923 opgericht vanuit een grote maatschappelijke betrokkenheid. Onze missie is niet voor niets ‘voor iedereen een afscheid met een goed gevoel’. Wij vinden het ontzettend belangrijk dat nabestaanden hun verlies en verdriet goed verwerken. Dit vinden we niet alleen belangrijk voor henzelf, maar ook voor hun familie, vrienden en collega's. Voor de hele maatschappij.

Maar wij vinden dat onze maatschappelijke verantwoordelijkheid nog verder gaat dan dat. We zetten ons ook in om het milieu zo min mogelijk te belasten. Wij willen zo duurzaam mogelijk zijn. Monuta's bedrijfsstrategie is dus verbonden met de strategie op het gebied van E (milieu), S (maatschappij) en G (bestuur). Wij willen op verschillende gebieden een duurzame organisatie zijn. Daarmee volgen we onze missie ‘Voor iedereen een afscheid met een goed gevoel’.

Dat komt terug in ons duurzaamheidsbeleid. Onze duurzaamheidsvisie is om allereerst van negatieve impact naar zero impact te gaan. En om daarna de stap te zetten van zero impact naar positieve impact. Met deze duurzaamheidsvisie willen we duurzaam handelen in de gemeenschappen waar Monuta actief is. Dit geldt zowel voor het uitvaart- als verzekeringsproduct.

Het is onze plicht om aan wet- en regelgeving te voldoen. Natuurlijk doen we dat. Maar onze ambitie gaat verder. We willen ons in ons duurzame handelen niet beperken tot wat moet, maar richten ons óók op wat nodig is voor mens, milieu en maatschappij. Daarbij mag een duurzamere bedrijfsvoering voor een deel ten koste gaan van financieel rendement, mits de financiële randvoorwaarden daarvoor voldoende zijn.

Ons duurzaamheidsbeleid geldt voor de gehele organisatie. Daarom zijn deze stakeholders van Monuta geïdentificeerd waarop dit beleid van toepassing is:

- › klanten van Monuta;
- › alle medewerkers van Monuta;
- › alle leveranciers van Monuta;
- › de beleggingsportefeuille van Monuta en/of van haar business units.

De afgelopen jaren gebruikte Monuta bij het vormgeven van haar maatschappelijke doelen de Sustainable Development Goals (SDG) van de Verenigde Naties (VN). Monuta koos ervoor om in lijn met doel 3 (goede gezondheid), 12 (verantwoorde productie) en 13 (klimaatactie) haar maatschappelijke inspanningen te ontwerpen.

17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen

De Sustainable Development Goals (SDG's) zijn 17 duurzame doelen voor een duurzamere wereld in 2030. De landen die bij de Verenigde Naties (VN) horen, spraken deze doelen samen af. Daar hoort Nederland ook bij. Wereldwijd dachten organisaties en personen mee over deze doelen.

De VN stelde de SDG's op in 2015 en deze lopen door tot 2030. Ze zijn een wereldwijd kompas voor problemen zoals armoede, onderwijs en de klimaatcrisis. De SDG's volgen de Millenniumdoelen op, die van 2000 tot 2015 liepen.

Achter de 17 doelen zitten 169 targets. Die maken de doelen nog concreter. Lees er [hier](#) meer over.

Goede gezondheid en welzijn

Wij vinden het welzijn van onze klanten, leveranciers en collega's heel belangrijk. We doen wat we kunnen om daar een positieve bijdrage aan te leveren.

Verantwoorde consumptie en productie

Wij willen eerst milieuneutraal werken en vervolgens milieupositief. Dat geldt ook voor de grondstoffen en materialen die wij gebruiken.

Klimaatactie

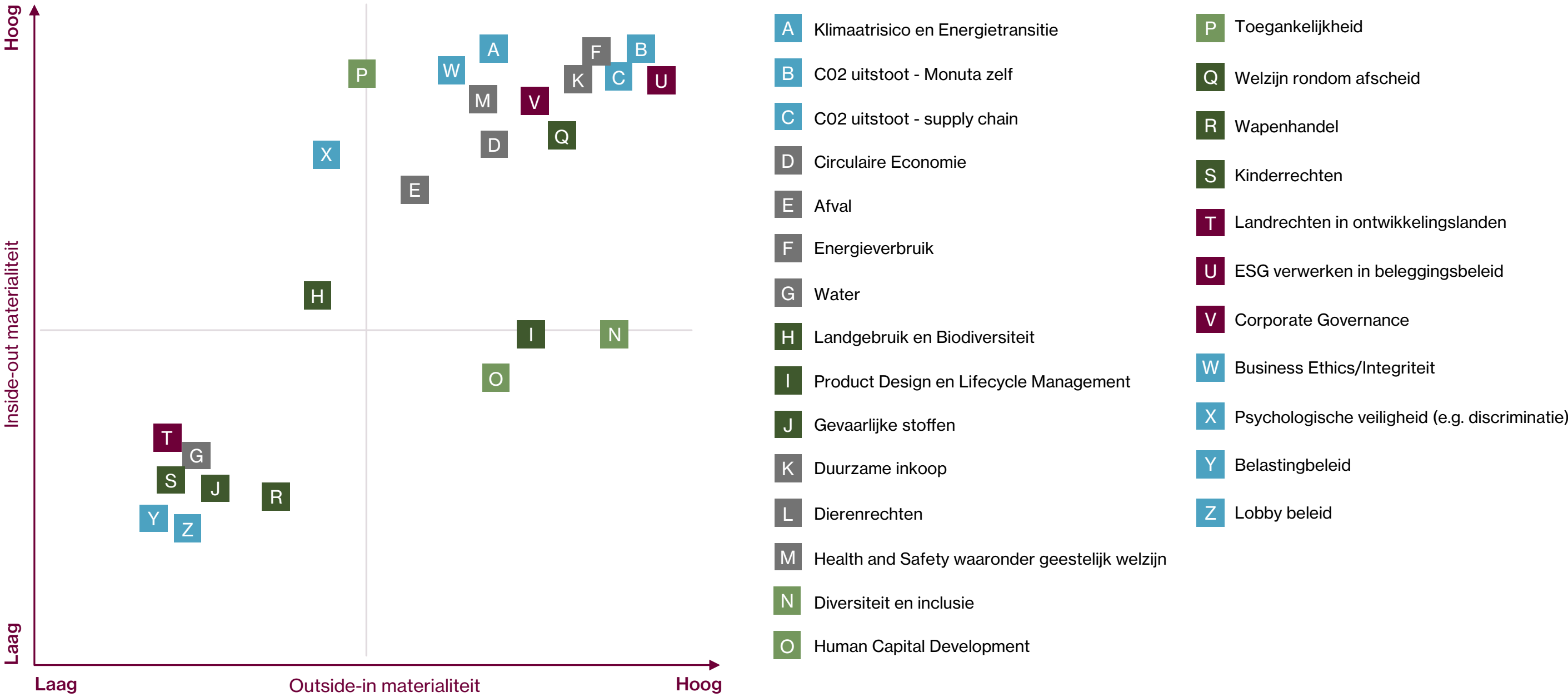
Wij willen klimaatverandering en haar impact bestrijden.

Materialiteitsanalyse

We voerden al eerder (in 2022) een eerste aanzet tot dubbele materi-
aliteitsanalyse uit met de richtlijnen die toen golden. We onderzochten
welke impact Monuta heeft op mens, milieu en maatschappij (inside –
out). Tegelijkertijd onderzochten we ook welke invloed ontwikkelingen
in de maatschappij op de activiteiten van Monuta hebben (outside
- in). Eind 2023 zijn de richtlijnen vanuit de CSRD in definitieve vorm
gepubliceerd. Dit betekent dat Monuta in 2024 de uitkomsten van de
dubbele materialiteitsanalyse zal herijken. Vanaf boekjaar 2025 zal
Monuta conform CSRD rapporteren.

We koppelden aan de 3 SDG's een aantal duurzaamheidsthema's.
Om hiervan een selectie te maken, stelden we een lijst op met 26
mogelijke materiële duurzaamheidsonderwerpen. Deze onderwerpen
selecteerden we door verschillende invalshoeken te beschouwen:

- > wetgeving (vooral EU-wetgeving);
- > maatschappelijke ontwikkelingen;
- > praktijken van andere relevante partijen;
- > onderwerpen die naar voren komen in reporting frameworks
(bijvoorbeeld Global Reporting Initiative (GRI), Sustainability
Accounting Standards Board (SASB)).

Samen met onze ervaren medewerkers en externe vakspecialisten
zijn alle materiële onderwerpen beoordeeld op relevantie voor ons en
mogelijke impact op de omgeving (mens, milieu en maatschappij) of
op Monuta. Hierbij selecteerden we met ‘expert judgement’ 9 thema’s
waarop wij een materiële impact hebben of waarvan de buitenwereld
een impact van ons verwacht.

Goede gezondheid en welzijn

Wij vinden het welzijn van onze klanten, leveranciers en collega’s heel belangrijk. We doen wat we kunnen om daar een positieve bijdrage aan te leveren.

Kernthema’s en onderwerpen

Vitaliteit van Monuta collega’s

- 1. Diversiteit en inclusie
- 2. Werkomstandigheden
- 3. Corporate Governance
- 4. Business Ethics

Goed leven vóór het afscheid en na het afscheid

- 5. Toegankelijkheid
- 6. Welzijn rondom afscheid

Verantwoorde consumptie en productie

Wij willen milieuneutraal werken. Dat geldt ook voor de grondstoffen en materialen die wij gebruiken.

Kernthema’s en onderwerpen

Verduurzamen van ons verbruik

- 7. CO₂-uitstoot reduceren

Klimaatactie

Wij willen klimaatverandering en haar impact bestrijden.

Kernthema’s en onderwerpen

Verduurzamen van onze impact

- 8. Duurzaam inkopen
- 9. Duurzaam beleggings-beleid

Activiteiten 2023

Wij zien de gevolgen van klimaatverandering. We onderzoeken de komende jaren verder wat de invloed en risico's van klimaatverandering is op Monuta. De klimaatverandering zorgt ook voor nieuwe kansen. Monuta is sinds 2022 lid van Greenleave. Dit is een keurmerk en samenwerkingsverband dat haar best doet voor 100% duurzame uitvaarten. Monuta wil een voorloper zijn voor duurzame uitvaarten in Nederland. In 2023 verbeterden we onze duurzaamheidsstrategie. Deze strategie brachten we in lijn met toekomstige nationale en internationale wetgeving en richt zich op materiële thema’s.

Monuta werkte in 2023 aan de 9 materiele thema's. Voor ieder thema stelden we key performance indicators en targets op. Samen met de Monuta collega’s voerde het ESG-projectteam die in binnen de organisatie. Het directieteam is eindverantwoordelijk voor het ESG-project. De CEO is voorzitter van het projectteam. Het doel is om de thema's duurzaam te verankeren binnen de organisatie.

Eind 2023 concludeerden we bij Monuta dat de thema's toeganke-lijkheid, welzijn rondom afscheid, corporate governance en business ethics & integrity op een passende manier duurzaam binnen de orga-nisatie een plek hebben gekregen. Daarom focussen we ons in 2024 eerst op deze thema's:

- 1. duurzaam beleggingsbeleid | klimaatrisico's beleggingen,
- 2. klimaatverandering | CO₂-reductie,
- 3. duurzame inkoop,
- 4. veiligheid gezondheid en welzijn medewerkers en
- 5. diversiteit & inclusie.

Voor ieder thema stelden wij doelen op. Deze verdeelden wij in kor-te termijn, middellange termijn en lange termijn doelen. Omdat de thema's klimaatverandering, CO₂-reductie en duurzame inkoop bij Monuta dicht bij elkaar liggen, worden ze in het schema hierna sa-men verwerkt. Door ons duurzame inkoopbeleid zorgen wij ook voor vermindering CO₂. We bekijken per periode hoe het met de andere thema’s gaat. En bespreken dit met het ESG-projectteam en het directieteam.

		belangrijke stappen in 2023	→ korte termijn targets (2024)	→ lange termijn targets	
Duurzaam beleggingsbeleid + klimaatrisico's beleggingen		1. Het geldende ESG beleid heeft over de gehele portefeuille geleid tot een reductie van ruim 10% van de CO₂ intensiteit. Dit beleid heeft er ook toe geleid dat per saldo de brede ESG score van de portefeuille is verbeterd. 2. Intensivering gesprekken met de vermogensbeheerder opkomende markten over verduurzaming van de beleggingen in aandelen uit opkomende markten. 3. Alle nieuw aangekochte bedrijfsobligaties op basis van criteria: Paris Aligned én binnen eigen sector ESG-leider.	Reductie van 7% van het CO ₂ /AUM (relatieve uitstoot) in aandelen ten opzichte van 2023.	2050 Beleggingen CO ₂ -neutraal	Lees meer
Klimaatverandering (CO ₂) + Duurzame inkoop		1. Energiecontract omgezet naar 100% groene energie per 1 januari 2024. 2. Nieuwe circulaire bedrijfskleding is in gebruik. 3. Nieuwe leaseautoregeling per 1 juli 2023 is omgezet naar hybride en elektrisch.	1. 16% reductie gasverbruik per crematie (van 48 naar 40 m³ per crematie) 2. Duurzaam inkoopbeleid opgesteld en geïmplementeerd (o.a. duurzame kisten, catering, rouwdrukwerk) 3. Eigenaarschap en initiatie duurzame inkoop belegd in de eerste lijn. 4. CO₂-model volledig in gebruik genomen en rapportage operationeel. 5. CO₂-reductietargets voor 2025 en verder opgesteld.	2035 Monuta stoot 0 CO ₂ uit in scope 1 en 2. In scope 3 zal dit uiterlijk in 2050 zijn.	Lees meer over Klimaatverandering Lees meer over Duurzame inkoop
Veiligheid, gezondheid en welzijn medewerkers		1. Nulmeting gedaan om mogelijke knelpunten in de duurzame inzetbaarheid te beschrijven middels een bedrijfsanalyse. 2. Verzuimpercentages van 5,6 % en eNPS van 20. 3. Lager aantal meldingen bij de externe vertrouwenspersoon. 4. Extra aandacht aan het onderwerp psychologische veiligheid	1. Ziekteverzuim uitvaart daling naar 7%. Holding gelijk op 3% en verzekeringen gelijk op 2%. 2. Behoudt eNPS op 20. 3. Vitaliteit & gezondheidsanalyse en nulmeting door SPDI opgeleverd 4. Op basis van de analyse targets voor 2025 en eindtarget bepaald	N.t.b. naar aanleiding van de bedrijfsanalyse in 2024	Lees meer
Diversiteit en inclusie		1. Werkgroep D&I ingesteld 2. Nulmeting op het onderwerp D&I via de Nederlandse Inclusiviteits Monitor. 3. Een medewerkersscore van 60% op de mate waarin onze organisatie als inclusief wordt ervaren. Dit is hoger dan het Nederlands gemiddelde van 55%. 4. Afronding traject 'Objectief werven en Selecteren' van de Algemene Werkgeversvereniging Nederland. 5. Gender pay gap analyse uitgevoerd met als uitkomst dat er géén significante pay gap is.	1. Minstens 10% van de instroom bestaat uit medewerkers met een migratieachtergrond. 2. 1% van ons werknemersbestand is opgenomen in het doelgroep register van het UWV (werknemers met arbeidsbeperking) 3. Doorstroom van medewerkers met migratieachtergrond wijkt niet af van de meerderheidsgroepering. 4. Wij meten bij uitstroom in hoeverre D&I gerelateerde zaken een rol hebben gespeeld bij uitdiensttreding.	Monuta is eind 2026 een afspiegeling van de regionale (arbeids) markten, waarin wij actief zijn. De gegevens uit het CBS over de Nederlandse beroepsbevolking gebruiken wij als maatstaf voor de markten waarin wij actief zijn.	Lees meer

Deze doelen leggen we in de volgende paragraaf verder uit. Regelmatig wordt het directieteam en de raad van commissarissen geïnformeerd over de voortgang op het ESG-project en andere duurzaamheidsonderwerpen. Dit gebeurt tijdens de reguliere vergaderingen of extra geplande kennissessies.

De 5 primaire duurzaamheidsonderwerpen nader uitgelegd

Goede gezondheid en welzijn

We legden al op een andere plek in dit jaarverslag uit hoe onderstaande thema's onderdeel zijn van onze bedrijfsvoering:

1. Veiligheid, gezondheid en welzijn medewerkers

[Lees meer](#)

2. Diversiteit en inclusie

[Lees meer](#)

Verantwoorde consumptie en productie

3. CO₂-reductie | klimaatverandering

Monuta wil CO₂-neutraal³ te werk gaan. We zetten elk jaar stappen om de CO₂-uitstoot te verminderen en een zo hoog mogelijke circulariteit te realiseren. We doen dit bijvoorbeeld door crematieovens en het rouwvervoer elektrisch te maken.

Het Greenhouse Gas Protocol (wereldwijd het meest gebruikte protocol om uitstoot van broeikasgassen te berekenen) noemt 3 scopes:

- › Scope 1: directe CO₂-uitstoot. Dit wordt veroorzaakt door eigen bronnen binnen de organisatie. Het gaat om de uitstoot door eigen gebouwen-, vervoer- en productiegerelateerde activiteiten.
- › Scope 2: indirecte CO₂-uitstoot. Dit is uitstoot die wordt veroorzaakt door opwekking van ingekochte en verbruikte elektriciteit- of warmte.
- › Scope 3: indirecte CO₂-uitstoot. Dit is uitstoot die wordt veroorzaakt door bedrijfsactiviteiten van een andere organisatie. Het gaat dan om uitstoot door bronnen die niet in het bezit zijn van onze eigen organisatie en waar we ook geen directe invloed op kunnen uitoefenen.

Ons doel is om uiterlijk in 2035 op Scope 1 en Scope 2 geen CO₂-uitstoot meer te hebben. En we willen de CO₂-uitstoot van Scope 3 zo klein mogelijk maken. Deze scope gaat over alle upstream en downstream activiteiten en de beleggingen. Voor Scope 3 houden wij ons aan de wettelijke deadline van uiterlijk 2050. Dit doen we omdat onze beleggingen in Scope 3 vallen en wij hiervoor meer afhankelijk zijn van externe partijen. Vanaf 2024 zullen wij de doelstellingen op CO₂-reductie steeds verder concretiseren, zodat we in 2035 CO₂-neutraal zijn.

Wij startten in 2022 met het meten van onze CO₂-uitstoot. Hierbij maakten wij onderscheid tussen CO₂-uitstoot (scope 1, 2 en 3) van eigen activiteiten en de CO₂-uitstoot vanuit onze beleggingen. Het model om CO₂ te meten is nog in ontwikkeling in methodiek en scope. Het huidige model is vooral nog gebaseerd op een schatting van de uitstoot en het in verband brengen van de uitgaven aan openbaar gepubliceerde emissiefactoren. In de verdere verfijning van het model wordt vooral geprobeerd om voor de relatief grootste bijdrage aan de uitstoot een directe koppeling vanuit de leverancier te ontvangen (bijvoorbeeld voor energie en leaseauto's).

Onderstaande tabel levert een beeld voor 2023 in vergelijking met 2022:

Emissie van eigen activiteiten

			2023	2022	
			tCo2 eq	in %	tCo2 eq
Totaal			15.591	100%	17.509
Scope 1: Gasverbruik			1.212	8%	1.261
Scope 2: Elektriciteit			1.607	10%	1.501
Scope 3: Indirecte emissies			12.772	82%	14.748
Upstream	Cat. 1	Gekochte goederen en diensten	6.308	40%	8.169
	Cat. 2	Kapitaalgoederen	-	0%	148
	Cat. 3	Brandstof- en energiegerelateerde activiteiten	413	3%	408
	Cat. 4	Upstream transport en distributie	42	0%	47
	Cat. 5	Afval uit de operaties	223	1%	220
	Cat. 6	Zakelijke reizen	35	0%	35
	Cat. 7	Werknemer woon-werkverkeer	602	4%	646
	Cat. 8	Upstream geleasede activa			
Downstream	Cat. 9	Downstream transport en distributie	5.149	33%	5.075
	Cat. 10	Verwerking verkochte producten			
	Cat. 11	Gebruik van verkochte producten			
	Cat. 12	End-of-life behandeling van verkochte producten			
	Cat. 13	Geleasede activa			
	Cat. 14	Franchises			
	Cat. 15	Investerings			

In deze tabel lees je dat de totale emissie van eigen activiteiten is afgenomen in vergelijking met 2022. Ondanks het vergroten van de scope in onze calculatie, levert een update van de koolstofintensiteit van individuele producten en diensten per saldo een daling van de gerapporteerde uitstoot. In 2023 is bijvoorbeeld een completer beeld ontstaan van de CO₂ emissie van onze IT-diensten (scope 3 categorie 1). Onze directe emissie (scope 1 en 2) vormen samen 12% van onze totale CO₂-uitstoot. Daarbij kunnen we vaststellen dat scope 1 is gedaald met 49 tCO₂eq of bijna 4%. Dit komt vooral door een efficiënter gebruik van onze (gas)crematieovens en de vervanging naar een elektrische oven. We zijn op weg!

Klimaatactie

4. Duurzaam inkopen

Monuta wil duurzaam inkopen. Dat doen we met inkoopbeleid dat gericht is op een zo laag mogelijke CO₂-uitstoot en een zo hoog mogelijke circulariteit. We willen in 2024 deze strategie verder invullen. Een aantal stappen zetten wij al in 2023. Zo hebben wij ons energiecontract omgezet naar 100% groene energie per 1 januari 2024. Onze nieuwe bedrijfskleding is circulair en de nieuwe leaseautoregeling is per 1 juli 2023 naar hybride en elektrisch. Onze doelstelling op duurzaam inkopen op het gebied van CO₂ is om deze zo te verminderen, dat we in 2035 op Scope 1 en Scope 2 CO₂-neutraal zijn.

5. Duurzaam beleggingsbeleid | klimaatrisico's beleggingen

De manier waarop wij uitvoering willen geven aan milieu-, sociale en governance-factoren legden wij vast in ons ESG-beleggingsbeleid. Ons uitgangspunt is ervoor te zorgen dat dit beleid aansluit bij de manier waarop ons gehele beleggingsproces is vormgegeven. Om zo te zorgen voor een krachtige, effectieve en eenduidige aansturing. Wij willen voldoen aan het klimaatakkoord van Parijs. Het klimaatakkoord moet ervoor zorgen dat de opwarming van de aarde in 2050 niet verder oploopt dan 1,5 graad Celsius. Hier houden wij met ons beleggingsbeleid rekening mee. Concreet betekent dit dat onze beleggingen uiterlijk 2050 CO₂-neutraal zijn.

In de tabel 'emissie van investeringen' lees je de CO2-impact van de fondsen waarin Monuta belegt. Deze beleggingen zijn onderdeel van de waardeketen en moeten uiteindelijk conform CRSD inclusief scope 3 te worden gerapporteerd. In de huidige rapportage tonen we scope 1 en 2 van de fondsen aan de hand van een benadering van ons belegd vermogen *tCO2. Hiervoor is de input op koolstofintensiteit opgevraagd bij de betreffende vermogensbeheerders. Met ingang van 2024 zal Monuta hierin een verbeterstap zetten met een rechtstreekse koppeling naar ESG data vanuit de custodian.

Emissie van investeringen (scope 1 en 2)

	2023		2022
	tCo2 eq	in %	tCo2 eq
Renteafdekking - portefeuille	N.A.		N.A.
Bedrijfsobligaties	3.994	20%	5.359
Onderhandse leningen	N.A.		N.A.
Aandelenfondsen - Emerging Markets	3.941	20%	4.308
Aandelenfondsen - Wereld ESG leaders	7.562	39%	6.095
Hypotheekfondsen	3.040	16%	3.122
Vastgoedfondsen - Woningen	393	2%	399
Vastgoedfondsen - Winkel	225	1%	281
Vastgoedfondsen - Kantoren	402	2%	219
Totaal	19.557	100%	19.783

ESG-beleggingsbeleid

Het ESG-beleggingsbeleid is integraal onderdeel van ons strategische beleggingsbeleid. Wij hanteren daarbij een aantal beleggingsprincipes, uitgangspunten en overtuigingen:

- › Bij een afscheid met een goed gevoel hoort ook nadenken over de wereld waarop onze nabestaanden in de toekomst leven. Ook door onze beleggingen wegen we het verkleinen van de negatieve impact op de planeet mee in onze beleggingsbesluiten.
- › Door de zeer lange beleggingshorizon van Monuta voelen wij een extra verantwoordelijkheid om de impact van ESG mee te wegen in onze besluiten. En door onze beleggingen deze risico's helpen te verkleinen en zo een bijdrage te leveren aan een toekomstbestendige planeet.
- › Wij geloven dat financieel resultaat niet belangrijker is dan maatschappelijke betrokkenheid.
- › Wij geloven dat we, door te beleggen in bedrijven met een sterk(er) ESG-profiel, in totaal beleggen in bedrijven die op lange termijn een lager risicoprofiel hebben.
- › Bij elke belegging denken wij goed na over de risico's. Dat zijn naast de beoordeling van de financiële risico's, ook een beoordeling van risico's voor maatschappij en milieu (ESG).

Het ESG-beleggingsbeleid bevat relevante wetgeving, ambitie en doelstellingen, strategie en thema's, implementatie (per beleggingscategorie), governance, verantwoording en rapportage. Wij sloten daarbij expliciet aan bij de drie door ons geselecteerde Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties: SDG 3 (Zorg en Welzijn), SDG 12 (Klimaatactie) en SDG 13 (Verantwoorde Consumptie en Productie).

Wij willen onze ESG-doelstellingen behalen door een constructieve aanpak. Vooral door middel van best-in-class beleggingen of andere selectiecriteria die aansluiten op onze ESG-doelstellingen. Dit vullen we aan met gewenste uitsluitingen van beleggingen op specifieke thema's, verduurzaming van vastgoed en praten met onze vermogensbeheerders en via onze vermogensbeheerders met bedrijven. De combinatie van instrumenten is afhankelijk van de beleggingscategorie waarin wij beleggen.

We voeren een uitsluitingsbeleid van beleggingen aan de hand van deze thema's:

- › UN Global compact
 - › Anti corruptie
 - › Milieu
 - › Mensenrechten
 - › Arbeid
- › Tabak
- › Controversiële wapens

Beoordelen gevolgen

Wij beoordelen de uitvoering van het ESG-beleggingsbeleid aan de hand van:

- › de CO₂e-uitstoot van bedrijven;
- › de ESG ratings van bedrijven en overheden op basis van MSCI en/of Sustainalytics;
- › de Board diversity van bedrijven en de GRESB scores;
- › energielabels van vastgoed (waaronder dat van vastgoed dat een onderpand is).

Uitvoering ESG-beleid

In 2023 hebben we verdere stappen gezet om de ESG-prestaties van onze beleggingen verder te verbeteren. Regelmatig stellen we een rapportage op over de ESG-prestaties van onze beleggingsportefeuille. Daaruit blijkt dat de beleggingsportefeuille van Monuta (waar data beschikbaar voor is) beter scoort op ESG-gebied dan de marktbrede benchmarks. Dit geldt ook voor de impact op klimaat (gemeten in CO₂e-uitstoot). Dit ontstaat vooral vanuit de best-in-class benadering voor aandelen uit ontwikkelde markten en de gehanteerde uitsluitingen.

Ook vanuit deze rapportage onderkennen wij dat we meer stappen moeten zetten in de uitvoering van het beleid om te kunnen voldoen aan (minimaal) de klimaatdoelstellingen vanuit het Akkoord van Parijs. In 2023 ondernamen we daarom de volgende acties:

- › Wij voeren periodieke gesprekken met onze externe vermogensbeheerders over ESG. In 2023 spraken we intensief met onze vermogensbeheerder van aandelen uit opkomende markten om deze beleggingen verder te verduurzamen. In 2024 ondernemen we daarvoor vervolgacties. Deze beleggingscategorie heeft een relatief kleine allocatie binnen de totale beleggingsportefeuille. Toch heeft deze categorie een relatief grote bijdrage aan bijvoorbeeld de CO₂e-voetprint van Monuta.
- › In 2023 breidden we de allocatie naar bedrijfsobligaties uit. Dit deden we vanuit de besluiten over aanpassingen van de strategische asset allocatie. De verhoogde allocatie is ingevuld met beleggingen in obligaties van tegenpartijen die Paris Aligned zijn (of die de juiste acties ondernemen om Paris Aligned te zijn). En die binnen hun sector een ESG-leider zijn. Ditzelfde geldt voor herbeleggingen in deze categorie. Bijvoorbeeld beleggingen vanuit vrijkomende middelen door aflossingen en couponontvangsten. Op deze manier zetten wij het ESG-beleid om in concrete acties.
- › Wij beseffen dat een goede informatievoorziening van ESG-data belangrijk is voor een goede uitvoering van het ESG-beleid. En dat dit tegelijkertijd nog volop in ontwikkeling is. In 2023 startten wij met een externe partij een traject om via hun platform een integrale ontsluiting te krijgen van ESG-data over onze beleggingsportefeuille. Hierdoor kunnen wij ook aan onze toekomstige CSRD-verplichting

van onze beleggingsportefeuille voldoen. In 2023 tekenden we hiervoor de contracten met deze partij. En startten we met de implementatie. We verwachten dat we in 2024 via dit platform ontsluiting hebben van ESG-data over onze beleggingsportefeuille. Deze data kunnen we daarna gebruiken om onze ESG-prestaties beter te meten. En door vervolgacties de beleggingsportefeuille bij te sturen waar dat nodig is.

Bijsturing

We hebben doorlopend gesprekken met onze vermogensbeheerders over duurzaamheid. In die gesprekken bevragen we hen naar de engagementresultaten en het stemgedrag op aandeelhoudersvergaderingen, specifiek op de SDG's 3, 12 en 13. Ook door engagement van onze vermogensbeheerders willen wij impact maken op deze thema's. Heeft dit onvoldoende resultaat? Dan kunnen we mandaten aanscherpen. En de selectie van vermogensbeheerders bijsturen.

Monuta belegt passief en met fondsen. Daarom zijn we voor de uitvoering van engagement met bedrijven en het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen aangewezen op onze externe vermogensbeheerders. ESG (waaronder de uitvoering van engagement) is daarom onderdeel van de beoordeling van vermogensbeheerders. Hierbij is de selectie van vermogensbeheerders voor Monuta een instrument om bij te sturen. We verbeteren en structureren de manier waarop we de gesprekken met onze vermogensbeheerders aangaan.

We hebben deelgenomen in een intervisiegroep

opgezet door het Verbond van Verzekeraars

Daarin bespraken we hoe we het ESG-beleid voor beleggingen vorm kunnen geven binnen de manier van denken van het IMVO-convenant. Hierbij maakten we gebruik van de kracht van ons beleggingsproces.

IMVO-convenant

Op 5 juli 2018 sloot de verzekeringssector een overeenkomst met een brede coalitie van niet-gouvernementele organisaties (ngo's), ministeries en een vakbond. Deze overeenkomst was voor 5 jaar en heet het 'IMVO-convenant'. De brancheverenigingen Verbond van Verzekeraars en Zorgverzekeraars Nederland vertegenwoordigden de verzekeringssector. De afspraken in het IMVO-convenant gaan over het beleggingsbeleid van verzekeraars. Alle andere activiteiten, zoals het aanbieden van verzekeringsdiensten, vallen buiten de overeenkomst.

Het IMVO-convenant was voor ons vooral het uitgangspunt bij de inrichting en uitvoering van het ESG-beleggingsbeleid. Dit jaar is het IMVO-convenant afgerond. Monuta blijft zich in de toekomst ook inzetten om haar ESG-ambities voor haar beleggingsportefeuille waar te maken.

Risicomanagement

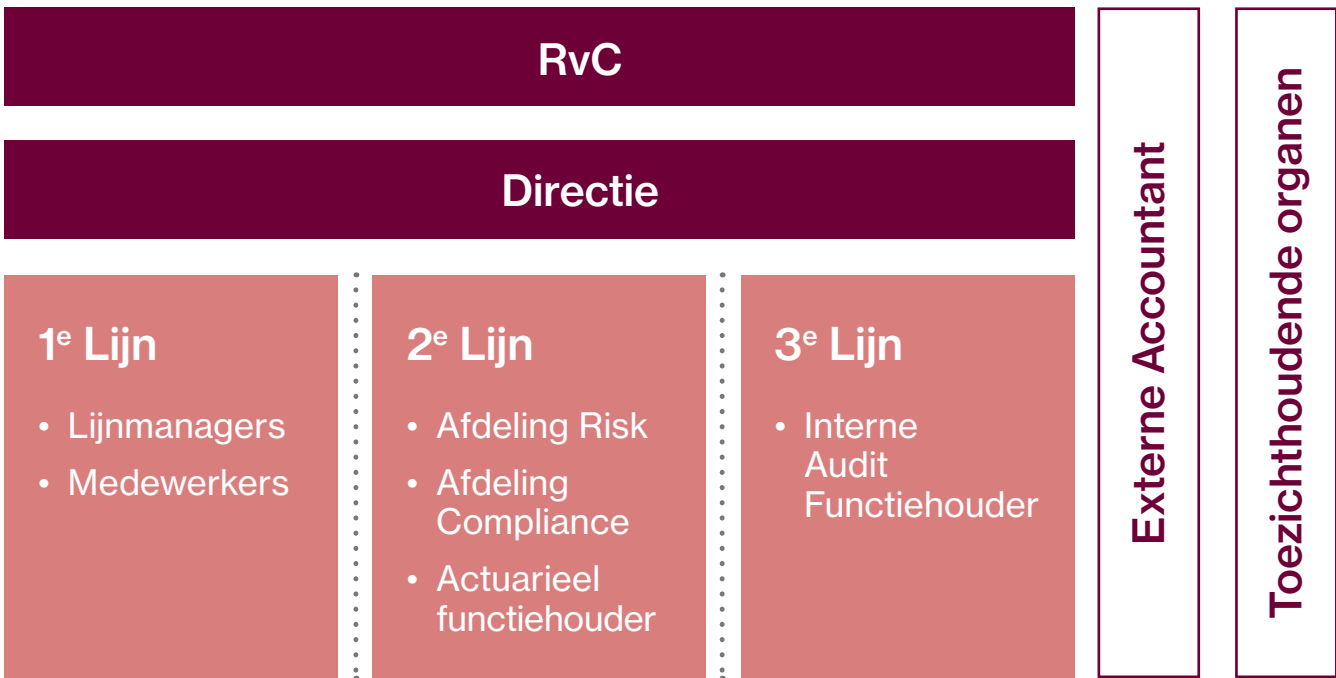
Risicomanagement-organisatie

Monuta heeft de hele tijd te maken met risico’s die een bedreiging kunnen vormen voor het behalen van de strategische doelen. Daarom hebben we een risicomanagementsysteem nodig dat goed functioneert. Die helpt om de strategie en andere bedrijfsdoelstellingen voor elkaar te krijgen. Om deze risico’s te controleren, gebruiken we het Three Lines model (voorheen Three Lines-of-Defensemodel: 3LoD-model). Het Three Lines model verduidelijkt en versterkt de standpunten van risicomanagement. En legt uit hoe de organisatorische rollen samenwerken bij het organiseren en ondersteunen van een sterk bestuur en risicomanagement.

Vanuit dit model werkt Monuta volgens drie lijnen van verantwoordelijkheid:

- Eerste lijn: het operationeel Management. Het management en het eigenaarschap van risico’s en de controle hierop;
- Tweede lijn: de risicomanagement-, actuariële functie en compliance. Het controleren en onafhankelijk adviseren over het beheersen van risico’s. En het reviewen van de beheersmaatregelen die de eerste lijn uitvoerde;
- Derde lijn: Internal Audit functie. Het geven van onafhankelijke zekerheid aan de directie over de effectiviteit van het risicomanagement.

Inrichting Three Lines model bij Monuta

Elke lijn heeft een eigen rol binnen het Compliance en Risicomanagement. We gaven de verschillende lijnen los van elkaar verantwoordelijkheden. Hierdoor houden we een goede werking van het Three Lines Model vast. Wanneer iedere lijn haar taken en verantwoordelijkheden goed uitvoert, is de kans groter dat we erin slagen om risico’s te verminderen. Risico-eigenaren zijn verantwoordelijk voor tijdige signalering en inventarisatie, passende beheersing en monitoring en een doelmatige rapportage van risico's.

Dit moet allemaal gebeuren binnen de beleidskaders van het risicomanagement, zoals de Risk Appetite Statement, en de daarin vastgestelde Key Risk Indicators. De 2e lijn toetst bijvoorbeeld dat de controle- en risicomanagementprocessen effectief door de 1e lijn op de juiste manier ontworpen en geïmplementeerd zijn, en werken zoals bedoeld.

De onderwerpen voor het risicomanagement besluiten we in de Risk Board. Tijdens dit overleg bespreken we hoe het risicomanagement binnen heel Monuta werkt. De Risk Board volgt de activiteiten van het risicomanagement. En de Risk Board is het platform om voorstellen over risico-acceptaties te bespreken.

In 2023 zetten we een volgende stap in de volwassenheid van de manier waarop risicobeheersing plaatsvindt. Gedurende het jaar heeft actieve monitoring en toetsing van beheersmaatregelen plaatsgevonden. Hierdoor is de effectiviteit van de beheersing van processen en het sturen op risico's verbeterd. Verder zijn er ook grote stappen gezet op het verduidelijken en verbeteren van de controls op het gebied van informatiebeveiliging. Ook ontwikkelden we onze applications controls verder. In 2024 werken we hieraan verder, met als doel om volledig te kunnen steunen op de IT General Controls.

Risicomanagement- proces

We houden de risico’s constant in de gaten. Daarvoor gebruiken we de risicomanagementcyclus die je hieronder ziet. Met deze cyclus geven we invulling aan de eisen van Solvency II en de Wft. Deze eisen gebruiken we om procedures te bepalen waarmee risico’s worden gezien, gemeten, gemonitord, gemanaged en gerapporteerd. De eerste lijn is samen met directie en het management verantwoordelijk voor het voortdurend doorlopen van de risicomanagementcyclus. De tweede en derde lijn toetst de eerste lijn hierop.

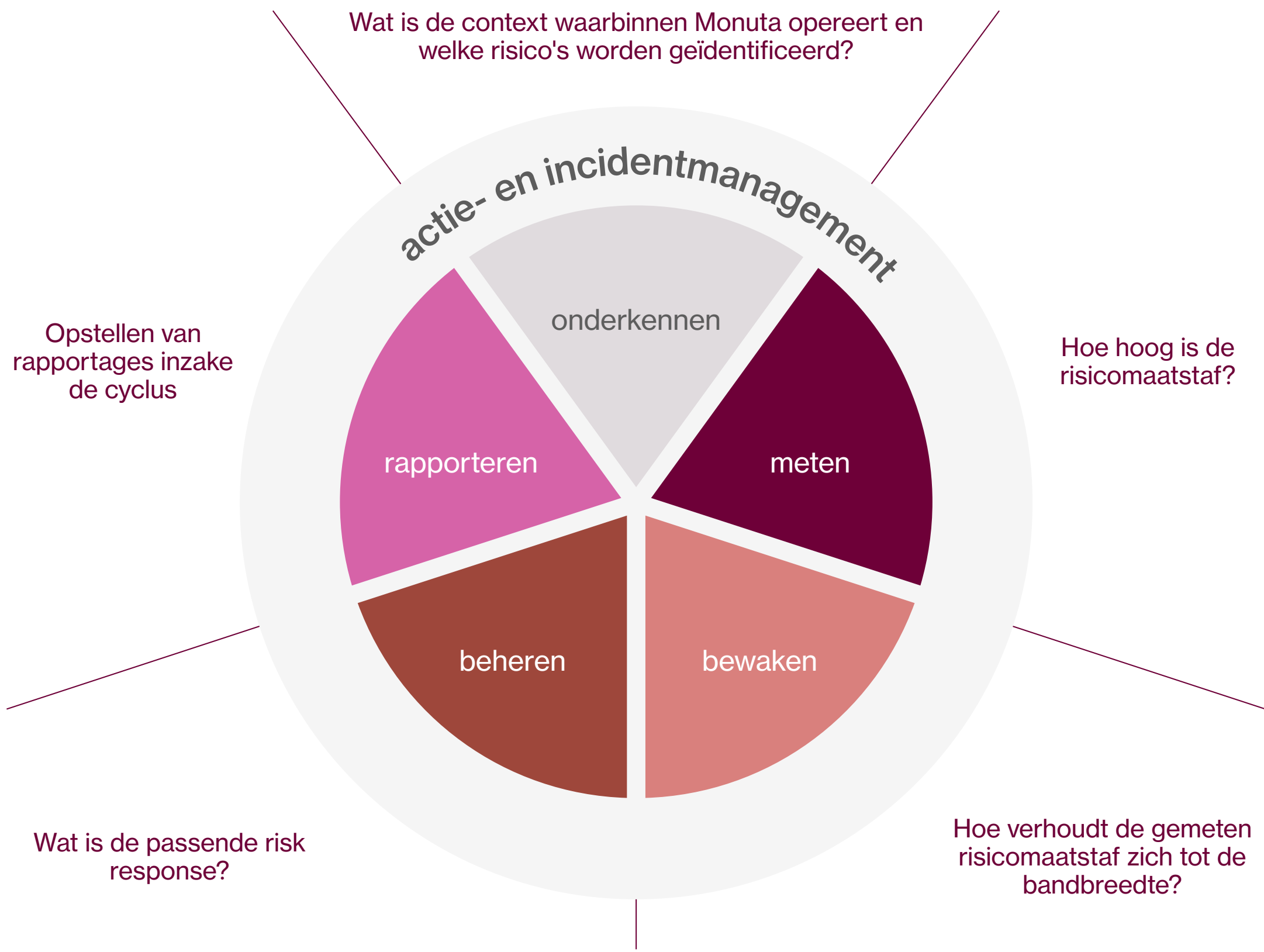
We gebruiken voor onze strategische doelen succesdoelen die we vooraf bepaalden: de kritische performance indicatoren (KPI’s). Met verschillende analyses maken we een inventarisatie én beoordeling van risico’s die de strategische doelen kunnen bedreigen.

Daarna leggen we in de Risk Appetite Statement (RAS) dit vast:

- > de bereidheid tot het nemen van risico’s
- > de tolerantiegrenzen
- > de waarschuwingssignalen voor de strategische risico’s

Met kritische risk indicatoren (KRI’s) controleren we regelmatig de strategische risico’s tegenover de tolerantiegrenzen en waarschuwingssignalen. Elk jaar werken we de RAS en de bijbehorende KRI’s bij. We houden dan rekening met de nieuwste inzichten. De KRI’s kunnen we duidelijk meten en controleren we met een vast ritme.

Dit helpt ons om de risico’s in bedrijfsvoering te controleren. Daarbij lopen we deze cyclus elke periode door:

Risicocategorieën

We gebruiken de risicocategorieën om de strategische risico's te bepalen. Met deze categorieën kunnen we de risico's beter verdelen en plaatsen binnen de organisatie. Solvency II en Wft-wetgeving vormen de basis voor deze categorisatie. Daarbij houden we ook rekening met de inrichting van de organisatie. Op basis hiervan verdelen we risicocategorieën. Deze verdeling zie je in de tabel hieronder.

Financiële marktrisico's	Verzekeringstechnische risico's	Operationele risico's	IT en informatie-beveiligingsrisico's	Compliance risico's
> Continuïteitsrisico > Rente > Pricing > Asset Related > Kort Leven > Verval > Kosten		> Proces > People > Reporting > Uitbesteding	> IT Performance > IT Maintenance > IT Security > Business Continuity	> Integriteit > Privacy > ESG > Governance > Zorgplicht

Financiële marktrisico's

Financiële marktrisico's ontstaan door ontwikkelingen in de financiële markten. Bijvoorbeeld een wijziging in de rentestand of aandelenmarkt. We doen elke periode een asset-liability management-studie (ALM-studie). Deze studie doen we om te bepalen hoe we de beleggingen zo goed mogelijk op de verplichtingen kunnen afstemmen. Hierbij speelt een bewuste afweging tussen rendement en risico (ten opzichte van de verplichtingen) een grote rol. De resultaten uit deze studie zetten we in het beleggingsbeleid en voeren we uit. Hierbij moet het binnen de kaders van het Kapitaalbeleid passen.

Verzekeringstechnische risico's

Door verzekeringstechnische risico's kunnen we verzekeringsverplichtingen verliezen of deze kunnen ongunstig in waarde veranderen. Dit kan komen door verkeerde verzekeringstechnische aannames over de voorziening. Voor de onderliggende risico's maken we gebruik van de verzekeringstechnische risico's die Solvency II onderscheidt.

Operationele risico's

Operationele risico's zijn de risico's op directe of indirecte verliezen die komen door inadequate of falende interne processen (personeel, procedures en systemen). Of door externe gebeurtenissen. We willen de operationele risico's zoveel mogelijk afzwakken door de opzet, het bestaan en de werking van beheersmaatregelen in (operationele) processen.

Informatiebeveiligings- en IT-risico's

De informatiebeveiligings- en IT-risico's zijn de operationele risico's die gekoppeld zijn aan de informatiebeveiliging en IT, die ook een externe oorzaak kunnen hebben. We willen informatiebeveiligings- en IT-risico's binnen de uitvaart- en verzekeringsprocessen zoveel mogelijk afzwakken, tegen een goede prijs. We werken met een informatiebeveiligingsbeleid, het informatiebeveiligingsplan en het awareness plan. Deze aanpakken worden met IT Risk management met elkaar verbonden, zodat we op een structurele risico gebaseerde manier aantoonbaar en transparant in controle te zijn.

Compliance-risico

Dit is het risico van wettelijke of regulatieve sancties óf van materieel, financieel of reputatieverlies dat een organisatie kan lopen. Dit kan gebeuren doordat we niet of onvoldoende de wet- en regelgeving, richtlijnen, interne regels en gedragsregels naleven die gelden voor de activiteiten van de organisatie van die medewerker.

Own Risk and Solvency Assessment

Via ons Own Risk and Solvency Assessment (ORSA) als onderdeel van het Solvency II raamwerk hebben wij ook dit jaar de risico's die wij lopen in verhouding tot het eigen vermogen dat wij ter beschikking hebben om deze risico's te kunnen dragen beoordeeld. Dit doen we, naast alle andere activiteiten gedurende het jaar om onze risico's te beheersen. In dit jaar hebben we in het ORSA proces veel aandacht besteed aan het integreren van de actualiteiten en ontwikkelingen in de wereld. Vanuit de vastgestelde risicobereidheid is onderzocht of we nu en in de toekomst kunnen voldoen aan de gestelde normen. Hierbij is aangesloten op de KRI's die uit de Risk Appetite Statement (RAS) en de kaders die uit het Kapitaalbeleid volgen. De ORSA heeft ons laten zien dat we goed in staat zijn risico's te absorberen. De 2^e-lijn voert jaarlijks een inhoudelijke review uit op de ORSA. De 3^e-lijn voert periodiek een audit uit op het ORSA-proces.

Vooruitzichten

Onze strategie is gericht op continuïteit. Er gebeurt veel in de wereld, maar wij willen altijd de beste dienstverlening kunnen bieden aan onze klanten. Ook op lange termijn. Alles wat we doen, helpt daarbij. Wij beloven onze klanten zorgen weg te nemen en tot steun te zijn in de laatste fase van het leven en bij het afscheid van dierbaren. En we maken dit natuurlijk financieel mogelijk. Met onze activiteiten zoeken we aansluiting bij de veranderende markt en klantwensen die zich steeds weer ontwikkelen. En dat zullen we blijven doen. Open en transparant.

In 2024 gaan we door met onze strategie. We willen mensen helpen bij het vormgeven van een afscheid met een goed gevoel. We blijven eraan werken om steeds meer mensen hierin te ondersteunen. We willen Nederland stimuleren en helpen om open te zijn over afscheid. Voor, tijdens en na een verlies. Ook in 2024 willen we meer mensen bereiken met onze campagnes. En zo ook een bijdrage leveren aan meer openheid rondom afscheid nemen en verlies verwerken.

Wij geloven dat samenwerking in de uitvaartbranche belangrijk is voor de klantervaring en de kwaliteit van dienstverlening. Zo kunnen we onze klanten optimaal ondersteunen. We zullen hier in 2024 met vernieuwde aandacht mee doorgaan.

Met onze uitvaartverzekering verwachten we dat meer mensen voor ons zullen kiezen. We besteden veel aandacht aan de communicatie over onze uitvaartverzekeringen en vergroten zo de transparantie. We onderbouwen onze aanpak met klantonderzoek. We verbeteren onze processen en systemen om een nog betere service te kunnen bieden.

We willen nog meer klanten financiële zekerheid bieden voor hun toekomstige uitvaart.

Daarnaast blijven we in het hele bedrijf op de kosten letten. Vooral door de prijsstijgingen. Maar ook om meer middelen beschikbaar te maken om te investeren in onze toekomst. We streven naar duurzame winstgevendheid voor Monuta. Zodat we onze diensten ook over 100 jaar nog steeds op hetzelfde hoge niveau kunnen aanbieden.

Om onze klanten zo goed mogelijk te kunnen helpen, willen wij dat onze uitvaartlocaties goed aansluiten bij deze tijd en de huidige klantbehoeften. We gaan dus verder met de verbetering van onze locaties. Hierin gaan wij op zoek naar de beste partners om dit nog beter te doen. We zullen onze processen en systemen verder verbeteren om mee te blijven ontwikkelen in de digitale mogelijkheden en de wensen van onze klanten.

Onze mensen zijn elke dag nabestaanden tot steun. Daarom blijven we investeren in onze mensen. Zij zorgen voor de Monuta-beleving. De Monuta Academie is er om de leden van onze uitvaartteams blijvend van actuele kennis te voorzien. Zo kunnen zij onze diensten op de best mogelijke manier aanbieden. De Monuta Academie is er ook voor onze andere medewerkers en onze managers. Via ons leiderschapsontwikkelingstraject investeren we in leiders die er zijn voor hun mensen en verandering goed kunnen begeleiden.

Doordat we de vernieuwde polisadministratie gaan gebruiken, versterken we de keten van verzekeren en uitvaartverzorging. En verloopt het proces voor onze klanten soepeler. We zullen in 2024 nog meer stappen zetten om de klantreis nog makkelijker te maken. Zo kunnen we meer polishouders ervan overtuigen dat een Monuta-uitvaart de beste keuze is. We geven onze polishouders steeds meer nuttige informatie met een duidelijk doel. Dat kan zijn over het voorbereiden op het eigen afscheid, afscheid nemen of rouw.

Ook afgelopen jaar werd weer duidelijk waarom een klimaatneutrale omgeving belangrijk is. We zullen daar veel extra aandacht voor hebben. We vinden dat inmiddels vanzelfsprekend. Zo hebben wij ons energiecontract omgezet naar 100% groene energie per 1 januari 2024 en zullen wij ons duurzaam inkoopbeleid in 2024 verder implementeren.

Wij zijn al onze medewerkers, franchise-ondernemers, medewerker-participanten en partners dankbaar voor de inzet die zij elke dag tonen om een afscheid met een goed gevoel voor iedereen waar te maken.

Apeldoorn, 24 april 2024

Directie

drs. Q.F.A. Fraai

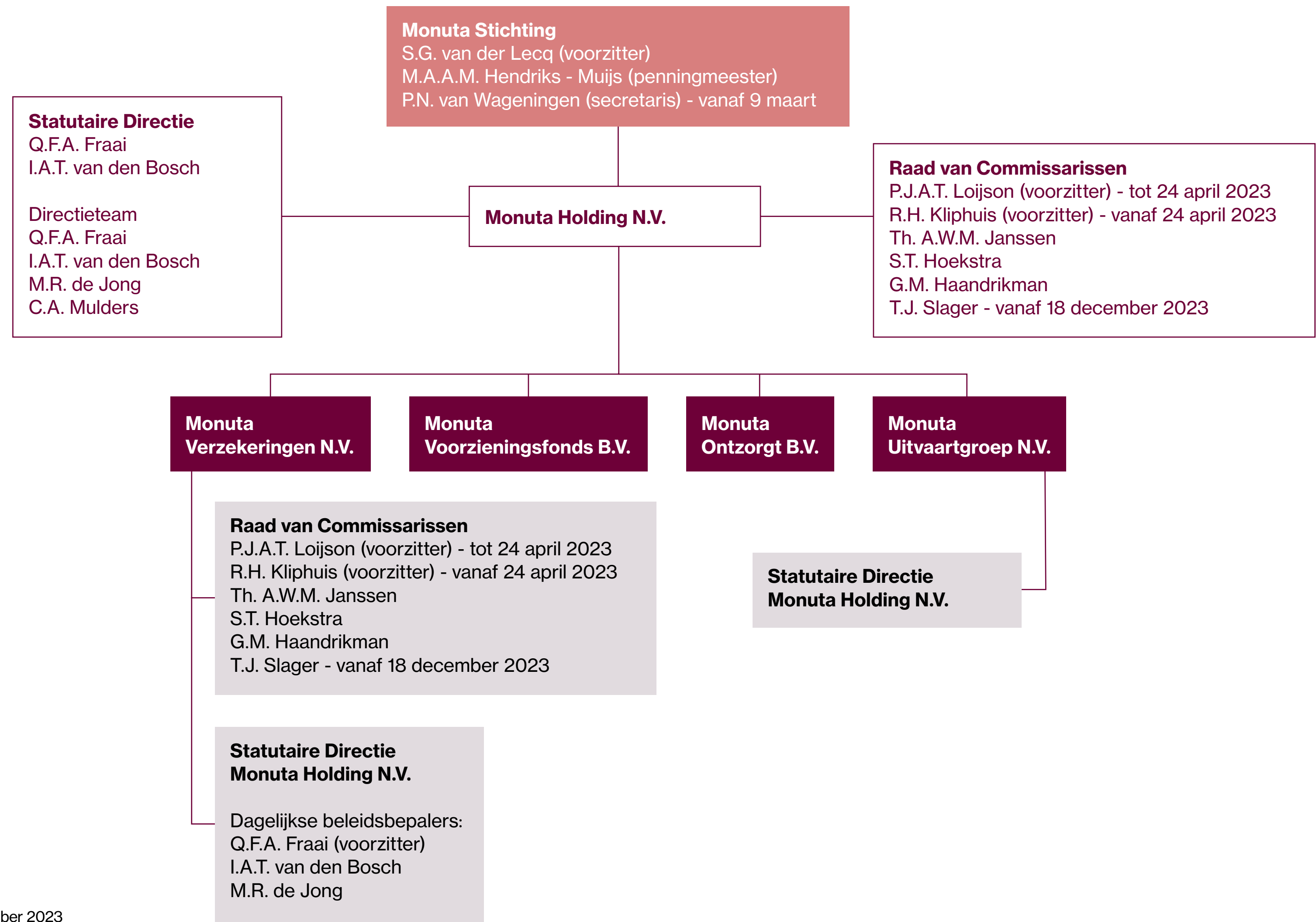
drs. I.A.T. van den Bosch

drs. M.R. de Jong

drs. C.A. Mulders

Governance

Situatie per 31 december 2023

Organisatiestructuur

Bestuurlijke structuur

Monuta Holding N.V. heeft drie organen in haar statuten: de aandeelhouder, de raad van commissarissen en de directie. In meerdere reglementen en statuten beschreven we de taken en bevoegdheden van de verschillende entiteiten, organen en rollen. De belangrijkste zijn:

- › de statuten van Monuta Stichting
- › de statuten van Monuta Holding N.V.
- › het reglement voor het bestuur van Monuta Holding N.V.
- › het reglement voor de RvC van Monuta Holding N.V.
- › het reglement voor de ARC
- › het reglement voor de selectie- en remuneratiecommissie
- › het Beleid Sleutelfuncties

Aandeelhouder: Monuta Stichting

Monuta Stichting houdt de aandelen van Monuta Holding N.V. Sinds 2022 bestaat het bestuur van Monuta Stichting uit 3 onafhankelijke leden. Vanaf 1 oktober 2022 stond de functie van secretaris vacant. Per 9 maart 2023 is de heer P.N. van Wageningen tot secretaris van de Stichting benoemd.

Monuta is een structuurvennootschap. Hierdoor is de rol van de algemene vergadering van aandeelhouders kleiner dan bij gewone vennootschappen. De aandeelhoudersvergadering:

- › stelt de jaarrekening vast
- › dechargeert de RvC voor het gehouden toezicht en de Directie voor hun taakuitoefening
- › keurt majeure overnames goed
- › benoemt commissarissen op voordracht van de RvC
- › stelt de bezoldiging van commissarissen vast (bezoldiging is onafhankelijk van resultaten van de vennootschap)
- › kan besluiten tot wijziging van de statuten van Monuta
- › kan besluiten tot ontbinding van Monuta
- › kan besluiten tot uitkering van winst
- › kan besluiten tot uitkering van (interim) dividend
- › kan besluiten tot uitkering ten laste van het uitkeerbaar deel van het eigen vermogen

v.l.n.r. Corné Mulders, Ilse van den Bosch,
Quinten Fraai en Martin de Jong.

Profiel directie

Quinten Fraai

Chief Executive Officer (CEO)

In dienst vanaf 1 februari 2018

Ilse van den Bosch

Chief Financial & Risk Officer (CFRO)

In dienst vanaf 22 december 2020

Corné Mulders

Directeur Uitvaartzorg

In dienst vanaf 1 april 2020

Martin de Jong

Directeur Verzekeringen

In dienst vanaf 1 juli 2021

Profiel raad van commissarissen

drs. G.M. Haandrikman AAG

- › **Nationaliteit:** Nederlandse
- › **Benoemd:** 1 juli 2017, lid van de audit- en riskcommissie

Nevenfuncties:

- › Voorzitter raad van commissarissen, Onderlinge van 1719
- › Lid raad van commissarissen en audit- en riskcommissie, Centramed B.A.
- › Lid raad van commissarissen en voorzitter AC, NSI N.V.
- › Voorzitter raad van commissarissen Lemonade NV.
- › Lid raad van toezicht, Stichting Pensioenfondsen voor Huisartsen
- › Lid van het bestuur van de Stichting for the Holding and Administration of Shares under de RDS Share Plans
- › Lid van de raad van toezicht en voorzitter AC van Stichting RADAR inc
- › Extern lid auditcommissie Ministerie van Justitie en Veiligheid

S.T. Hoekstra MBA

- › **Nationaliteit:** Nederlandse
- › **Benoemd:** 1 juni 2017, lid van de selectie- en remuneratiecommissie, vanaf juli 2019 voorzitter van de selectie- en remuneratiecommissie
- › **Huidige functie:** bestuurder ad interim, Kennemerhart

Nevenfuncties:

- › Voorzitter raad van commissarissen, Baker Tilly
- › Lid raad van toezicht, Reinier de Graaf Gasthuis Delft
- › Voorzitter raad van toezicht, Longfonds

drs. Th.A.W.M. Janssen

- › **Nationaliteit:** Nederlandse
- › **Benoemd:** 1 mei 2014, herbenoeming 16 april 2019, voorzitter van de audit- en riskcommissie
- › **Huidige/laatste functie:** Aqua-Spark BV, Boardmember Portfolio companies

drs. R.H. Kliphuis

- › **Nationaliteit:** Nederlandse
- › **Benoemd:** 24 april 2023, lid en voorzitter van de raad van commissarissen, lid van de selectie- en remuneratiecommissie
- › **Huidige/laatste functie:** Directeur Arene Online Huisartsenpraktijk

Nevenfuncties:

- › Lid raad van commissarissen TVM verzekeringen
- › Lid raad van toezicht, Meander Medisch Centrum Amersfoort

T.J. Slager

- › **Nationaliteit:** Nederlandse
- › **Benoemd:** 18 december 2023, lid van de selectie- en remuneratiecommissie
- › **Huidige/laatste functie:** Directievoorzitter Molecaten

Nevenfuncties:

- › Lid raad van toezicht Stichting ARK
- › Lid raad van advies Deltion College
- › Lid raad van commissarissen Leisurelands
- › Lid raad van commissarissen, Zwolse Theaters
- › Vicevoorzitter Hiswa-Recron

Raad van commissarissen

Monuta investeerde in 2023 wederom veel tijd in het verder optimaliseren van de bedrijfsvoering. Dit had met name betrekking op de verbetering van de winstgevendheid van het uitvaartbedrijf. Aan de verzekeringskant is hard gewerkt aan het vervangen van cruciale IT-systemen en de verbetering van de cyber security van het bedrijf. Tot slot zijn het afgelopen jaar weer nieuwe stappen gezet in de aanscherping van de bedrijfscultuur en leiderschap. De Raad is verheugd te zien dat zowel de klanttevredenheid als de medewerkerstevredenheid zijn gestegen. Over bovenstaande onderwerpen hebben RvC en RvB diepgaande en constructieve gesprekken gevoerd.

In 2023 zijn in totaal 7 vergaderingen gehouden. Naast deze vergaderingen hield de raad ook (telefonische) overleggen met de directie en sleutelfunctionarissen. Daarnaast hield de raad van commissarissen in juni een 2-daagse sessie. Gesprekken met de externe accountant vonden zowel met als zonder aanwezigheid van de directie plaats.

De raad van commissarissen besprak verschillende onderwerpen, zoals:

- › Environment, Social & Governance (ESG)
- › marktontwikkelingen binnen Nederland
- › de begroting en meerjarenplanning
- › beheerste bedrijfsvoering
- › samenstelling en profiel RvC
- › de jaarrekening 2022, het accountantsverslag, het actuarieel rapport
- › de managementletter
- › de risk appetite en het riskmanagement framework
- › de uitkomsten van interne risico-, beheersings- en controlesystemen, de legal letter, compliance rapportages, interne audit-rapportages en risicomanagementrapportages
- › het beleggingsbeleid
- › de solvabiliteit onder Solvency II, het kapitaalbeleid en risicomanagement
- › de Own Risk and Solvency Assessment (ORSA)
- › toezicht AFM en DNB

Functioneren en samenstelling raad van commissarissen

De raad van commissarissen is zodanig samengesteld dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen, waarbij complementariteit, collegiaal bestuur, onafhankelijkheid en streven naar diversiteit voorwaarden zijn voor een goede taakvervulling. De RvC bestaat voor 40% uit vrouwen.

Functioneren

De directie is aanwezig bij de vergaderingen van de raad van commissarissen. Soms zijn sleutelfunctionarissen en andere medewerkers ook aanwezig bij de vergaderingen.

In deze tabel staat de aanwezigheid van de leden van de raad van commissarissen in 2023:

	Aanwezig raad van commissarissen	Aanwezig audit- en riskcommissie	Aanwezig selectie en remuneratie- commissie
Tom Kliphuis	100%		100%
Joke Hoekstra	100%		100%
Theo Janssen	100%	100%	
Margreet Haandrikman	100%	100%	
Tim Slager	100%		100%

De leden waren voldoende beschikbaar en bereikbaar om hun functie binnen de raad van commissarissen en de commissies waarvan zij deel uitmaken goed te vervullen.

Samenstelling

Dit is de samenstelling van de raad van commissarissen sinds 1 januari 2023:

Tom Kliphuis - vanaf 24 april 2023
Voorzitter raad van commissarissen
Lid selectie- en remuneratiecommissie
Huidige zittingstermijn t/m 2027:
herbenoembaar in de jaarvergadering 2027

Margreet Haandrikman
Commissaris sinds 2017
Lid audit- en riskcommissie
Huidige zittingstermijn t/m 2026:
herbenoembaar in de jaarvergadering 2026

Joke Hoekstra
Commissaris sinds 2017
Voorzitter selectie- en remuneratiecommissie
Huidige zittingstermijn t/m 2026:
herbenoembaar in de jaarvergadering 2026

Theo Janssen
Commissaris sinds 2014
Voorzitter audit- en riskcommissie
Huidige zittingstermijn t/m 2024:
herbenoembaar in de jaarvergadering 2024

Tim Slager
Commissaris sinds 2023
Lid selectie- en remuneratiecommissie
Huidige zittingstermijn t/m 2027:
herbenoembaar in de jaarvergadering 2027

Pieter Loijson - tot 24 april 2023
Commissaris sinds 2018
Voorzitter raad van commissarissen
lid selectie- en remuneratiecommissie
Huidige zittingstermijn t/m 2022:
afgetreden in de jaarvergadering 2023

Veranderingen in de raad van commissarissen

In 2022 liep de benoemingstermijn van de heer Janssen af. Conform de benoemingsprocedure is de herbenoeming van de heer Janssen in gang gezet. In de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) van 24 april 2023 is de heer Janssen herbenoemd voor één jaar als lid van de raad van commissarissen.

Daarnaast heeft de heer Loijson in 2022 aangegeven om persoonlijke redenen niet beschikbaar te zijn voor herbenoeming. Medio 2022 is de opvolgingsprocedure voor de benoeming van een nieuwe voorzitter van de raad van commissarissen in gang gezet. In de AvA van 24 april 2023 is de heer Loijson afgetreden. Per 24 april 2023 is de heer drs. R.H. Kliphuis benoemd tot commissaris en voorzitter van de raad van commissarissen en lid van de selectie- en remuneratiecommissie.

De raad van commissarissen heeft in 2022 besproken of zij naar behoren is samengesteld. Daarbij is vastgesteld dat het wenselijk is om een lid met bewezen deskundigheid en ervaring op het gebied van hospitality/uitvaart en voor Monuta relevante distributievormen toe te voegen aan de raad van commissarissen. Op basis van een opgestelde profielschets is aan de ondernemingsraad de gelegenheid geboden gebruik te maken van haar aanbevelingsrecht tot het doen van een voordracht op grond van artikel 2:268 lid 6 van het Burgerlijk Wetboek. De ondernemingsraad heeft in 2022 aangegeven van dit recht gebruik te willen maken. Op basis hiervan heeft de ondernemingsraad een voordracht gedaan voor een vijfde lid van de raad van commissarissen. In een buitengewone aandeelhoudersvergadering op 18 december 2023 is de heer T.J. Slager benoemd als vijfde lid van de raad van commissarissen.

De raad van commissarissen is de heer Loijson heel dankbaar voor zijn jarenlange inzet voor de belangen van Monuta.

Evenwichtige verdeling

De raad van commissarissen heeft vijf leden waarvan twee vrouwen (genderdiversiteit 40%). De directie heeft vier leden waarvan een vrouw is (genderdiversiteit 25%). Monuta zal ook bij de invulling van toekomstige posities rekening houden met een gewenste evenwichtige verdeling van de zetels tussen man en vrouw. Verder is 100% van de directie en de raad van commissarissen onafhankelijk van Monuta.

Permanente educatie

De voorzitter van de raad let erop dat de leden meedoen met het programma van permanente educatie. De leden van de raad van commissarissen doen zelf mee aan de bijeenkomsten. In 2023 is er 1 interne Permanente Educatiesessie georganiseerd, in gezamenlijkheid met de directie. Tijdens deze bijeenkomsten bespreken we veranderingen in wet- en regelgeving. Naast veranderingen in wet- en regelgeving bespraken we ook DORA (Digital Operational Resillience Act (DORA)) en wordt periodiek stilgestaan bij het ESG-project en duurzaamheid, waarbij wordt gekeken naar trends, ontwikkelingen en toezichtaspecten.

Zelfevaluatie

De raad van commissarissen bespreekt jaarlijks zijn functioneren. Elke drie jaar vindt de zelfevaluatie plaats onder leiding van een externe partij. In december 2022 heeft een onderlinge zelfevaluatie plaatsgevonden. Gezien de personele wijzigingen in 2023 binnen de raad vindt de zelfevaluatie van 2023 plaats begin 2024.

De ondernemingsraad

De raad van commissarissen woont jaarlijks een of meer vergaderingen van de ondernemingsraad bij. In het verslagjaar is door de selectie- en remuneratiecommissie, c.q. de voorzitter daarvan, gesproken met een afvaardiging van de ondernemingsraad over de voorgenomen voordracht door de OR van een kandidaat voor een vacature in de raad van commissarissen. Verder is er veelvuldig contact geweest tussen de raad en de ondernemingsraad in het kader van de wervingsprocedure voor de vijfde RvC lid.

Audit- en Riskcommissie

De audit- en riskcommissie (ARC) bereidt de besluitvorming van de RvC voor. Ook adviseert zij de raad. In het reglement audit- en riskcommissie is vastgelegd welke taken en bevoegdheden de audit- en riskcommissie heeft.

De ARC spreekt de sleutelfunctionarissen uit de organisatie ook buiten de formele vergaderingen om.

De ARC geeft de RvC advies over bijvoorbeeld:

- › de voordracht door de RvC aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor de benoeming van de externe accountant;
- › de integriteit en betrouwbaarheid van de financiële rapportage van Monuta, het risicobeheer en de informatietechnologie;
- › beleid en procedures van Monuta voor de naleving van toepasselijke wet- en regelgeving.

De ARC evalueerde samen met de externe accountant het jaarwerk 2022. En besprak de aanpak en het auditplan jaarwerk 2023 met de ARC. Ook bespraken zij de resultaten uit de interim-controle in 2022. In 2023 vergaderde de ARC 6 keer regulier en 5 keer over speciale onderwerpen.

In 2023 werden ook deze onderwerpen besproken:

- › deep dive op het liquiditeitmanagement
- › deep dive op de ALM
- › deep dive op het IT
- › deep dive op de begroting 2024
- › deep dive op de ORSA

Selectie- en remuneratiecommissie

De selectie- en remuneratiecommissie bereidt besluitvorming door de raad van commissarissen voor over onder meer:

- > het beloningsbeleid
- > de performancecriteria (IPM-/KPI-afspraken) van de directie en sleutelfunctionarissen
- > de performancebeoordeling van de material risk takers
- > de benoeming van directieleden en leden van de raad van commissarissen

Bij de vergaderingen zijn de directievoorzitter, de manager HRM en de bestuurssecretaris aanwezig. De directie, de manager HRM en de bestuurssecretaris bereiden deze vergaderingen voor.

In 2023 vergaderde de selectie- en remuneratiecommissie 5 keer. Naast deze standaard vergaderingen hadden de voorzitter van de selectie- en remuneratiecommissie, de CEO en manager HRM regelmatig contact.

In 2023 zijn daarnaast de volgende bijzondere onderwerpen aan de orde geweest:

- > Monuta Stichting
- > overzicht meldingen vertrouwenspersoon
- > leiderschapsontwikkeling en cultuur Monuta
- > opvolgingsplanning
- > medewerkersonderzoek

Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid is transparant en kenmerkt zich door aandacht voor de maatschappelijke context waarin de directie en medewerkers van Monuta werken.

In het verzekeringsbedrijf is al geruime tijd geen sprake meer van het uitkeren van variabele beloning. Voor de functies binnen het uitvaartbedrijf van Monuta is de variabele beloning afgeschaft per 1 januari 2021.

Remuneratie directie

Hieronder staat het overzicht van de vaste beloning van de vier directieleden (bedragen * € 1.000):

Vaste beloningen	Pensioenen en overig	Variabele beloning (constant)	Totaal	Aantal begunstigden
1.493	124		1.617	4

Alle beloningscomponenten zijn onvoorwaardelijk toegekend.

De beloningsgegevens van de material risk takers en een verdere uitleg op het beloningsbeleid van Monuta staat op www.monuta.nl.

Remuneratie Raad van Commissarissen

De totale remuneratie van de raad van commissarissen bedroeg in 2023 (bedragen * € 1.000):

Totaal 299

Het resultaat bepaalt niet deze vergoeding. De vennootschap betaalt eventueel verschuldigde btw. In de algemene vergadering wordt het salaris van de RvC vastgesteld.

Jaarrekening 2023

Zoals bepaald in de statuten, besprak de RvC met de directie en accountant de jaarrekening in de vergadering van april 2024. Accountantskantoor PricewaterhouseCoopers (PwC) controleerde de jaarrekening. En gaf het een goedkeurende controleverklaring. Wij stellen de aandeelhouder voor de jaarrekening vast te stellen en decharge te verlenen aan de directie voor het gevoerde beleid en aan de raad van commissarissen voor het gehouden toezicht.

Het jaar 2023 stond in het teken van de effecten van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne. En de gevolgen die daarbij kwamen. Door de oorlog ontstond een energiecrisis, bereikte de inflatie recordhoogtes en steeg de rente weer. Ondanks de gevolgen daarvan, zorgden we ervoor dat we onze belangrijke functie waarmaakten en onze klanten de steun bieden die ze nodig hebben. Ook op momenten waarop dit heel zwaar is.

De RvC waardeert het resultaat dat we behaalden, de inzet en betrokkenheid van alle medewerkers, de directie, ondernemingsraad en velen die zich in 2023 voor Monuta inzetten.

Apeldoorn, 24 april 2024

Raad van commissarissen

Dhr. R.H. Kliphuis (voorzitter)

Mw. G.M. Haandrikman

Mw. S.T. Hoekstra

Dhr. Th.A.W.M. Janssen

Dhr. T.J. Slager

Jaarrekening 2023

Geconsolideerde balans per 31 december 2023

in €, voor resultaatbestemming

ACTIVA	31 dec 2023	31 dec 2022
Software	127.334	359.222
Goodwill	158.743	192.109
Immateriële vaste activa (1)	286.077	551.331
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	81.594.678	83.939.126
Aandelen, aandeelbewijzen en andere niet-vastrentende waardepapieren	1.061.623.783	986.378.662
Derivaten	154.959.237	166.835.068
Obligaties	716.582.518	689.495.199
Vorderingen uit hypothecaire leningen	1.220.447	1.239.401
Vorderingen uit andere leningen	260.627.123	261.400.753
Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen	5.956.614	6.130.941
Beleggingen (2)	2.282.564.399	2.195.419.149
Voorraad	876.549	507.890
Voorraden en onderhanden werk (3)	876.549	507.890
Vorderingen uit directe verzekeringen	15.701.398	15.289.680
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6.577.132	14.866.878
Overige vorderingen	133.325.477	177.613.662
Vorderingen (4)	155.604.008	207.770.220
Actieve belastinglatentie	48.379.525	60.878.179
Materiële vaste activa	7.367.608	8.386.505
Liquide middelen	90.723.559	52.738.460
Overige activa (5)	146.470.692	122.003.144
Overlopende rente	7.803.006	5.785.751
Overlopende activa	7.803.006	5.785.751
Activa	2.593.604.731	2.532.037.485

PASSIVA	31 dec 2023	31 dec 2022
Gestort en opgevraagd kapitaal	11.344.506	11.344.506
Agio	1.776.216	1.776.216
Herwaarderingsreserve	17.977.114	16.621.194
Wettelijke reserve	6.052.753	6.429.525
Overige reserves	337.219.257	554.868.226
Resultaat boekjaar	18.290.706	-216.669.821
Eigen vermogen (6)	392.660.552	374.369.846
Aandeel derden	252.171	241.099
Technische voorziening voor niet-verdiende premies	4.619.328	4.215.221
Technische voorziening voor levensverzekering en natura-uitvaartverzekering	1.814.794.730	1.695.054.371
Overlopende acquisitiekosten	-108.741.009	-104.572.995
Overige technische voorziening	-2.113	-3.153
Technische voorzieningen (7)	1.710.670.936	1.594.693.444
Voorziening voor belastingen	92.442.650	107.839.074
Overige voorzieningen	2.228.456	2.234.540
Voorzieningen (8)	94.671.106	110.073.614
Stortingen deposanten	46.437.874	48.320.915
Schulden aan kredietinstellingen	6.662.936	6.960.874
Derivaten	277.717.784	330.693.202
Overige langlopende schulden	10.946.729	10.309.794
Langlopende schulden (9)	341.765.323	396.284.785
Schulden uit directe verzekeringen	9.628.335	10.147.697
Aflossingverplichtingen	1.393.747	1.143.717
Vooruitontvangen bedragen	17.975.960	17.485.756
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	7.068.182	6.784.304
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.992.113	2.512.347
Overige schulden	14.526.307	18.300.877
Kortlopende schulden (10)	53.584.644	56.374.698
Passiva	2.593.604.731	2.532.037.485

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

in €

TECHNISCHE REKENING VERZEKERAAR	2023	2022
Bruto premies	191.576.849	206.859.292
Uitgaande herverzekeringspremies	-55.417	-56.804
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies eigen rekening	-404.107	-245.312
Verdiende premies eigen rekening (11)	191.117.324	206.557.176
Terreinen en gebouwen	3.201.119	3.165.872
Overige beleggingen	25.343.762	-20.130.124
Opbrengst uit beleggingen (12)	28.544.881	-16.964.252
Niet-gerealiseerde winst op beleggingen (13)	60.697.597	0
Uitkeringen eigen rekening (14)	-60.627.900	-61.893.347
Voorziening voor levensverzekering en naturaitvaartverzekering	-120.180.454	-132.439.147
Mutatie overlopende acquisitiekosten	4.168.013	-4.010.698
Wijziging technische voorzieningen (15)	-116.012.441	-136.449.845
Rentestandskorting (16)	-1.040	-1.357
Bedrijfskosten (17)	-42.477.950	-40.058.082
Beleggingslasten (18)	-1.017.800	-1.064.908
Niet-gerealiseerde verlies op beleggingen (19)	-36.825.674	-274.739.357
Overig technisch resultaat (20)	0	39.951.650
Aan niet-technische rekening toegerekende opbrengst uit beleggingen (21)	-30.343.610	21.675.964
Resultaat technische rekening levensverzekering	-6.946.612	-262.986.358

TECHNISCHE REKENING UITVAARTGROEP	2023	2022
Omzet (22)	73.111.300	65.520.462
Kostprijs van de omzet (23)	-13.861.170	-11.483.734
Brutomarge	59.250.130	54.036.728
Overige opbrengsten (24)	731.251	-113.031
Totaal opbrengsten	59.981.381	53.923.697
Personeelskosten (25)	-31.986.435	-29.722.480
Afschrijvingen (26)	-1.540.032	-1.614.403
Huisvesting	-10.454.565	-8.620.940
Autokosten	-2.110.674	-2.128.667
Kantoorkosten	-1.132.938	-1.241.150
Verkoopkosten	-1.683.422	-1.694.678
Algemene kosten	190.190	-234.889
Andere kosten overhead	-11.885.068	-8.883.485
Totaal kosten	-60.602.945	-54.140.692
Bedrijfsresultaat uitvaartgroep	-621.564	-216.995
Opbrengst beleggingen (27)	1.266.763	-1.764.158
Financiële baten & lasten (28)	-578.259	-594.390
Resultaat technische rekening uitvaartgroep	66.941	-2.575.543
Resultaat technische rekeningen levensverzekeringen en uitvaartgroep	-6.879.671	-265.561.901
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt van technische rekening	30.343.610	-21.675.964
Andere baten (29)	3.989.119	1.728.470
Andere lasten (30)	-4.039.311	-7.531.432
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting	23.413.746	-293.040.828
Belastingen (31)	-6.187.916	75.216.656
Resultaat deelnemingen (32)	1.220.980	1.232.314
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belasting	18.446.810	-216.591.858
Resultaat aandeel derden	-156.104	-77.963
Netto resultaat	18.290.706	-216.669.821
Totaal resultaat	18.290.706	-216.669.821

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023

in €

	2023	2022
Netto resultaat	18.290.706	-216.669.821
Mutatie aandeel derden	11.071	-61.998
Rechtreekse vermogensmutatie (6)	0	0
Herzien netto resultaat	18.301.777	-216.731.819
(On)gerealiseerd koersresultaat op terreinen, aandelen, aandeelbewijzen en andere niet-vastrentende waardepapieren (2)	-11.906.655	326.923.327
Terreinen en gebouwen eigen gebruik (investering) (2)	-1.216.164	-4.805.231
Aandelen, aandeelbewijzen en andere niet-vastrentende waardepapieren (investering) (2)	-519.011.383	-1.790.010.875
Derivaten (investering) (2)	0	0
Vastrentende beleggingen (investering) (2)	-250.554.803	-524.086.299
Terreinen en gebouwen eigen gebruik (desinvestering) (2)	1.764.348	0
Aandelen, aandeelbewijzen en andere niet-vastrentende waardepapieren (desinvestering) (2)	492.453.482	1.854.782.175
Derivaten (desinvestering) (2)	-77.317.272	-39.381.223
Vastrentende beleggingen (desinvestering) (2)	224.260.070	462.813.391
Dividend deelnemingen (2)	1.407.713	1.217.859
Mutatie technische voorzieningen (7)	120.145.506	17.175.956
Mutatie overige voorzieningen (8)	-15.402.508	-22.791.697
Mutatie overlopende acquisitiekosten (7)	-4.168.014	30.915.480
Afschrijving immateriele vaste activa (1)	187.259	433.677
Afschrijving materiele vaste activa (5)	1.771.032	1.467.306
Mutatie kortlopende schulden (10)	-2.790.054	-23.443.751
Mutatie voorraden en onderhanden werk (3)	-368.659	21.016
Mutatie vorderingen en overlopende activa	62.647.610	-225.638.760
Kasstroom uit operationele activiteiten	40.203.285	-151.139.468

	2023	2022
Investeringen en aankopen		
Immateriele vaste activa (1)	-21.773	-470.785
Materiele vaste activa (5)	-819.910	-1.236.251
Groepsmaatschappijen (2)	0	0
Desinvesteringen, aflossingen en verkopen		
Immateriele vaste activa	99.768	347.653
Materiële vaste activa (5)	67.775	4.121
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten	-674.140	-1.355.263
Mutatie langlopende schulden	0	0
Langlopende schulden (9)	-1.544.045	1.075.250
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-1.544.045	1.075.250
	37.985.099	-151.419.481
Mutatie liquide middelen		
Stand liquide middelen 31 december	90.723.559	52.738.460
Stand liquide middelen 1 januari	52.738.460	204.157.940
	37.985.099	-151.419.481

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode

Grondslagen voor de consolidatie

Monuta Holding N.V. staat aan het hoofd van een groep van ondernemingen.

In de consolidatie zijn opgenomen:

Monuta Holding N.V.	Apeldoorn
Monuta Verzekeringen N.V.	Apeldoorn
› Monuta Vastgoed Beheer II B.V.**	Apeldoorn
› Samenwerking Crematorium B.V. (50%)	Alkmaar
› Crematorium La Grande Suisse B.V. (50%)	Maastricht
Monuta Voorzieningsfonds B.V. *	Apeldoorn
Monuta Uitvaartgroep N.V. *	Apeldoorn
Monuta Uitvaartverzorging N.V. *	Apeldoorn
› Monuta Wilco Leukenhaus B.V.*	Deventer
› Monuta Adriënne Klein B.V.*	Vlissingen
› Monuta John Bres B.V.*	Apeldoorn
› Crematorium en Uitvaartcentrum Alkmaar B.V. (50%)	Alkmaar
› Monuta Heidi Markus B.V.	Apeldoorn
› Monuta Jacqueline Reijers B.V.	Apeldoorn
Uitvaartcentrum Zwolle B.V. (50%)	Zwolle
Monuta Franchise B.V. *	Apeldoorn
Monuta Participaties B.V. *	Apeldoorn
Monuta Crematoria Exploitatie B.V. *	Apeldoorn
› Maatschap Crematorium Kranenburg Zwolle (50%)	Zwolle
› Maatschap Crematorium De Meerdijk (50%)	Emmen
› Exploitatie Crematorium La Grande Suisse B.V. (50%)	Maastricht
Monuta Begraafplaats Exploitatie B.V. *	Apeldoorn
Monuta Vastgoed Beheer B.V. *	Apeldoorn
› Exploitatiemaatschappij Oud Kralingen B.V. (50%)	Rotterdam
Monuta Ontzorgt B.V.	Apeldoorn

* Voor deze vennootschappen heeft Monuta Holding N.V. een aansprakelijkheidsverklaring conform artikel 403, boek 2, titel 9 Burgerlijk Wetboek verstrekt. Bij de Kamer van Koophandel te Apeldoorn is een lijst van deze deelnemingen gedeponeerd waarvoor Monuta Holding N.V. (KvK nummer 08054738) een aansprakelijkheidsstelling heeft afgegeven.

** Voor deze vennootschap heeft Monuta Verzekeringen N.V. een aansprakelijkheidsverklaring conform artikel 403, boek 2, titel 9 BurgerlijkWetboek verstrekt. Bij de Kamer van Koophandel te Apeldoorn is een lijst van deze deelnemingen gedeponeerd waarvoor Monuta Verzekeringen N.V. (KvK nummer 08027773) een aansprake-lijkheidsstelling heeft afgegeven.

Monuta Stichting (gevestigd te Apeldoorn) is een groepsmaatschappij, echter gezien het te verwaarlozen belang niet meegeconsolideerd.

Deelnemingen waarvan het belang beperkt is en die geen activiteiten ontplooiën, zijn niet in bovenstaand overzicht vermeld.

De financiële gegevens van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen, zijn - zover niet anders vermeld - volledig in de consolidatie opgenomen, onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen.

De onderlinge tansacties zijn als gevolg van de opzet van de winst- en verliesrekening niet geëlimineerd.

Belangen van derden zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

Juridische fusies:

Om de juridische structuur te versimpelen en de administratieve last te verminderen zijn per 01-01-2023 de volgende B.V.'s juridisch gefuseerd:

- › Arcada Uitvaartverzorging B.V. en Monuta Tilburg B.V. met de verkrijgende vennootschap Monuta Uitvaartverzorging N.V.
- › Monuta Participatie Wageningen B.V. met de verkrijgende vennootschap Monuta Participaties B.V.
- › Monuta Participatie I B.V. met de verkrijgende vennootschap Monuta Franchise B.V.
- › Humator B.V. met de verkrijgende vennootschap Monuta Begraafplaats Exploitatie B.V.

Niet-geconsolideerde deelnemingen:

- › Uitvaartcentrum Oost Groningen B.V. te Winschoten, 33,33% in geplaatst kapitaal
- › Het Herinneringshuys Wageningen B.V. te Wageningen, 40% in geplaatst kapitaal
- › Maatschap Monuta van der Spek en Monuta van de Spek B.V. te Apeldoorn, 55% in geplaatst kapitaal van Monuta van der Spek B.V. Deze entiteit wordt niet mee geconsolideerd omdat de stemverhouding een joint venture is en er pas zeggenschap is bij meer dan 70% van de stemrechten.
- › De maatschappen Crematorium Kranenburg Zwolle en Crematorium "De Meerdijk", alsmede Uitvaartcentrum Zwolle B.V.,
- › Crematorium en Uitvaartcentrum Alkmaar B.V., Samenwerking Crematorium B.V., Crematorium La Grande Suisse B.V.,
- › Exploitatie Crematorium La Grande Suisse B.V. en Exploitatiemaatschappij Oud Kralingen B.V. worden proportioneel geconsolideerd con-form de zeggenschapsverhouding.

Grondslagen voor de waardering

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt conform de voorschriften voor de jaarrekening van verzekeringsmaatschappijen (Boek 2, Titel 9 Burgerlijk Wetboek, afdeling 15) en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, inclusief de voor verzekeraars van toepassing zijnde RJ605, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Alle op balansdatum uitstaande aandelen worden gehouden door Monuta Stichting.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Deze jaarrekening is opgesteld op going concern basis.

Opmaken en vaststellen van de jaarrekening

De jaarrekening 2023 is opgemaakt door de directie op 24 april 2024. De opgemaakte jaarrekening wordt ter vaststelling voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 24 april 2024. De jaarrekening 2022 is in de algemene Vergadering van Aandeelhouders van 25 april 2023 conform voorstel vastgesteld.

Aard van de bedrijfsactiviteit

Monuta Holding N.V. is groepshoofd en houdt een belang in Monuta Verzekeringen N.V., Monuta Voorzieningsfonds B.V., Monuta Ontzorgt B.V., Monuta Uitvaartgroep N.V. en haar deelnemingen.

Monuta Verzekeringen N.V. is verzekeraar van levens- en uitvaartverzekeringen. Deze producten worden verkocht via assurantietussenpersonen, gevolmachtigde agenten, businesspartners, eigen callcenter en online.

Monuta is zowel op de Nederlandse markt als op de Duitse markt (tot en met 31 oktober 2022) actief.

Monuta Voorzieningsfonds B.V. is beheerder van uitvaartdeposito's.

Monuta Ontzorgt B.V. is investeerder in (minderheids)participaties binnen het domein afscheid. Monuta Uitvaartgroep N.V. is uitvaartverzorger en stichter en exploiteerder van uitvaartcentra, crematoria en begraafplaatsen. Haar producten worden aangeboden op de Nederlandse markt via eigen vestigingen en aangesloten franchisenemers.

Verbonden partijen

Alle groepsmaatschappijen van Monuta Holding N.V. en de partijen waarop een groepsmaatschappij van Monuta Holding N.V. direct of indirect zeggenschap uitoefent, worden aangemerkt als verbonden partij van Monuta Holding N.V. Partijen die direct of indirect zeggenschap uitoefenen op Monuta Holding N.V. of op één van haar groepsmaatschappijen worden eveneens aangemerkt als verbonden partijen van Monuta Holding N.V. Bestuurders en commissarissen van de vennootschap zijn eveneens als verbonden partijen aangemerkt. Alle transacties met verbonden partijen vinden plaats op basis van het 'at arms length'-principe met uitzondering van onderstaande:

Monuta Verzekeraar keert haar natura uitvaartverzekeringen altijd voor 100% uit. Indien een uitvaart van een dergelijke verzekering niet door Monuta wordt uitgevoerd, ontvangt de nabestaande cf. de polisvoorwaarden 75% van de pakketwaarde en keert de verzekeraar, zoals contractueel overeengekomen, de resterende 25% uit aan de uitvaartgroep in het kader van het aanhouden van capaciteit om deze uitvaarten uit te voeren. In verband met het ontbreken van de effectieve jaarlijkse vraag van hoeveel capaciteit het uitvaartbedrijf aanhoudt en het jaarlijks bijhouden van de effectieve uitnutting van die capaciteit, is er niet getoetst of de 25% uitkering aan uitvaartgroep een 'at arms' length'- uitkering is.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening vormt de leiding van de vennootschap zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De balansposten met de grootste schattingen zijn de beleggingen, de solvabiliteitsberekening en de technische voorziening. Voor een nadere duiding van het schattingselement wordt verwezen naar de grondslagen van deze posten en de toelichtingen 2, 6 en 7 op de geconsolideerde balans.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde.

Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Immateriële vaste activa

De bij overname van ondernemingen en verzekeringsportefeuilles betaalde goodwill wordt gewaardeerd tegen de aanschaffingskosten verminderd met afschrijvingen. De lineaire afschrijving is gebaseerd op de economische levensduur, die tussen 10 en 20 jaar gesteld is. De software is gewaardeerd tegen de aanschaffingswaarde, vermeerderd met geactiveerde uren, verminderd met de jaarlijkse afschrijvingen hierover. De afschrijvingen (20% - 33%) over in het boekjaar aangeschafte activa geschieden vanaf het moment van ingebruikneming. De vennootschap onderzoekt jaarlijks of er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Er is sprake van een bijzondere waardevermindering indien de realiseerbare waarde van een actief of groep van activa lager ligt dan de boekwaarde. De realiseerbare waarde wordt bepaald op basis van de indirecte opbrengstwaarde, welke wordt berekend op basis van de door het management verwachte toekomstige kasstromen.

Beleggingen

Onder de beleggingen zijn begrepen: terreinen en gebouwen, aandelen, aandeelbewijzen en andere niet-vastrentende waardepapieren, obligaties, vorderingen uit hypothecaire leningen, vorderingen uit andere leningen en beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen.

Beleggingen in terreinen en gebouwen voor eigen gebruik worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Taxaties vinden periodiek plaats (iedere 3 jaar) door een externe taxateur. Op rotatiebasis, waardoor jaarlijks ca. een derde deel van de vastgoedportefeuille wordt getaxeerd. De hieruit voortvloeiende waardecorrecties zijn verantwoord in het resultaat en indien van toepassing (voor het gedeelte dat marktwaarde hoger is dan de historische kostprijs) wordt via de resultaatbestemming de herwaarderingsreserve (ten laste van/ten gunste van overige reserves) gemuteerd. Afhankelijk van de ontwikkelingen in de vastgoedmarkt beoordeelt Monuta ieder jaar of er een hertaxatie moet worden uitgevoerd. De crematoria jonger dan 3 jaar worden gewaardeerd op basis van de stichtingskosten, aangezien deze periode als opstartfase wordt aangemerkt. Daarnaast wordt met een intern rekenmodel getoetst of er een bijzondere waardevermindering moet plaatsvinden.

Aandelen, aandeelbewijzen en andere niet vastrentende waardepapieren zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde per het einde van het boekjaar, waarbij de waardeveranderingen direct in de winst- en verliesrekening worden verwerkt. Zowel ongerealiseerde als gerealiseerde winsten en verliezen ten gevolge van verkopen en waardeveranderingen van aandelen worden in de resultatenrekening verantwoord. Transactiekosten

worden rechtstreeks in de resultatenrekening verwerkt. Derivaten, waaronder interest rate swaps en valutatermijncontracten worden gewaardeerd tegen de actuele waarde per einde van het boekjaar, waarbij de waardeveranderingen direct in de winst- en verliesrekening worden verwerkt. Zowel ongerealiseerde als gerealiseerde winsten en verliezen ten gevolge van verkopen en waardeveranderingen van aandelen worden in de resultatenrekening verantwoord. Transactiekosten worden rechtstreeks in de resultatenrekening verwerkt. Indien derivaten een negatieve waarde hebben, worden deze op de balans gerubriceerd onder de langlopende schulden.

Obligaties en vorderingen uit andere leningen zijn gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs aangezien de intentie is deze beleggingen aan te houden tot en met einde looptijd. Indien marktontwikkelingen daartoe aanleiding geven wordt beoordeeld of afwaardering naar lagere marktwaarde noodzakelijk is.

Vorderingen uit hypothecaire leningen zijn gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deelnemingen waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd tegen de netto vermogenswaarde per het einde van het boekjaar. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend worden gewaardeerd tegen kostprijs.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Indien de waardering van de deelneming volgens de nettovermogenswaardemethode nihil is geworden, zal deze methode niet langer worden toegepast en zal de deelneming op nihil worden gewaardeerd. Monuta Holding N.V. staat in voor de schulden van de deelnemingen respectievelijk heeft het stellige voornemen de deelnemingen tot betaling van haar schulden in staat te stellen, waarvoor een voorziening wordt getroffen.

Vorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen inkooprijzen, verminderd met een voorziening voor incourantheid.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs, verminderd met een voorziening voor dubieuze vorderingen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de aanschaffingswaarde of stichtingskosten, verminderd met de jaarlijkse afschrijvingen hierover en indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen over in het boekjaar aangeschafte activa, geschieden vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De afschrijvingspercentages zijn als volgt:

Gebouwen (huurdersinvesteringen) 3% - 5%

Machines 7% - 20%

Inventarissen (incl. computerprogrammatuur) 10% - 35%

Vervoermiddelen 20% - 20%

Technische voorziening voor levensverzekering en natura-uitvaartverzekering

Monuta biedt de onderstaande categorieën Uitvaartverzekeringen in Nederland en actief aan in de markt.

De voorziening verzekeringsverplichtingen is berekend met inachtneming van de volgende grondslagen:

Uitvaartverzekeringen

Voor uitvaartverzekeringen tegen premiebetaling gesloten voor 1 november 1999:

de overlevingstafel GBM 1985-1990, zowel voor mannen als voor vrouwen zonder leeftijdsterugstelling, met een interestvoet van 4%.

Voor uitvaartverzekeringen tegen premiebetaling gesloten vanaf 1 november 1999:

de overlevingstafel GBM 1990-1995, voor mannen zonder leeftijdsterugstelling en voor vrouwen deels zonder en deels met leeftijdsterugstelling, met een intrestvoet van 3%.

Voor uitvaartverzekeringen tegen koopsombetaling:

zowel de overlevingstafel GBM 1976-1980 als GBM 1985-1990, voor mannen zonder leeftijdsterugstelling en voor vrouwen deels zonder en deels met leeftijdsterugstelling, met een intrestvoet van 4%.

Voor oude natura-uitvaartverzekeringen wordt een rekenrente van 0% gehanteerd.

Voor uitvaartverzekeringen tegen premiebetaling en koopsombetaling vanaf 21 december 2012:

Prognosetafel 2010-2060 (jaar 2012) 50% mannen/50% vrouwen met een intrestvoet van 3%.

Voor uitvaartverzekeringen tegen premiebetaling (m.u.v. pakketverzekering tegen gelijkblijvende premie) en koopsombetaling vanaf 1 september 2016:

Prognosetafel 2010-2060 (jaar 2012) 50% mannen/50% vrouwen met een intrestvoet van 2,5%.

Verhogingen of indexeringen op bestaande verzekeringen (m.u.v. 1) pakketverzekering tegen gelijkblijvende premie en 2) koopsommen gesloten vóór 21 december 2012 vinden vanaf 1 september 2016 plaats tegen een intrestvoet van 2,5%.

Vanaf 11 juli 2019:

Prognosetafel 2010-2060 (jaar 2012) 50% mannen/50% vrouwen met een intrestvoet van 1,5%.

Verhogingen of indexeringen op bestaande verzekeringen m.u.v. 1) pakketverzekering tegen gelijkblijvende premie en 2) koopsommen gesloten vóór 21 december 2012 vinden vanaf 11 juli 2019 plaats tegen een intrestvoet van 1,5%.

Vanaf 30 januari 2020:

Voor nieuwe verzekeringen, verhogingen of indexeringen op bestaande verzekeringen, m.u.v. 1) pakketverzekering tegen gelijkblijvende premie 2) koopsommen gesloten vóór 21 december 2012 wordt vanaf 30 januari 2020 een intrestvoet van 0,5% gehanteerd.

Vanaf 7 oktober 2022:

Voor verhogingen of indexeringen op bestaande verzekeringen, m.u.v. 1) pakketverzekering tegen gelijkblijvende premie 2) koopsommen gesloten vóór 21 december 2012 wordt vanaf 7 oktober 2022 een intrestvoet van 1,5% gehanteerd.

Vanaf 6 oktober 2023:

Voor verhogingen of indexeringen op bestaande verzekeringen, m.u.v. 1) pakketverzekering tegen gelijkblijvende premie 2) koopsommen gesloten vóór 21 december 2012 wordt vanaf 6 oktober 2023 een intrestvoet van 2,5% gehanteerd.

Vanaf 7 april 2020 voor nieuwe producten:

AG Prognosetafel 2018-2189 (jaar 2020) 50% mannen/50% vrouwen met intrestvoet afhankelijk van de leeftijd.

De overige onderstaande categorieën worden niet meer actief aangeboden.

Kloppersingel

Voor de Kloppersingelportefeuille de overlevingstafel GBM/V 1990-1995, zowel voor mannen als voor vrouwen zonder leeftijdsterugstelling, met een intrestvoet van 4%.

Overlopende acquisitiekosten

Voor verzekeringen met een spaarelement wordt als acquisitiekosten in het jaar van afsluiten:

- Nederland vanaf 21-12-2012 via directe kanaal
- Nederland vanaf 21-12-2012 via indirecte kanaal
- Nederland vanaf 2010
- Nederland tussen 2001 en 2009
- Nederland voor 2001

van het verzekerd bedrag geactiveerd en in 3/4 van de premiebetalingsduur waarbij de premiebetalingsduur afgekapt wordt op leeftijd 75 van de verzekerde én met een maximum van 30 jaar, afgeschreven. In het verzekerd bedrag is indexering van verzekeringen inbegrepen.

Rentestandkorting

Op de technische voorziening voor levensverzekering en natura-uitvaartverzekering is de rentestandkorting in mindering gebracht. De rentestandkorting wordt gewaardeerd tegen de geactiveerde kortingen verminderd met de jaarlijkse afschrijvingen hierover. De geactiveerde rentestandkorting wordt in 10 jaar lineair afgeschreven.

Batepremie

De batepremie is gelijk aan de nettopremie. Met verhogingen wegens extra medisch risico is rekening gehouden. Met termijnbetaling, medeverzekering van invaliditeitsrisico, enz. is geen rekening gehouden.

Leeftijd en duur

Door de overgang op de polisapplicatie "Mona Lisa" worden voor de berekening van de VVP leeftijden en duren op dagen nauwkeurig bepaald. Bij de bepaling van de voorziening verzekeringsverplichtingen met betrekking tot polissen van vóór 1 april 2002 wordt de leeftijd met -181 dagen gecorrigeerd om per 1 april 2002 de voorziening van de polisapplicatie weer op dezelfde hoogte te krijgen als voorheen. Vóór het tijdperk van de polisapplicatie "Mona Lisa" werd namelijk de (naar beneden afgeronde) burgerlijke leeftijd gebruikt.

Uitkering na overlijden

Met de uitkering dadelijk na overlijden is rekening gehouden bij het berekenen van de netto grootheden.

Onverdiende premie

De niet verdiende premie betreft dat deel van de bruto premie dat betrekking heeft op een periode die ligt na de balansdatum. Onverdiende bruto termijnpremie is opgenomen in de VVP; verschuldigde rente komt niet voor.

Negatieve voorzieningen

Negatieve voorzieningen worden per polis op nul gesteld.

Toekomstige administratiekosten

Ter dekking van toekomstige kosten wordt een administratiekostenvoorziening gevormd volgens de inventarismethode.

Reservering voor winstdelingsgaranties

Bij de zogenaamde hardkapitaal-verzekeringen is een winstdelingsgarantie bij vooroverlijden en/of expiratie verleend, volgens een op te bouwen staffel. Bij een premiebetalingsduur van 20 jaar of langer wordt het maximum percentage winstgarantie behaald. Ter bepaling van de voorziening winstgaranties wordt het (winstdelings)kapitaal lineair in 15 jaar opgebouwd.

Toereikendheidstoets

Voor de berekeningen van de Toereikendheidstoets wordt gebruik gemaakt van diverse vervalcijfers, kosten, inflatiepercentages.

Monuta gebruikt daarbij de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door EIOPA. Dit is een curve met Ultimate Forward Rate (UFR), waarbij de eenjarige forward rentes vanaf looptijd 20 jaar in 40 jaar convergeren naar een UFR van 3,45%.

Voorziening voor belastingen

Voor in de toekomst te betalen belastingbedragen uit hoofde van verschillen tussen commerciële en fiscale balanswaarderingen wordt een voorziening getroffen ter grootte van de som van deze verschillen vermenigvuldigd met het geldende belastingtarief.

Voorziening voor uitgestelde personeelsbeloningen

De voorziening voor jubileumuitkeringen is actuarieel berekend, rekening houdend met de volgende uitgangspunten:

- › Rekenrente 3%
- › Pensioendatum aangepast aan actuele wetgeving
- › Overlevingstafel Prognose tafel 2010-2060 (jaar 2012)

De voorziening voor langdurig zieken is bepaald op basis van gemiddelde loon per maand rekening houdend met vakantiegeld, eindejaarsuitkeringen en het werkgeversgedeelte van de sociale lasten en pensioen, rekening houdend met de volgende uitgangspunten:

- › Bij langdurig ziekte zonder uitzicht op herstel is het maal het aantal maanden berekend dat de medewerker nog arbeidsongeschikt is tot 2 jaar.
- › Bij langdurig ziekte met uitzicht op herstel is per ziektegeval een inschatting gemaakt voor herstel.
- › Voor het eerste jaar van ziekte is er een 100% loonbetalingsverplichting.
- › Voor het tweede jaar van ziekte is er een 70% loonbetalingsverplichting.

Overige schulden

De schulden worden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbouw

Monuta heeft in het kader van het verschaffen van de juiste inzichten gekozen om de winst- en verliesrekening te splitsen in een technische rekening verzekeraar, technische rekening uitvaartgroep en niet technische rekening. In de niet technische rekening zijn de resultaten van Monuta Holding N.V. (enkelvoudig), Monuta Voorzieningsfonds B.V., Monuta Ontzorgt B.V. en het niet technische resultaat van Monuta Verzekeringen N.V. verantwoord. Binnen de drie rekeningen zijn intercompany transacties geëlimineerd, echter tussen de rekeningen zijn deze niet geëlimineerd, omdat dit het inzicht niet ten goede komt. In de toelichting op de geconsolideerde winst-en verliesrekening staat weergegeven of er sprake is van een intercompany post tussen de rekeningen.

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, wordt het resultaat bepaald op basis van historische kosten. Baten en lasten worden zoveel mogelijk toegerekend in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Technische rekening verzekeraar

Premieopbrengsten

De bruto premies bestaan uit de premies die door de polishouders zijn verschuldigd voor afgesloten verzekeringscontracten. De bruto premies worden als opbrengst opgenomen wanneer deze verschuldigd zijn door de polishouder. Indien de premie (deels) betrekking heeft op komend boekjaar dan wordt de premieomzet gecorrigeerd met dat gedeelte. Voor koopsomcontracten wordt de premie opgenomen als bate wanneer deze verschuldigd is.

Opbrengst uit beleggingen

Onder de opbrengst uit beleggingen zijn verantwoord de huuropbrengsten en exploitatielasten uit beleggingen in onroerende zaken, dividenden uit fondsbeleggingen, resultaat deelnemingen, interestopbrengsten uit vastrentende waarden en derivaten en gerealiseerde koersresultaten.

De waarderingsgrondslagen voor beleggingsopbrengsten hangen nauw samen met de grondslagen voor beleggingen.

Niet gerealiseerde winst op beleggingen

De waarderingsgrondslagen voor niet gerealiseerde winst op beleggingen hangen nauw samen met de grondslagen voor beleggingen die tegen marktwaarde en/of actuele waarde zijn gewaardeerd en per begin boekjaar in bezit zijn en/of gedurende het boekjaar zijn aangekocht en niet zijn verkocht.

Uitkeringen eigen rekening

Onder uitkeringen eigen rekening wordt verstaan de uitkeringen bij overlijden evenals de afkoopsommen van polissen. De werkelijke uitkeringen zijn onder andere afhankelijk van factoren zoals beleggingsrendementen, gedrag van polishouders, inflatie en sociale, economische en demografische trends. De uitkeringen hebben betrekking op overlijdens gedurende het boekjaar en/of verzoeken gedaan tot afkopen in het boekjaar.

Wijziging technische voorzieningen, inclusief mutatie geactiveerde acquisitiekosten

De technische voorziening vertegenwoordigt het vermogen dat naar verwachting nodig is om alle lopende verzekeringsverplichtingen te kunnen dekken. De technische voorziening muteert vanwege wijzigingen in de berekeningsmethodiek en schattingen, maar ook vanwege wijzigingen in de brondata die wordt gebruikt. Brondata die onder andere worden gebruikt bij het bepalen van de technische voorziening zijn de afgesloten verzekerde kapitalen, interestvoeten, sterftetafels en overlevingstafels.

Onder de acquisitiekosten worden de kosten verstaan die voortvloeien uit het sluiten van een verzekeringsovereenkomst.

De waarderingsgrondslagen van de wijziging technische voorzieningen en mutatie in de geactiveerde acquisitiekosten hangen nauw samen met de grondslagen voor technische voorziening voor levensverzekering en natura-uitvaartverzekering.

Bedrijfskosten en beleggingslasten

De bedrijfskosten bestaan onder andere uit acquisitiekosten, ICT gerelateerde kosten, afschrijvingen, advieskosten, personeelskosten, kantoorkosten, marketingkosten, autokosten en beheerskosten. De kosten zijn gesplitst in acquisitiekosten en beheerskosten op basis van een vooraf overeengekomen toerekeningsmethode. Deze kosten worden gemaakt ten behoeve van de uitvoering van de operationele activiteiten. De beleggingslasten bestaan voornamelijk uit beheersvergoedingen voor vermogensbeheerders. De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Niet gerealiseerd verlies op beleggingen

De waarderingsgrondslagen voor niet gerealiseerde verlies op beleggingen hangen nauw samen met de grondslagen voor beleggingen die tegen marktwaarde en/of actuele waarde zijn gewaardeerd per begin boekjaar in bezit zijn en/of gedurende het boekjaar zijn aangekocht en niet zijn verkocht.

Overig technisch resultaat

Onder het overige technisch resultaat vallen baten en lasten die op grond van aard, de omvang, het incidentele karakter separaat worden gepresenteerd in de resultatenrekening. Dit bevordert de vergelijkbaarheid van de overige posten.

Aan niet-technische rekening toegerekende opbrengst uit beleggingen

Onder de post ‘Aan niet-technische rekening toegerekende opbrengst uit beleggingen’ worden de opbrengsten verantwoord die niet direct gematcht kunnen worden met het technisch resultaat van de verzekeraar. Hieronder vallen onder andere overige rente, rente over de variation margin, incidentele boekresultaten op vastgoed, een gedeelte van ongerealiseerd koersresultaat en dividenden.

Technische rekening uitvaartgroep

Omzet

De netto-omzet omvat de opbrengsten uit levering van goederen en diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen. De netto-omzet bestaat uit opbrengsten uit uitvaarten, opbaringen, catering, crematoria, begraafplaatsen, franchisefee en participatie fee. Voor opbaringen, catering, crematoria en begraafplaatsen geldt, dat deze als omzet worden verantwoord als we die zelf (als principaal) hebben verzorgd. De omzet wordt volledig verantwoord op het moment van de uitvaart (uitvaartdatum).

Kostprijs van de omzet

De kostprijs van de omzet omvat de kosten van levering van goederen en diensten, die te maken hebben met het uitvoeren van begrafenissen en crematies. Hieronder kan onder andere de kosten van catering en kisten worden verstaan.

Overige opbrengsten

De netto-omzet is gecorrigeerd met de zogenoemde ‘verschotten’. Dit zijn diensten die Monuta één op één aan de opdrachtgever in rekening brengt en extern bij derden moet inkopen. Deze diensten worden één op één doorbelast, omdat de prijsstelling algemeen bekend en gepubliceerd is. De bedragen (verschotten) worden niet voor eigen rekening ontvangen en derhalve treedt Monuta op als agent. Om die reden is de netto-omzet evenals de kostprijs van de omzet gecorrigeerd met deze ‘verschotten’.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten bestaan onder andere uit kosten voor personeel, huisvesting, vervoer, kantoor, verkoop, algemeen en afschrijvingen. De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Opbrengst beleggingen

Onder de opbrengst beleggingen worden incidentele boekwinsten op de verkoop van panden verantwoord evenals de herwaardering op terreinen en gebouwen in bezit van de uitvaartgroep. De taxatiemethodiek van de terreinen en gebouwen is nader toegelicht in de jaarrekening onder de toelichting van de post beleggingen (2).

Financiële baten en lasten

Onder de financiële baten en lasten worden rentebaten en -lasten verantwoordt die van derden zijn ontvangen, respectievelijk zijn betaald. Ook vallen hier de rentelasten of baten ten aanzien van rekening-couranten tussen de drie rekeningen onder.

Niet-technische rekening

Voor zover niet anders vermeld zijn de eerder beschreven grondslagen ook van toepassing op de posten in de niet-technische rekening.

Grondslagen voor het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid is gemaakt tussen kasstromen uit operationele activiteiten, investerings- en beleggingsactiviteiten en financieringsactiviteiten.

Management van verzekeringstechnische en financiële risico's

Risicomanagement is een essentieel onderdeel van de bedrijfsvoering van Monuta. Gedegen risicomanagement stelt Monuta in staat bedrijfsdoelstellingen te behalen en tegelijkertijd te kunnen voldoen aan de verplichtingen richting haar polishouders. Hiertoe heeft Monuta haar risicomanagement zodanig ingericht dat Monuta risico's kan identificeren, waarderen en beheersen. Dit stelt Monuta in staat om haar risico's op een continue basis te monitoren en waar nodig acties te ondernemen wanneer risicoblootstellingen veranderen.

Monuta maakt in haar risicomanagement onderscheid naar hoofd- en subcategorieën.

Financiële marktrisico's

Binnen de financiële marktrisico's onderscheiden we de volgende risico's:

- › Continuïteitsrisico: het risico dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt, dit door solvabiliteits- of liquiditeitsrisico.
- › Renterisico: het risico dat de waarde van de beleggingen zich anders ontwikkelt dan de waarde van de voorziening voor verzekeringsverplichtingen, als gevolg van veranderende markttrentes.
- › Pricingrisico: het risico dat de premie waarvoor Monuta het verzekeringsproduct heeft verkocht niet kostendekkend is.
- › Asset-gerelateerd risico: Monuta belegt de haar toevertrouwde middelen in het belang van de verzekeringnemers en begunstigden. Daarbij loopt Monuta beleggingsrisico. De asset-gerelateerde risico's zijn het aandelenrisico, onroerend goed risico, spreadrisico en wisselkoersrisico

Verzekeringstechnische risico's

Voor de onderliggende risico's in deze categorie maken we gebruik van de verzekeringstechnische risico's die Solvency II onderscheidt.

- › Kortlevenrisico: het risico dat een verzekerde korter leeft dan op basis van de gehanteerde sterftekansen wordt verwacht.
- › Vervalrisico: het risico dat wanneer er meer verzekerden dan verwacht hun polis opzeggen voordat de premiebetalende periode is voltooid.
- › Kostenrisico: het risico dat de feitelijke kosten hoger zijn en/of sneller stijgen dan vooraf is ingeschat.

Operationele risico's

Binnen de operationele risico's onderscheiden we de volgende risico's:

- › Uitbestedingsrisico: het risico dat de continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van uitbestede werkzaamheden wordt geschaad.
- › Reporting risico: het risico dat foutieve of incomplete financiële verslagleggingsinformatie wordt verstrekt.
- › Procesrisico: het risico als gevolg van een inadequate beheerste bedrijfsvoering.
- › People-risk: het risico dat de bedrijfsprocessen niet op de juiste manier kunnen worden uitgevoerd door mensen, met als gevolg dat er fouten of onnodige vertragingen optreden.

Informatiebeveiligings- en IT-risico's

In het informatiebeveiligings- en IT-risico wordt onderscheid gemaakt in

- › Beschikbaarheidsrisico
- › Informatiebeveiligingsrisico's

Compliance-risico

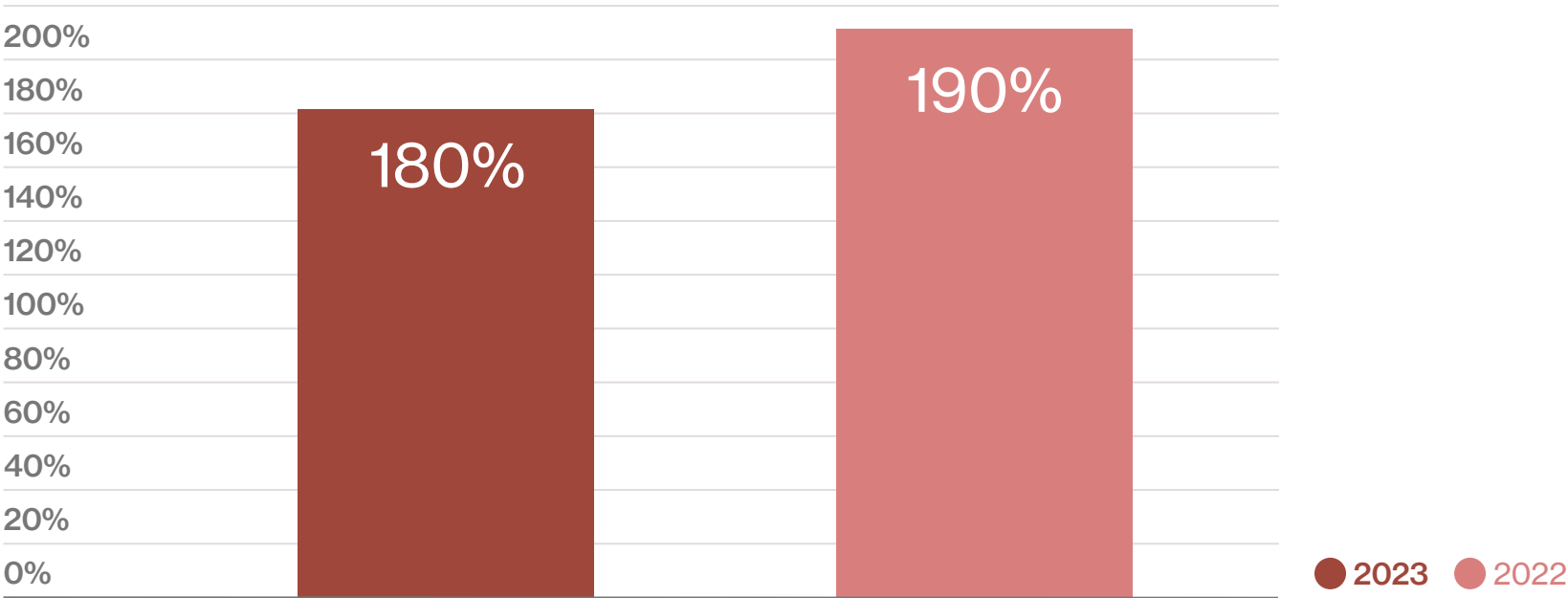
We onderkennen de volgende categorieën binnen het compliancerisico

- › Integriteit: het risico dat de financiële belangen en/of de reputatie wordt geschaad door een niet integere bedrijfsvoering van Monuta en/of van partijen waar werkzaamheden aan zijn uitbesteed.
- › Privacy: het risico dat de verwerking van persoonsgegevens niet aan de AVG voldoet en het risico op het lekken van privacygevoelige data.
- › ESG: het risico dat de financiële belangen en/of de reputatie wordt geschaad door een niet integere bedrijfsvoering van Monuta op het gebied van Environment, Social & Governance (ESG).
- › Governance: het risico dat de financiële belangen en/of de reputatie wordt geschaad doordat de wijze van besturing van Monuta qua opzet, bestaan of werking niet voldoet aan Governance vereisten.
- › Zorgplicht: het risico dat de bedrijfsvoering van Monuta, zoals de ontwikkeling van nieuwe verzekeringsproducten en de dienstverlening aan klanten, niet voldoet aan de zorgplichtvereisten.

Solvabiliteit

De SII-ratio van Monuta Verzekeringen is in 2023 afgenomen van 190% naar 180% (voor de Groep is dat 178%, was per YE2022 gelijk aan 188%). Enerzijds is het aanwezig vermogen onder Solvency II van Monuta in 2023 toegenomen, met name door de ontwikkelingen op de financiële markten en methodiekwijzigingen. Anderzijds is het vereiste kapitaal ook toegenomen, vanwege een hoger vereist kapitaal voor aandelenrisico én verzekeringstechnische risico's. Per saldo heeft dit geleid tot een daling van de SII-ratio. De SII-ratio van Monuta voldoet ruimschoots aan de minimum vereiste wettelijke norm van 100%. De hoogte van de SII-ratio voldoet ook in ruime mate aan de eigen interne norm (140%), die is gesteld in het Kapitaalbeleid, om de reguliere bedrijfsvoering te kunnen blijven uitvoeren. Monuta blijft doorlopend onderzoeken hoe het beschikbare kapitaal optimaal kan worden ingezet.

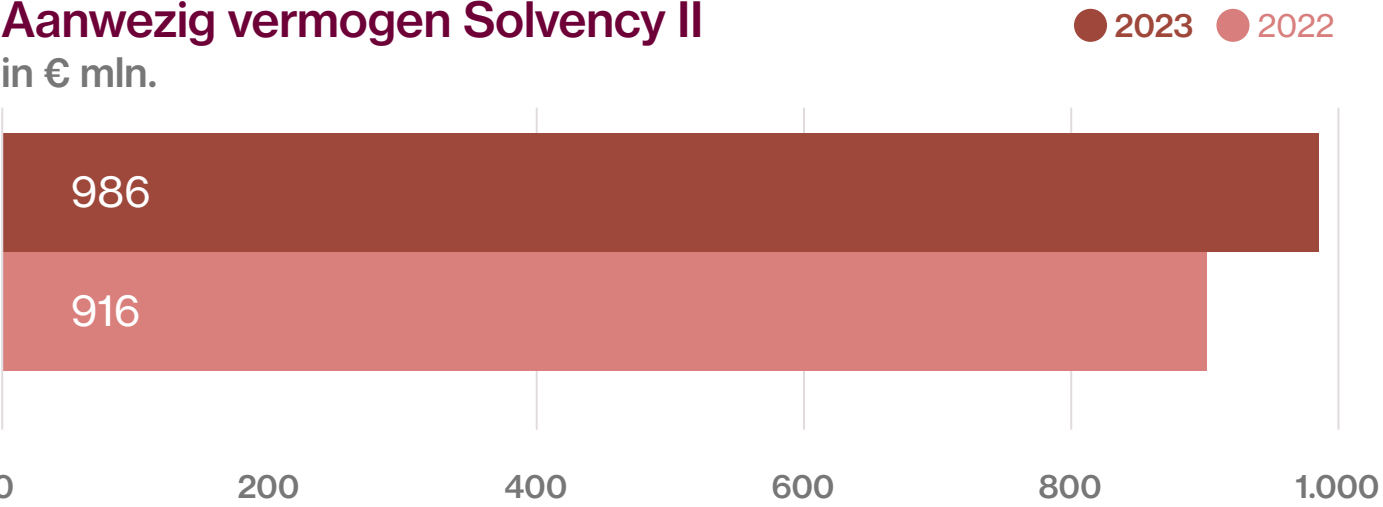
SII-ratio

Samenstelling aanwezig vermogen en vereist kapitaal

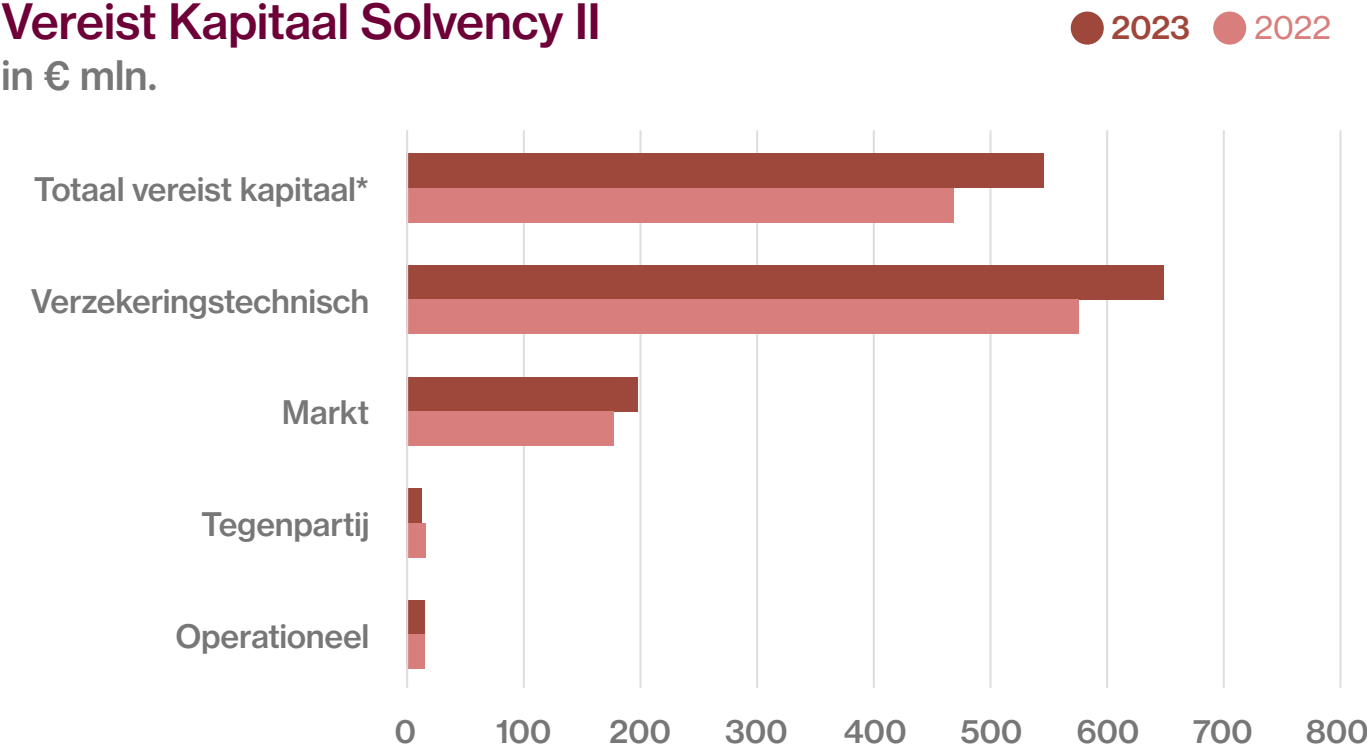
Het aanwezige vermogen van Monuta onder Solvency II bestaat volledig uit Tier 1 vermogen én mag dus volledig worden gebruikt als dekking van het vereiste kapitaal. In 2023 is de waarde van de aandelenportefeuille toegenomen vanwege positieve koersontwikkelingen op Amerikaanse en Europese aandelenbeurzen. Daarnaast blijft Monuta zich richten op het handhaven van een gezonde waarde van nieuwe productie, wat een positieve invloed heeft op het aanwezig vermogen onder Solvency II. Monuta heeft op dit moment geen plannen om het aanwezige vermogen te gebruiken voor dividenduitkeringen.

Aanwezig vermogen Solvency II in € mln.

Het vereiste kapitaal is in 2023 gestegen. Enerzijds is door een verhoging van de afdekking van het renterisico in 2023 het vereiste kapitaal voor renterisico afgenomen. Anderzijds is het vereiste kapitaal voor aandelenrisico toegenomen door een hogere allocatie naar aandelen én de toepassing van een zwaardere aandelenschok onder Solvency II (minder gunstige Symmetric Adjustment). Daarnaast is het gemeten verzekerings-technische risico in 2023 toegenomen. Het vereiste kapitaal voor operationeel risico is voor Monuta relatief beperkt. Desalniettemin heeft Monuta veel aandacht voor een adequate beheersing van de operationele risico's binnen de gehele organisatie. Voortdurend voert Monuta risicobeoordelingen uit op processen én de effectiviteit van de operationele beheersmaatregelen wordt periodiek getoetst.

Vereist Kapitaal Solvency II in € mln.

* Na diversificatie en LACDT

De Solvency II solvabiliteitspositie is gevoelig voor marktschommelingen. De onderstaande tabel geeft inzicht in die gevoeligheden ten opzichte van de solvabiliteitspositie ultimo jaar.

Solvency II gevoeligheden in € mln

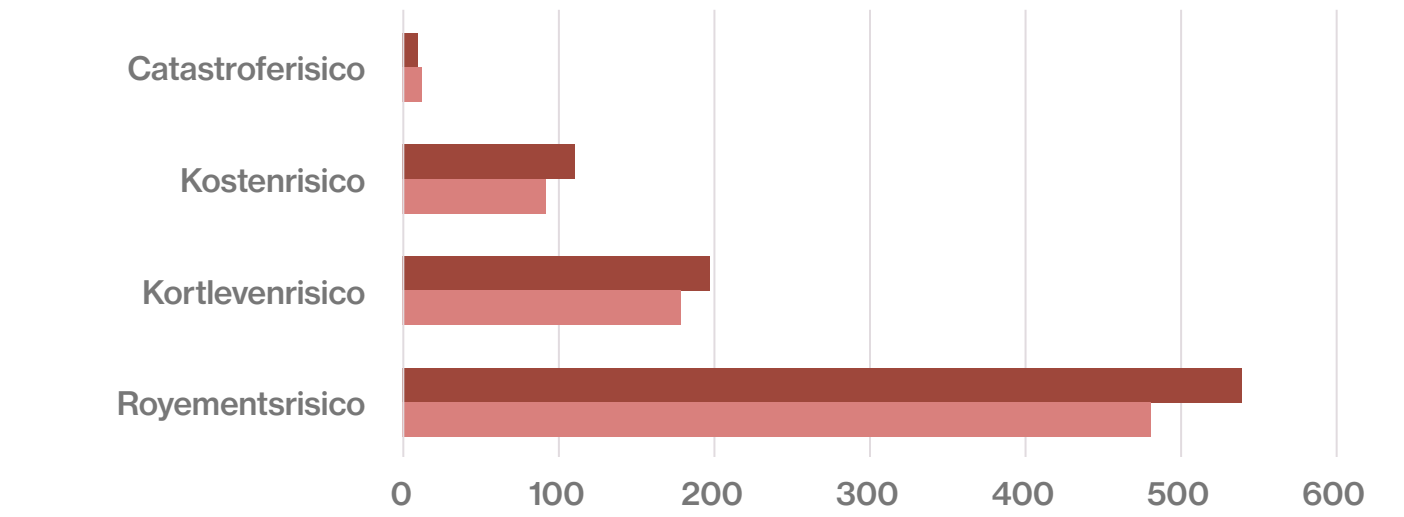
	31 december 2023			31 december 2022		
	Impact SII eigen vermogen	Impact vereist kapitaal	Impact SII ratio (%)	Impact SII eigen vermogen	Impact vereist kapitaal	Impact SII ratio (%)
Rente -100 bps	145,8	63,4	5,2%	115,2	27,5	12,3
Rente +100 bps	-82,4	1,5	-15,6	-57,0	3,2	-13,0
Aandelen -15%	-36,2	-8,5	-3,9%	-27,0	-5,7	-3,4

Verzekeringstechnische risico's

Het vereiste kapitaal voor verzekeringstechnische risico's wordt met name gedreven door het royementsrisico (vervalrisico). Het royementsrisico betreft een onverwachte stijging van de afkoop en het premie vrijmaken van verzekeringspolissen. Het afkopen en premie vrijmaken van verzekeringspolissen heeft voor Monuta namelijk een negatieve impact op het aanwezig vermogen. Onder het standaardmodel van Solvency II dient voor royementsrisico onder andere kapitaal te worden aangehouden voor het geval dat 40% van de verzekeringspolissen wordt afgekocht of premie vrijgemaakt. Omdat Monuta nog een relatief jonge verzekeringsportefeuille heeft, heeft dit scenario van Solvency II een grote impact voor Monuta. De praktijk leert dat het onnatuurlijke verval (afkopen en premievrij maken) in de portefeuille van Monuta slechts beperkt is. Echter, Monuta heeft onder het standaardmodel van Solvency II nauwelijks mogelijkheden om het vereist kapitaal voor royementsrisico te beperken.

Het vereiste kapitaal voor kortlevenrisico is voor het geval dat de verzekeringspopulatie van Monuta korter leeft dan verwacht. In een dergelijk scenario ontvangt Monuta minder verzekeringspremies én moet zij eerder het verzekerd kapitaal uitkeren. Dit heeft uiteraard een negatieve impact op het aanwezige vermogen van Monuta. Het catastroferisico is daarbij ook een vorm van kortlevenrisico, maar dan veroorzaakt door incidentele gebeurtenissen. Monuta ziet het kortleven- en catastroferisico als een inherent risico behorende bij haar kernactiviteiten. Monuta is daarom bereid dit risico te accepteren zolang het haar financiële positie niet in gevaar brengt. Het vereiste kapitaal voor kostenrisico betreft een stijging van de bedrijfskosten als gevolg van inflatie óf een minder efficiënte bedrijfsvoering. Het kostenrisico beheerst Monuta door een zorgvuldige sturing van de bedrijfskosten én middels het doorvoeren van procesverbeteringen.

Vereist Kapitaal verzekeringstechnische risico's in € mln.

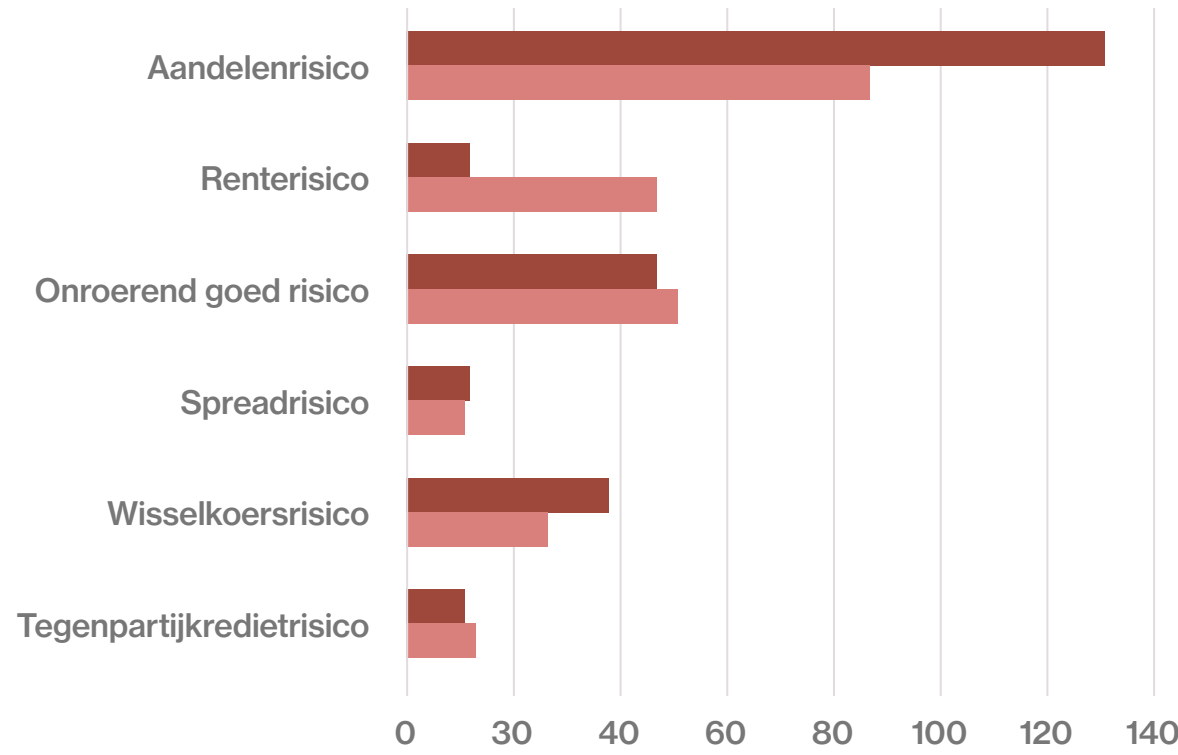

Omdat de verzekeringsportefeuille van Monuta normaal gesproken zal groeien, zal het vereiste kapitaal van het verzekeringstechnische risico naar verwachting toenemen. Mede middels een adequate én eerlijke prijsstelling van nieuwe productie, zorgt Monuta ervoor dat zij ook in de toekomst over voldoende vermogen blijft beschikken.

Marktrisico's

Het vereiste kapitaal voor marktrisico is in 2023 per saldo gestegen. Het vereiste kapitaal voor aandelenrisico is fors toegenomen door koersstijgingen, de aankoop van aandelen en een stijging van de Symmetric Adjustment zoals wordt voorgeschreven vanuit Europese wetgeving. De uitbreiding van de aandelenportefeuille en de fors gestegen koersen heeft ook geleid tot een verhoging van het wisselkoersrisico. Het renterisico is in 2023 aanzienlijk afgenomen. De oorzaak hiervan is een verhoging van de afdekking van het renterisico naar aanleiding van de uitkomsten van een uitgevoerde Asset & Liability Management Studie én een sterke daling van de rente in het vierde kwartaal van 2023. Monuta heeft eerder al een verzekeringsproduct geïntroduceerd, waarbij de polishouder meedeelt in het renterisico. Dit verzekeringsproduct zal Monuta ook helpen om het renterisico verder te beheersen.

Vereist Kapitaal marktrisico in € mln.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

in €, voor resultaatbestemming

Immateriële vaste activa (1)

Een overzicht van de immateriele vaste activa is onderstaand opgenomen:

	Software	Goodwill	Totaal
Aanschaffingen	27.201.465	436.509	27.201.465
Cum. afschrijving	-26.842.243	-244.400	-26.842.243
Stand per 1 januari 2023	359.222	192.109	551.331
Investeringsen	0	21.773	21.773
Desinvesteringsen	-21.454.333	0	-21.454.333
Cumulatieve afschrijvingen desinvesteringsen	21.354.565	0	21.354.565
Afschrijvingen	-132.121	-55.139	-187.259
Mutaties 2023	-231.888	-33.366	-265.254
Stand per 31 december 2023	127.334	158.743	286.077
	Aanschaffings-waarde	Cumulatieve afschrijvingen	Boekwaarde 31 dec 2022
Software	5.747.132	-5.619.798	127.334
Goodwill	458.281	-299.538	158.743
	6.205.413	-5.919.336	286.077

De goodwill is betaald bij de verwerving van verzekeringsportefeuilles en bij de overname van diverse uitvaartbedrijven en wordt afgeschreven op basis van een economische levensduur van 10 tot 20 jaar.

De software is betaald bij aankoop en intern doorontwikkeld door de eigen afdeling ICT. Afschrijving vindt plaats op basis van een economische levensduur tussen de 3 en 5 jaar.

	2023
Aansluiting afschrijvingslast verloopoverzicht met winst- en verliesrekening	
Afschrijvingslast als onderdeel van acquisitiekosten (noot 17)	770
Afschrijvingslast als onderdeel van de beheerkosten (noot 17)	4.897
Asfchrijvingskosten immateriële vaste activa (noot 26)	41.822
Overhead onderdeel acquisitiekosten en beheerkosten (noot 17) en ander kosten overhead (onderdeel technische rekening uitvaartgroep); doorbelaste kosten	139.770
Afschrijvingslast verloopoverzicht	187.259

Beleggingen (2)

Een overzicht van de beleggingena is onderstaand opgenomen:

	Boekwaarde per 1 jan 2023	Verhogingen Aankopen	(Koers)resultaten en resultaat deelnemingen ^a	Verkopen Aflossingen Afschrijvingen	Boekwaarde per 31 dec 2023
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	83.939.126	1.216.164	-1.796.264	-1.764.346	81.594.678
Aandelen, aandeelbewijzen en andere niet-vastrentende waardepapieren	986.378.662	519.011.383	48.687.220	-492.453.483	1.061.623.783
Derivaten	166.835.068	0	4.586.557	-16.462.387	154.959.237
Obligaties	689.495.199	249.886.042	0	-222.798.724	716.582.518
Vorderingen uit hypothecaire leningen	1.239.401	0	0	-18.954	1.220.447
Vorderingen uit andere leningen	261.400.753	668.761	0	-1.442.392	260.627.123
Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen	6.130.941	0	1.233.386	-1.407.713	5.956.614
	2.195.419.150	770.782.351	52.710.899	-736.348.003	2.282.564.399

a) Aansluiting koersresultaten met winst- en verliesrekening

Opbrengst uit beleggingen (noot 12)	
- Gerealiseerde koersresultaten	-13.387.153
Niet gerealiseerde winst op beleggingen (noot 13)	60.697.597
Niet gerealiseerd verlies op beleggingen (noot 19)	-36.825.673
Opbrengst beleggingen (technische rekening uitvaartgroep) (noot 27)	-1.148.045
Andere baten (noot 29); koersresultaat Monuta Voorzieningsfonds B.V.	1.336.544
Resultaat uit deelnemingen (noot 32)	1.233.386
	11.906.655
(Koers)resulaten beleggingen en resultaat deelnemingen (verloopoverzicht hierboven)	52.710.899
Koersresultaten derivaten (onder de langlopende schulden)	-40.804.243
	11.906.655

De terreinen en gebouwen betreffen het hoofdkantoor (€ 6,7 mio; 31-12-2022: € 8,0 mio), crematoria bij de verzekeraar (€ 41,4 mio; 31-12-2022: € 40,8 mio) en uitvaartcentra en crematoria van het uitvaartbedrijf (€ 33,2 mio, 31-12-2022: € 35,2 mio).

De taxaties zijn opgemaakt in overeenstemming met de van toepassing zijnde International Valuation Standards (IVS), opgesteld en onderhouden door de International Valuation Sandards Council en/of de geldende verplichte taxatie standaarden en richtlijnen in de RICS Taxatie - Professionele Standaarden ("Red Book"), voor de uitvoering en levering van taxties zoals voorgeschreven door de Royal Institution of Chartered Surveyor (PS1).

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

in €, voor resultaatbestemming

Het bedrijfspand wordt tenminste eenmaal per 3 jaar getaxeerd. Afhankelijk van ontwikkelingen in de vastgoedmarkt beoordeelt Monuta ieder jaar of er een hertaxatie moet worden uitgevoerd. De meest recente taxatie van het hoofdkantoor heeft plaatsgevonden op 19 februari 2024, opgemaakt door NAI Netherlands in opdracht van Monuta Verzekeringen N.V. veronderstellingen zijn de huurwaarde van € 108/m2 , netto aanvangsrendement op markthuur 7,75%, waarde per 31 december 2023 € 1.133/m2, 65,8% verhuur aan Monuta Holding N.V. inclusief eigenaar/ gebruiker. Hierbij loopt het contract met Monuta Holding N.V. tot 31-12-2041.

De terreinen en gebouwen betreffen daarnaast de panden welke in gebruik zijn als uitvaartcentrum, begraafplaats en/of crematorium. De panden worden tenminste eenmaal per 3 jaar getaxeerd. Afhankelijk van ontwikkelingen in de vastgoedmarkt beoordeelt Monuta ieder jaar of er een (volle-dige) hertaxatie moet worden uitgevoerd. De meest recente taxaties hebben plaatsgevonden in de periode november 2023 tot en met maart 2024, opgemaakt door NAI Netherlands (uitvaartcentra en begraafplaatsen) en TDN Taxaties v.o.f. (crematoria) in opdracht van Monuta Holding N.V. De taxatiemethodiek betreft de BAR/NAR-methode (hoofdmethode; met name uitvaartcentra) en de discounted cash flow (DCF; uitvaartcentra met positieve cash flow, begraafplaatsen en crematoria) methode (tweede methode voor toetsing als de hoofdmethode niet kan worden toegepast). De marktwaarde is bepaald met behulp van de netto aanvangsrendementmethode (NAR).

Hierbij is markthuur vastgesteld per object op basis van kwaliteit, indeelbaarheid en exploitatiemogelijkheid van de onderscheiden ruimten en func-ties. Bij de DCF methode wordt de contante waarde van alle netto-kasstromen over de beschouwperiode berekend.

De kapitaallastberekening is uitgevoerd op basis van een annuïteitentermijn van 20 jaar en een rentevoet van 5,25% (31-12-2022: 5,5%).

De rentabiliteitswaarde berekening is gekapitaliseerd op basis van een rendementseis die is opgebouwd uit een risico-vrije rente (10 jarig Nederlandse staatsobligaties (8 kwartaal-gemiddeld), marktrisico premie (4,75%, waarbij rekening is gehouden met de ontwikkeling van het sterftecijfer en de beperkte toetredingsmogelijkheden) en small firm premium (sterk object afhankelijk en separaat vastgesteld op basis van de exploitatierisico's)).

De aandelen, aandeelbewijzen en andere niet vast-rentende waardepapieren betreffen:

- participaties in aandelenbeleggingsfondsen (€ 324,9 mio; 31-12-2022: € 242,8 mio) met een Europees paspoort, die onder toezicht staanvan de Europese Centrale Bank. Ook de obligaties die zijn belegd in obligatiebeleggingsfondsen zijn gericht op fondsen met een Europees paspoort, die onder toezicht staan van de Europese Centrale Bank. Daarnaast wordt een klein deel belegd in pacific en emerging markets, waarbij het doel is om MSCI Emerging Markets Free Net benchmark te volgen. Vanaf het jaar 2021 wordt geparticipeerd in een aandelen-fonds dat belegd in wereldwijde aandelen, waarvan de fondsvaluta in US dollarsluidt (€ 289,6 mio). Het valutarisico wordt voor 75% middels valutaderivaten afgedekt.
- participaties in een drietal vastgoedfondsen (Office, Residence en Retail fund; € 143,5 mio; 31-12-2022: € 155,5 mio). Alle fondsen staan open voor institutionele beleggers. Het vastgoed in de drie fondsen betreft Nederlands vastgoed.

- participaties in een vijftal geldmarktfondsen (€ 276,9 mio; 31-12-2022: € 293,3 mio)) die aangehouden worden ten behoeve van mogelijke collateral verplichtingen.
- Vanaf het jaar 2022 participeert Monuta in het ASR Mortgage Fund (€ 298,8 mio; 31-12-2022 € 276,3 mio). Het betreft een deelname inhet "non-NHG Subfund. De berekening van de marktwaarde van het hypotheekfonds is gebaseerd op de toekomstige kasstromen gebaseerd op een interne berekening van ASR Vermogensbeheer.

De derivaten bestaan enerzijds uit interest rate swaps met looptijden variërend tot 2031 tot en met 2073 en bestaan uit receivable en payer swaps en uit een valutatermijncontract om valuta risico op nieuwe wereldmarktfonds af te dekken.

	Boekwaarde begin boekjaar	Verhogingen Aankopen	(Koers) resultaten	Verkopen Aflossingen Afschrijvingen	Boekwaarde einde boekjaar
Interest swaps met positieve waarde	160.410.709	0	3.376.358	-13.151.802	150.635.265
Interest swaps met negatieve waarde	-330.693.201	0	-40.804.243	93.779.659	-277.717.786
Valutatermijncontracten met positieve waarde	6.424.358	0	1.210.199	-3.310.585	4.323.972
	-163.858.134	0	-36.217.687	77.317.271	-122.758.551

Toevoegen toelichting derivaten:

Monuta houdt met ingang van het jaar 2021 derivaten aan voor het afdekken van rente- en valutarisico's.

Opgetreden verschillen in de reële waarde van de derivaten worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

De derivaten betreffen “central cleared” transacties op basis van gestandaardiseerde contracten.

De derivaten worden dagelijks gewaardeerd en het verschil in waardering wordt dagelijks als “cash collateral” met de tegenpartij uitgewisseld.

Het tegenpartij risico is daardoor minimaal.

Om het risico dat Monuta of en haar tegenpartijen niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen verder te reduceren is een “inital margin” van toepassing.

De interest swaps hebben voor het hele bedrag een looptijd langer dan een jaar. De valutatermijncontracten zijn kortlopend.de derivaten worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt. De derivaten betreffen “central cleared” transacties op basis van gestandaardiseerde contracten.

De derivaten worden dagelijks gewaardeerd en het verschil in waardering wordt dagelijks als “cash collateral” met de tegenpartij uitgewisseld. Het tegenpartij risico is daardoor minimaal.

Om het risico dat Monuta of en haar tegenpartijen niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen verder te reduceren is een “inital margin” van toepassing.

De interest swaps hebben voor het hele bedrag een looptijd langer dan een jaar. De valutatermijncontracten zijn kortlopend.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

in €, voor resultaatbestemming

Analyse derivatenbeleggingen eigen rekening naar nominaal bedrag van de onderliggende waarde en reële waarde

	31-dec-23			31-dec-22		
	Nominale waarde	Reële waarde activa	Reële waarde verplichting	Nominale waarde	Reële waarde activa	Reële waarde verplichting
Rentederivaten	2.617.450.000	150.635.265	277.717.784	1.963.420.000	160.410.709	330.693.202
Valutatermijncontracten	159.900.000	4.323.972	0	121.600.000	6.424.358	0

Looptijd van de derivaten per 31 december 2023

Nominale waarde	31-dec-23			31-dec-22		
	< 5 jaar	> 5 en < 20 jaar	> 20jaar	< 5 jaar	> 5 en < 20 jaar	> 20jaar
Rentederivaten activa	235.000.000	483.000.000	829.250.000	235.000.000	514.000.000	328.250.000
Rentederivaten passiva	67.000.000	153.600.000	849.600.000	12.000.000	62.100.000	812.070.000
	302.000.000	636.600.000	1.678.850.000	247.000.000	576.100.000	1.140.320.000
Reële waarde						
Rentederivaten activa	11.735.176	77.868.197	61.031.892	19.120.182	109.044.171	32.246.355
Rentederivaten passiva	-3.331.781	-11.802.021	-262.583.984	-1.488.772	-17.688.846	-311.515.583
	8.403.395	66.066.176	-201.552.092	17.631.410	91.355.325	-279.269.228

De valutatermijncontracten lopen allemaal af in 2024.

De rentederivaten worden geswapt tegen Euribor 6 maands swap-rentecurve.

De obligaties bestaan uit staatsobligaties (€ 564,0 mio; 31-12-2022: € 561,6 mio) en bedrijfsobligaties (€ 152,6 mio; 31-12-2022: € 127,9 mio)

Meer dan 94% (2022: 96%) van de obligaties en vorderingen uit andere leningen hebben een A rating of hoger.

De marktwaarde van de aandelen, aandeelbewijzen en andere niet-vastrentende waardepapieren is gebaseerd op de nettovermogenswaarde van het fonds waarin Monuta deelneemt.

De marktwaarde van de obligaties is gebaseerd op de beurswaarde.

De berekening van de marktwaarde van vorderingen uit andere leningen is gebaseerd op de toekomstige kasstromen

rekening houdend met resterende looptijd, interestpercentage en opslagen behorend bij het type lening en debiteur.

De modified duration van de obligaties bedraagt 18 jaar (2022: 15 jaar) en van de onderhandse leningen 19 jaar (2022: 20 jaar).

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

in €, voor resultaatbestemming

	Marktwaaarde 31 dec 2023	Historische/ geamortiseerde kostprijs	Marktwaaarde 31 dec 2022	Historische/ geamortiseerde kostprijs
Terreinen en gebouwen eigen gebruik	81.594.678	67.200.520	83.939.126	68.974.471
Aandelen, aandeelbewijzen en andere niet-vastrentende waardepapieren	1.061.623.783	1.064.415.610	986.378.662	1.019.857.709
Derivaten	154.959.237	1.604.286	166.835.068	1.604.286
Obligaties	634.780.784	716.582.518	574.954.199	689.495.199
Vorderingen uit hypothecaire leningen	1.220.448	1.220.447	1.239.400	1.239.401
Vorderingen uit andere leningen	193.266.159	260.627.123	192.931.501	261.400.753
	2.127.445.088	2.093.650.504	2.006.277.957	2.042.571.819

In onderstaande tabel zijn de beleggingen opgenomen die worden gewaardeerd tegen reële waarde. Per beleggingscategorie wordt aangegeven op basis van welke methode de boekwaarde is afgeleid.

	31 dec 2023			
	Model- waardering	Netto- vermogens- waarde beleg- gingsfonds	Onafhankelijke taxaties	Stichtings- kosten
Terreinen en gebouwen eigen gebruik	0	0	77.911.357	3.683.321
Aandelen, aandeelbewijzen en andere niet-vastrentende waardepapieren	0	1.061.623.783	0	0
Derivaten	154.959.237	0	0	0
	154.959.237	1.061.623.783	77.911.357	3.683.321

	31 dec 2022			
	Model- waardering	Netto- vermogens- waarde beleg- gingsfonds	Onafhankelijke taxaties	Stichtings- kosten
Terreinen en gebouwen	0	0	74.396.224	9.542.902
Aandelen, aandeelbewijzen en andere niet-vastrentende waardepapieren	0	986.378.662	0	0
Derivaten	166.835.068	0	0	0
	166.835.068	986.378.662	74.396.224	9.542.902

Vorraden en onderhanden werk (3)

	31 dec 2023	31 dec 2022
Voorraad		
Voorraad uitvaartbenodigdheden	889.117	514.211
Voorziening op voorraden	-12.568	-6.321
	876.549	507.890

Vorderingen (4)

Vorderingen uit directe verzekeringen		
Debiteuren *	15.805.953	15.577.097
Voorziening dubieuze debiteuren	-104.555	-287.417
	15.701.398	15.289.680

* De premieprolongatie (€ 12,4 mio; 2022: € 12,1 mio) van januari 2024 is eind 2023 reeds verwerkt en daardoor verantwoord, waardoor zowel de debiteurenpositie als vooruitontvangen bedragen hoog zijn. Evenals per eind boekjaar 2022.

Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Vennootschapsbelasting	6.483.241	14.866.878
Vennootschapsbelasting deelnemingen	93.892	0
	6.577.132	14.866.878

Overige vorderingen		
Saldi tussenpersonen	161.072	365.251
Voorziening wegens oninbaarheid saldi tussenpersonen	-49.014	-71.412
Debiteuren uitvaarten en nog te factureren uitvaarten	10.088.265	10.237.247
Voorziening wegens oninbaarheid debiteuren uitvaarten	-266.375	-414.440
Te vorderen van franchisenemers	1.955.669	1.654.310
Vooruitbetaalde bedragen	3.732.833	1.297.339
Vordering in het kader van onderpand derivaten	116.719.644	162.495.736
Overige vorderingen	983.382	2.049.631
	133.325.477	177.613.662

Overige activa (5)

	2023
Actieve belasting latentie	
Stand per 1 januari	60.878.179
Mutaties	-12.498.654
Stand per 31 december	48.379.525

	31 dec 2023	31 dec 2022
Verschillen tussen boekhoudkundige en fiscale waardering		
Beleggingen	45.393.761	57.764.453
Verliesverrekening (oude fiscale eenheid Monuta Holding)	2.536.165	2.857.975
Overige posten	449.599	255.751
	48.379.525	60.878.179

Materiële vaste activa

Een overzicht van de materiele vaste activa is onderstaand opgenomen:

	Materiële vaste activa	Activa in ontwikkeling	Totaal
Aanschaffingen	29.257.794	186.578	29.444.372
Cum. afschrijving	-21.057.867	0	-21.057.867
Stand per 1 januari 2023	8.199.927	186.578	8.386.505
Investeringen	1.006.488	-186.578	819.910
Desinvesteringen	-4.167.037	0	-4.167.037
Cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	4.099.262	0	4.099.262
Afschrijvingen	-1.771.032	0	-1.771.032
Mutaties 2023	-832.319	-186.578	-1.018.897
Stand 31 december 2023	7.367.608	0	7.367.608

	Aanschaffings- waarde	Cumulatieve afschrijvingen	Boekwaarde 31 dec 2023
Materiële vaste activa	26.097.246	-18.729.638	7.367.608
Activa in ontwikkeling	0	0	0
	26.097.246	-18.729.638	7.367.608

	2023
Aansluiting afschrijvingslast verloopoverzicht met winst- en verliesrekening	
Afschrijvingslast als onderdeel van acquisitiekosten (noot 17)	2.734
Afschrijvingslast als onderdeel van de beheerkosten (noot 17)	17.374
Asfchrijvingskosten materiële vaste activa (noot 26)	1.498.210
Overhead onderdeel acquisitiekosten en beheerkosten (noot 17) en ander kosten overhead (onderdeel technische rekening uitvaartgroep); doorbelaste kosten	252.714
Afschrijvingslast verloopoverzicht	1.771.032

	31 dec 2023	31 dec 2022
Liquide middelen	90.723.559	52.738.460
	90.723.559	52.738.460

Inclusief de gelden bij State Street welke tijdelijk in het depot staan. Alle liquide middelen zijn vrij opeisbaar.

Eigen vermogen (6)

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Agio	Herwaarde- ringsreserve	Wettelijke reserves	Overige reserves	Resultaat boekjaar
Stand per 1 januari 2023	11.344.506	1.776.216	16.621.194	6.429.525	554.868.226	-216.669.821
Vermogensmutatie	0	0		-376.772	376.772	0
Resultaatbestemming	0	0	0	0	-216.669.821	216.669.821
Resultaat boekjaar	0	0	1.355.920	0	-1.355.920	18.290.706
Stand per 31 december 2023	11.344.506	1.776.216	17.977.114	6.052.753	337.219.257	18.290.706

	Totaal
Stand per 1 januari 2023	374.369.846
Vermogensmutatie	0
Resultaatbestemming	0
Resultaat boekjaar	18.290.706
Stand per einde boekjaar	392.660.552

Gestort en opgevraagd kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 45.378.022, bestaande uit 100 miljoen gewone aandelen van € 0,45378 nominaal. Er zijn 25 miljoen gewone aandelen geplaatst en volgestort. De wettelijke reserve is gevormd uit hoofde van de ontwikkeling van software en de opgebouwde vrije reserves uit minderheidsdeelnemingen.

Solvency II

Het vereiste eigen vermogen van Monuta Verzekeringen N.V. bedraagt per 31 december 2023 € 545 mio (2022: € 483 mio). Het aanwezig eigen vermogen bedraagt per 31 december 2023 € 982 mio (2022: € 916 mio). De solvency II-ratio bedraagt zodoende 180% (2022: 190%). Het beleid van Monuta is gericht op handhaving van de solvency II-ratio boven een minimumniveau van 145%. De solvency II-ratio van Monuta Holding bedraagt 178% (2022: 188%).

Bedragen * € 1 mio	31 dec 2023	31 dec 2022
Eigen vermogen Monuta Verzekeringen N.V.	397	379
Impact vastrentende waarden naar marktwaarde	-156	-188
Impact voorziening naar SII grondslagen	945	911
Impact mutatie latente belastingverplichtingen	-204	-186
Aanwezig eigen vermogen tbv SII	982	916

Technische voorzieningen (7)

Technische voorzieningen		
Technische voorziening voor niet-verdiende premies	4.619.328	4.215.221
Technische voorziening voor levensverzekeringen en natura-uitvaartverzekering	1.814.794.730	1.695.054.371
Overlopende acquisitiekosten	-108.741.009	-104.572.995
	1.710.673.049	1.594.696.597
Overige technische voorzieningen	-2.113	-3.153
Totaal	1.710.670.936	1.594.693.444

Toereikendheidstoets
De boekwaardevoorziening (€ 1.819 mio) na aftrek van de geactiveerde eerste kosten (€ 109 mio) bedraagt € 1.711 mio. De marktwaardevoorziening is gelijk aan € 766 mio. Dat resulteert in € 945 mio toetsmarge. Na verhoging met de overwaarde van de bijbehorende beleggingen (€ 157 mio) resulteert een toetsmarge van € 788 mio (2022: € 723 mio). De boekwaardevoorziening is hiermee ruimschoots toereikend conform RJ605.

Technische voorziening gesplitst naar productgroepen (bedragen * € 1.000)	31 dec 2023	31 dec 2022
Uitvaartverzekeringen geld winstdelend	282.060	269.983
Uitvaartverzekeringen geld niet-winstdelend	759.819	716.491
Uitvaartverzekeringen pakket	663.988	603.361
Niet gemodelleerd	4.804	4.858
	1.710.671	1.594.693

Mutatie technische voorziening voor levensverzekering en natura-uitvaartverzekering:	2023	2022
Stand per 1 januari	1.695.054.371	1.677.836.107
Vrijval als gevolg van renteherziening	-4.989.959	0
Herziende stand per 1 januari	1.690.064.412	1.677.836.107
Toename:		
Netto premies / koopsommen	145.467.486	157.030.591
Toegevoegde intrest	52.565.645	51.896.800
	198.033.131	208.927.391
Afname:		
Verkoop Duitsland (nettovoorziening en adm kosten voorziening)	0	-114.814.576
Vrijval technische voorziening	-73.302.813	-76.894.551
	-73.302.813	-191.709.127
Stand per 31 december	1.814.794.730	1.695.054.371

Mutatie overlopende acquisitiekosten	2023	2022
Stand per 1 januari	-104.572.995	-135.488.475
Activering	-15.213.104	-9.099.775
Afschrijving / royement	11.045.090	13.115.980
Verkoop Duitse portefeuille	0	26.899.275
Stand per 31 december	-108.741.009	-104.572.995

De overlopende acquisitiekosten hebben een overwegend langlopend karakter.

Mutatie overige technische voorzieningen:	2023	2022
Stand per 1 januari	-3.153	-4.510
Afschrijving	1.040	1.357
Stand per 31 december	-2.113	-3.153

De overige technische voorzieningen betreffen de voorziening voor rentestandkorting.
De in de verzekeringscontracten opgenomen rentedeling omvat overrentedeling en rentestandkorting, waarbij garanties afgegeven kunnen zijn met betrekking tot gegarandeerde rentepercentages of waardevastheid van bepaalde diensten pakketten. De verzekeringscontracten kunnen worden afgesloten met de keuzemogelijkheden optierecht of indexatie.

De technische voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter.
De technische voorziening voor niet verdiende premies heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Voorzieningen (8)

	2023	2022
	Voorziening voor belastingen	Overige voozieningen
Stand per 1 januari	107.839.074	2.234.540
Mutatie boekjaar	-15.396.424	-6.084
Stand per 31 december	92.442.650	2.228.456

Voorziening voor belastingen

	31 dec 2023	31 dec 2022
Verschillen tussen boekhoudkundige en fiscale waardering		
Beleggingen	69.204.714	85.296.607
Technische voorziening voor levensverzekeringen en natura-uitvaartverzekeringen	2.576.200	2.639.593
Overlopende acquisitiekosten	20.618.343	19.708.439
Overige posten	43.393	194.435
	92.442.650	107.839.074

De voorziening voor belastingen heeft overwegend een langlopend karakter, derhalve is geen onderscheid gemaakt naar een kort- en langlopend deel.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen betreffen de voorziening voor uitgestelde personeelsbeloningen. Deze heeft betrekking op de voorziening voor nog uit te betalen jubileumuitkeringen en de voorziening langdurig zieken.

Bij de berekening van de voorziening voor jubileumuitkeringen zijn met betrekking tot de contante waarde van de nog toe te kennen jubileumuitkeringen de volgende actuariële grondslagen gehanteerd:

- Discontovoet	3,5%	3,0%
- Toekomstige salarisstijging jonger dan 35 jaar	7,1%	6,1%
- Toekomstige salarisstijging jonger dan 45 jaar	6,1%	5,1%
- Toekomstige salarisstijging jonger dan 55 jaar	4,0%	3,0%
- Toekomstige salarisstijging ouder/gelijk aan 55 jaar	4,0%	3,0%
- Overlevingstafels	Prognosetafel 2010-2060 (jaar 2012)	Prognosetafel 2010-2060 (jaar 2012)

De voorziening voor jubileumuitkeringen heeft overwegend een langlopend karakter, derhalve is geen onderscheid gemaakt naar een korten langlopend deel. De voorziening voor langdurig zieken heeft een maximale looptijd van 2 jaar.

Langlopende schulden (9)

Een overzicht van de langlopende schulden is onderstaand opgenomen:

Schulden aan kredietinstellingen

	Hypothecaire lening Rabobank	Lening o/g krediet-instellingen	Investerings-faciliteit	Totaal
Stand per 1 januari 2023	1.868.999	0	5.091.875	6.960.874
Opname lening	0	0	0	0
Herclassificatie	3.171.875		-3.171.875	0
Mutaties boekjaar	72.505	0	320.000	392.505
Kortlopend deel	-620.443	0	-70.000	-690.443
Stand per 31 december 2023	4.492.936	0	2.170.000	6.662.936

Overige langlopende schulden

	Overige langlopende schulden	Storting depositanten	Derivaten	Totaal
Stand per 1 januari 2023	10.309.794	48.320.915	330.693.202	389.323.911
Mutaties boekjaar	636.935	-1.883.041	-52.975.418	-54.221.524
Totaal mutaties	636.935	-1.883.041	-52.975.418	-54.221.524
Stand per 31 december 2023	10.946.729	46.437.874	277.717.784	335.102.387

	31 dec 2023	31 dec 2022
Recapitulatie langlopende schulden		
Schulden aan kredietinstellingen	6.662.936	6.960.874
Overige langlopende schulden, Storting depositanten en derivaten	335.102.387	389.323.911
Stand per einde boekjaar	341.765.323	396.284.785

De rubricering van schulden met een looptijd van meer dan een jaar naar rentepercentages respectievelijk naar resterende looptijd en aflossingsdata luidt:

	31 dec 2023	31 dec 2022
Rentepercentages:		
< 3%	289.078.025	340.471.497
van 3% tot 4%	25.002.947	25.585.238
van 4% tot 5%	22.157.831	24.199.875
van 5% tot 6%	5.355.833	5.845.836
van 6% tot 7%	170.687	182.339
Totaal	341.765.323	396.284.785
Aflossingen:		
van 1 tot 5 jaar	7.760.950	7.094.723
meer dan 5 jaar	334.004.373	389.190.062
Totaal	341.765.323	396.284.785

Hypothecaire lening Rabobank

In 2021 heeft de Coöperatieve Rabobank U.A. een drietal geldleningen verstrekt aan Exploitatiemaatschappij Oud Kralingen B.V. (50% deelneming) van totaal € 4.450.000: een geldlening van € 1.860.000 (A), een geldlening van € 1.240.000 en een geldlening van € 1.350.000 (C), allen met een depotrekening (A) Het geleende bedrag wordt in delen afgelost op basis van een looptijd van 120 maanden. Aflossing is lineair en bedraagt € 17.223 per maand. De te betalen rente is voor 10 jaar vastgelegd tegen 2,30% per jaar;

(B) Het geleende bedrag heeft een looptijd van 120 maanden en wordt in één keer afgelost op de laatste werkdag van de periode (aflossingsvervaldag). De te betalen rente is voor 10 jaar vastgelegd tegen 2,30% per jaar;

(C) Het geleende bedrag wordt in delen afgelost op basis van een looptijd van 120 maanden. Aflossing is lineair en bedraagt € 12.500 per maand. De eerste aflossing vindt plaats 12 maanden na de ingangsdatum van de lening (aflossingstermijn is 108 maanden).

De te betalen rente is voor 10 jaar vastgelegd tegen 2,30% per jaar.

Aan de Rabobank zijn inzake de verstrekte leningen de volgende zekerheden verstrekt:

- › Een hypotheekrecht op hypothecaire onderpanden voor een bedrag van € 5.500.000 te vermeerderen met € 1.924.999 voor renten, vergoedingen, boeten en kosten;
- › Een pandrecht op alle zaken die bestemd zijn of zullen worden om het onderpand duurzaam te dienen;
- › Een pandrecht op alle zaken die van het onderpand worden losgemaakt;
- › Een pandrecht op alle huidige en toekomstige bedrijfsmiddelen;
- › Een pandrecht op alle huidige en toekomstige voorraden;
- › Een pandrecht op alle huidige en toekomstige rechten/vorderingen.

Met de Rabobank zijn de volgende convenanten overeengekomen:

1. Er mag niet meer dan 100% van de netto winst worden uitgekeerd als dividend. Hieraan is voldaan doordat er geen dividend is uitgekeerd;
2. Er mag aan anderen ook alleen tot 100% van de netto winst worden uitgekeerd voor wat betreft betalingen, niet zijnde dividend, maar die daarvoor in de plaats zouden kunnen zijn gekomen (zoals uitgeven cumprefs). Dit heeft niet plaatsgevonden;
3. Een en ander geldt voor de opgetelde cijfers van beide partijen (Exploitatiemaatschappij Oud Kralingen B.V. en Monuta van der Spek B.V.). Hieraan is voldaan omdat er geen uitkeringen hebben plaatsgevonden;
4. Het gezamenlijke solvabiliteitsratio van Exploitatiemaatschappij Oud Kralingen B.V. en Monuta van der Spek B.V. moet minimaal 35% bedragen.

Bij niet nakomen van de afspraken zoals opgenomen in de convenanten is de financiering meteen opeisbaar.

Investeringsfaciliteit Rabobank

In 2021 heeft de Coöperatieve Rabobank U.A. een investeringsfaciliteit verstrekt van totaal € 3.500.000 aan Monuta Vastgoed Beheer B.V.

De looptijd van de investeringsfaciliteit is tot 1 mei 2023. In 2022 heeft de Coöperatieve Rabobank een tweede investeringsfaciliteit verstrekt van totaal € 3.500.000 aan Monuta Vastgoed Beheer B.V. De looptijd is tot 1 oktober 2024. Vanuit deze investeringsfaciliteit is een bedrag van € 2.240.000 getrokken en wordt in Q4 2024 omgezet in een lening. Het eerste deel ad. € 3.500.000 van de investeringsfaciliteit is inmiddels omgezet naar een lening met een vaste rente van 5,65% (periode van 1 jaar). Eerste aflossing heeft plaatsgevonden in juni 2023.

De rente bestaat uit het gemiddelde van het in een kalendermaand vastgestelde 1-maands EURIBOR tarief en een opslag van op dit moment 1,45%-punt. De verschuldigde rente wordt achteraf berekend en moet betaald worden op de eerste dag van de periode daarna.

Daarnaast is er over het niet gebruikte deel een bereidstelling provisie van 0,50% per jaar verschuldigd.

Na uiterlijk 2 jaar worden de investeringsfaciliteiten omgezet in een lening, die ingaat op de dag dat de faciliteit eindigt. De lening mag uitsluitend gebruikt worden voor de terugbetaling van het opgenomen bedrag onder de investeringsfaciliteit. Het geleende bedrag wordt in gelijke delen afgelost op basis van een looptijd van 8 jaar. De rente wordt vastgesteld op de dag dat de geldlening wordt opgenomen.

Aan de Rabobank zijn inzake de verstrekte leningen de volgende zekerheden verstrekt:

- › Een hypotheekrecht op hypothecaire onderpanden voor een bedrag van € 12.000.000 te -vermeerderen met € 4.200.000 voor renten, vergoedingen, boeten en kosten;
- › Een pandrecht op alle zaken die bestemd zijn of zullen worden om het onderpand duurzaam te dienen;
- › Een pandrecht op alle zaken die van het onderpand worden losgemaakt;
- › Een pandrecht op alle huidige en toekomstige bedrijfsmiddelen;
- › Een pandrecht op alle huidige en toekomstige voorraden;
- › Een pandrecht op alle huidige en toekomstige rechten/vorderingen.

Met de Rabobank zijn de volgende convenanten overeengekomen:

1. Er mag geen dividend uitgekeerd worden. Tevens aan anderen geen betalingen die daarop lijken. Wel aan anderen, die door de Rabobank aangesproken kunnen worden om de verplichtingen uit de overeenkomst na te komen;
2. Er mogen geen nieuwe financiële verplichtingen bij anderen aangegaan worden;
3. Het Solvabiliteitsratio moet minimaal 25% zijn.

Bij niet nakomen van de afspraken zoals opgenomen in de convenanten is de financiering meteen opeisbaar.

Stortingen inhuur en onderhoud graven

Deze post betreft de vooruitontvangen bedragen voor de huur en het onderhoud van graven van Begraafplaats Rustoord te Nijmegen, Oud Eik en Duinen te Den Haag en Schifferheide te Kerkrade. Jaarlijks valt een deel van de vooruitontvangen stortingen inhuur en onderhoud graven ter zake van Rustoord en Schifferheide vrij ten gunste van het resultaat.

De Begraafplaats Oud Eik en Duinen sluit overeenkomsten, waaruit onder andere de plicht tot het altijddurend onderhoud van bepaalde graven op de begraafplaats Oud Eik en Duinen te Den Haag volgt.

Deze verplichting alsmede de terzake ontvangen vergoedingen zijn door de vennootschap overgedragen aan Humator B.V.

Stortingen depositanten

Dit betreft depositostortingen. Van de deposito's is de looptijd onbekend. Het moment van uitkeren is afhankelijk van het moment van overlijden.

Derivaten

Zie toelichting op de geconsolideerde balans onder sub 2. beleggingen.

Kortlopende schulden (10)

	31 dec 2023	31 dec 2022
Schulden uit directe verzekeringen		
Uitkeringen	9.628.335	10.147.697
	9.628.335	10.147.697
Aflossingverplichtingen		
Vrijval uit storting inhuur en onderhoud graven	703.304	636.654
Aflossingsverplichting kredietinstelling	690.443	507.063
	1.393.747	1.143.717
Vooruitontvangen bedragen		
Vooruitontvangen premies	17.975.960	17.485.756
	17.975.960	17.485.756
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	7.068.182	6.784.304
	7.068.182	6.784.304
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Vennootschapsbelasting	0	78.456
Te betalen omzetbelasting	740.656	313.468
Loonheffing	2.132.390	1.992.813
Premies sociale verzekeringen	119.066	127.610
	2.992.113	2.512.347
Overige schulden		
Nog te betalen aan tussenpersonen	2.186.045	2.803.833
Nog uit te keren deposito's	2.435.603	2.972.841
Te betalen vakantiegeld en -toeslag	2.769.215	2.656.228
Nog te ontvangen inkoopfacturen uitvaarten	377.160	391.515
Te betalen afvloeiingskosten*	218.035	372.834
Nog te betalen bedrijfskosten/investeringen	3.734.343	3.305.613
Rekening-courant koper Duitse portefeuille	1.875.229	3.899.679
Overige transitoria en overige schulden	930.677	1.898.334
	14.526.307	18.300.877

* De te betalen afvloeiingskosten bestaat grotendeels uit met (oud) medewerkers afgesloten vaststellingsovereenkomsten.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN REGELINGEN

31 dec 2023			
	tot 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Overige verplichtingen:			
Leaseverplichtingen wagenpark	1.543.008	2.682.952	4.486
Huurverplichtingen panden	499.148	946.665	0
Overige verplichtingen (inkoopverplichtingen)	7.221.228	12.682.421	216.968
Totaal overige verplichtingen	9.263.384	16.312.038	221.454
Totaal niet in de balans opgenomen regelingen	9.263.384	16.312.038	221.454
31 dec 2022			
	tot 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Overige verplichtingen:			
Leaseverplichtingen wagenpark	1.327.854	2.341.318	0
Huurverplichtingen panden	244.054	518.139	0
Overige verplichtingen (inkoopverplichtingen)	5.075.179	14.250.644	299.074
Totaal overige verplichtingen	6.647.087	17.110.101	299.074
Totaal niet in de balans opgenomen regelingen	6.647.087	17.110.101	299.074

Monuta heeft diverse bankgaranties afgegeven ter hoogte van € 352.000.

Monuta Verzekeringen is aangesloten bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT). De NHT biedt herverzekeringsdekking voor aanspraken tot maximaal € 1 miljard per kalenderjaar. Dit is de gecombineerde maximumcapaciteit. De eerste layer hiervan (tot € 200 miljoen) betreft een gepoolde capaciteit, opgebouwd door de aangesloten verzekeraars. Het aandeel van Monuta Verzekeringen N.V. in deze eerste layer bedraagt € 915.000. Dit is tevens het maximumbedrag dat Monuta Verzekeringen in enig jaar als gevolg van terrorisme aan eigen risico draagt, ongeacht of de schade als gevolg van terrorisme haar eigen polishouders of die van andere, bij de NHT aangesloten verzekeraars, treft.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

in €

	2023	2022
Technisch resultaat verzekeraar		
Resultaat technische rekening levensverzekering gesplitst naar winstbronnen		
(bedragen * € 1.000)		
Sterfte	13.830	11.281
Mutaties	7.865	2.798
Interest	-31.531	-323.012
Eerste kosten	-3.661	-10.844
Doorlopende kosten	10.652	16.113
Diversen	-4.102	40.678
Totaal	-6.947	-262.986
In met name het resultaat op interest is de grootste mutatie tussen 2023 en 2022 waarneembaar. De beleggingen worden van minst naar meest risicovol gematcht met de technische voorziening, net zo lang totdat ze gelijk aan elkaar zijn. In 2022 is de rente flink gestegen, waar deze in 2023 daalde en minder fluctueerde. Als gevolg hiervan zijn de aandelenkoersen gestegen, waardoor het resultaat op interest hoger is dan in 2022. Resultaat diversen bevat in 2022 een eenmalige bate als gevolg van verkoop Duitsland (ca. € 40 miljoen).		
Verdiende premies eigen rekening (11)		
Bruto premies		
Bruto premies	191.546.141	206.839.514
Koopsommen	30.707	19.778
	191.576.849	206.859.292
Uitgaande herverzekeringspremiës		
Uitgaande herverzekeringspremiës	-55.417	-56.804
	-55.417	-56.804
In het herverzekeringscontract is opgenomen dat de uitkeringen bij overlijden niet langer verzekerd zijn. Er is opgenomen dat binnen het herverzekeringscontract met Swiss Re alleen wordt uitgekeerd bij dubbel uitbetalen bij ongeluk.		
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies		
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies eigen rekening	-404.107	-245.312
	-404.107	-245.312
Totaal verdiende premies eigen rekening	191.117.324	206.557.176
Nederland	191.117.324	178.797.084
Duitsland	0	27.760.092
Totaal	191.117.324	206.557.176

	2023	2022
Opbrengst uit beleggingen (12)		
Terreinen en gebouwen		
Huren *	3.526.947	3.271.459
Afschrijving gebouwen	0	204.674
Kosten van exploitatie	-325.828	-310.261
	3.201.119	3.165.872
* Huren is inclusief € 3.135.946 (2022: € 2.870.645) interne huren.		
Overige beleggingen		
Rente obligaties	13.764.232	4.091.606
Rente vorderingen uit hypothecaire leningen	33.629	34.483
Rente overig	8.864.554	5.368.004
Rente derivaten	-6.156.824	2.077.512
Rentevergoeding verkoop Duitse portefeuille	0	7.453.755
Koersresultaat vastrentende waarden	-15.576	2.378.038
Koersresultaat derivaten	-13.387.153	-49.458.806
Ontvangen dividend	15.783.372	7.925.284
Rente variation margin	6.457.529	0
	25.343.762	-20.130.124
* In de rente is een bedrag aan intercompany rente opgenomen ter grootte van € 271.959 (2022: € 293.681).		
Niet-gerealiseerde winst op beleggingen (13)		
Ongerealiseerde koersresultaten aandelen, aandeelbewijzen		
en andere niet-vastrentende waardepapieren	59.329.676	0
Ongerealiseerd koersresultaat valutaderivaten	1.367.921	0
	60.697.597	0
Uitkeringen eigen rekening (14)		
Bruto uitkeringen		
Uitkeringen bij overlijden *	55.164.557	55.405.511
Afkoopsommen	5.463.342	6.487.836
	60.627.900	61.893.347
* In de uitkeringen is een bedrag aan uitkeringen aan de uitvaartgroep opgenomen ter grootte van ca. € 31,9 mio (2022: ca. € 29 mio).		

Wijziging technische voorzieningen (15)

	2023	2022
Voorziening voor levensverzekering en natura-uitvaartverzekering		
Voorziening voor levensverzekering en natura-uitvaartverzekering	120.180.454	132.439.147
	120.180.454	132.439.147
Mutatie technische voorziening Nederland	119.740.359	117.384.277
Mutatie niet-verdiende premies Nederland	404.107	245.313
Mutatie technische voorziening Duitsland (t/m 31-10-22)	0	14.776.209
Mutatie niet-verdiende premies Duitslans (t/m 31-10-22)	0	-14.579
	120.144.466	132.391.221
Niet via de resultatenrekening lopende mutaties	35.988	47.926
Wijziging voorziening voor levensverzekering en natura- uitvaartverzekering met uitzondering van de activering rentestandskorting	120.180.454	132.439.147
Mutatie overlopende acquisitiekosten	-4.168.013	4.010.698

Rentestandskorting (16)

Rentestandskorting		
Rentestandskorting	1.040	1.357
	1.040	1.357

Bedrijfskosten (17)

	2023	2022
<u>Acquisitiekosten</u>		
Salarissen	1.456.969	3.538.273
Sociale lasten	245.173	417.708
Pensioenpremies	149.617	83.684
Overige personeelskosten	846.182	804.582
Afschrijving machines en inventarissen	2.734	-4.240
Afschrijving goodwill en software	770	5.434
Marketingkosten	6.148.719	4.454.528
Algemene beheerskosten	920.015	1.190.545
Kantoorkosten	59.322	286.116
Exploitatiekosten	363	172.310
Overige kosten	12.446	137.122
Autokosten	75.534	139.971
Provisie (Duitsland)	4.492	-343.301
Kosten overhead	11.122.242	11.009.985
	21.044.578	21.892.717
<u>Beheer- en personeelskosten, afschrijvingen, bedrijfsmiddelen</u>		
Salarissen	2.139.775	2.048.927
Sociale lasten	388.752	319.957
Pensioenpremies	225.243	190.266
Overige personeelskosten	639.547	956.623
Afschrijving machines en inventarissen	17.374	-33.652
Afschrijving goodwill en software	4.897	43.134
Marketingkosten	683.191	770.979
Algemene beheerskosten	1.401.123	1.259.618
Kantoorkosten	413.171	181.421
Exploitatiekosten	112.139	19.146
Overige kosten	173.091	-17.212
Autokosten	94.350	29.063
Doorlopende provisie	4.125.165	3.771.998
Kosten overhead	11.015.554	8.625.097
	21.433.372	18.165.365
Totale bedrijfskosten	42.477.950	40.058.082

	2023	2022
Beleggingslasten (18)		
Beheerskosten en rentelasten	1.017.800	1.064.908
	1.017.800	1.064.908

Niet-gerealiseerde verlies op beleggingen (19)

Ongerealiseerde koersresultaten aandelen, aandeelbewijzen en andere niet-vastrentende waardepapieren	11.979.000	95.934.521
Ongerealiseerde herwaardering rentederivaten	24.198.454	175.445.257
Ongerealiseerde herwaardering terreinen en gebouwen	648.219	3.359.579
	36.825.674	274.739.357

Overig technisch resultaat (20)

Resultaat verkoop Duitsland	0	39.951.650
	0	39.951.650
Vrijval Duitse voorziening voor verzekeringsverplichtingen	0	114.942.223
Vrijval onverdiende premies Duitsland	0	274.398
Vrijval geactiveerde acquisitiekosten Duitsland	0	-26.904.781
Totaal vrijgevallen technische posten Duitsland	0	88.311.840
Meegegeven liquide middelen excl. ontvangen rentevergoeding verkoop Duitse portefeuille (zie noot 12; overige beleggingen)	0	-66.360.190
Verleende compensatie	0	18.000.000
Resultaat verkoop Duitsland	0	39.951.650

Aan niet-technische rekening toegerekende opbrengst uit beleggingen (21)

De toegerekende opbrengst beleggingen aan de niet-technische rekening is bepaald uitgaande van de beleggingsopbrengsten die gematched worden met de technische voorziening. De resultaten met de minste risico's worden als eerste tegenover de technische voorziening gezet.

	2023	2022
Omzet (22)	73.111.300	65.520.461
Netto-omzet		
Omzet uitvaarten	38.560.489	34.548.390
Omzet opbaringen	10.721.854	9.219.048
Omzet catering	4.739.732	3.793.287
Omzet crematoria	14.573.982	13.555.384
Omzet begraafplaatsen	1.518.746	1.481.870
Omzet franchisefee	2.853.608	2.748.085
Omzet participatiefee	142.890	174.398
	73.111.300	65.520.462

De post opbrengsten uitvaarten is exclusief de diensten van crematoria en begraafplaatsen, voor zover deze zijn afgenomen van crematoria en begraafplaatsen die tot de Monuta-groep behoren. Het uitvaartbedrijf is alleen actief op de Nederlandse markt.

	2023	2022
Kostprijs van de omzet (23)	13.861.170	11.483.734
Inkopen en verschotten		
Overige uitvaart gerelateerde inkoopkosten	10.381.086	8.299.404
Kisten	1.920.170	1.856.287
Catering	1.559.914	1.328.042
	13.861.170	11.483.734

Overige opbrengsten (24)

Marge op verschotten	207.985	-432.137
Overige bedrijfsopbrengsten	523.266	319.106
	731.251	-113.031
Marge op verschotten		
Omzet crematoria	9.645.360	8.640.984
Omzet begraafplaatsen	4.188.128	4.068.500
Omzet rouwadvertenties	1.384.901	1.432.832
Omzet externe opbaringen	1.461.526	1.983.647
Omzet externe koffietafels	3.665.709	2.833.305
	20.345.624	18.959.267
Kostprijs crematoria	9.873.952	8.814.609
Kostprijs begraafplaatsen	3.476.874	4.187.882
Kostprijs rouwadvertenties	1.387.067	1.126.214
Kostprijs externe opbaringen	1.431.045	2.101.653
Kostprijs externe koffietafels	3.968.702	3.161.046
	21.333.092	19.391.404

Totaal marge op verschotten	207.985	-432.137
Personeelskosten (25)	31.986.435	29.722.480
Lonen en salarissen	23.200.994	22.094.780
Sociale lasten	4.142.643	3.940.038
Pensioenpremies	2.221.617	1.715.015
Overige personeelskosten	2.421.180	1.972.647
	31.986.435	29.722.480

	2023	2022
Afschrijvingen (26)	1.540.032	1.614.403
Afschrijvingen immateriële vaste activa		
Afschrijvingen software	8.457	101.172
Afschrijvingen goodwill	33.366	33.366
	41.822	134.538
Afschrijvingen materiële vaste activa		
Afschrijvingen verbouwingen en erfpacht	70.411	67.502
Afschrijvingen inventaris	1.409.588	1.382.882
Afschrijvingen vervoermiddelen	18.210	29.481
	1.498.210	1.479.865
Opbrengst beleggingen (27)		
Boekwinst verkoop panden	2.414.808	0
Ongerealiseerde herwaardering terreinen en gebouwen	-1.148.045	-1.764.158
	1.266.763	-1.764.158
Financiële baten & lasten (28)	578.259	594.390
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		
Rente vordering rekening courant	-339.005	-212.871
	-339.005	-212.871
Rentelasten en soortgelijke kosten		
Rentelasten *	893.861	718.622
Bankkosten en provisie	23.403	88.639
	917.264	807.261

* In de rentelasten is opgenomen de intercompany rente € 660.000 (2022: € 660.000) over de verstrekte leningen.

	2023	2022
Andere baten (29)		
Rente beleggingen	1.346.778	1.218.988
Vrijval oude deposito's	960.241	0
Koersresultaat Monuta Voorzieningsfonds B.V.	1.336.544	0
Overige andere baten	345.556	509.482
	3.989.119	1.728.470
Andere lasten (30)		
Rente deposanten	1.390.423	1.452.966
Koersresultaat Monuta Voorzieningsfonds B.V.	0	4.267.619
Dotatie voorziening oninbare posten/afboeken oude vorderingen verzekeraar	120.329	0
Overige andere lasten*	2.528.559	1.810.848
	4.039.311	7.531.433

* In de overige lasten is opgenomen de intercompany rente € 1.688.488 (2022: € 867.669) die de Holding betaalt aan haar groepsmaatschappijen.

	2023	2022
Belastingen (31)		
Vennootschapsbelasting	6.187.916	-75.216.656
Tariefsaanpassing	0	0
	6.187.916	-75.216.656
Acute vennootschapsbelasting	9.085.686	5.282.145
Latente vennootschapsbelasting	-2.897.770	-80.498.801
	6.187.916	-75.216.656

In de geconsolideerde winst- en verliesrekening bedraagt de effectieve belastingdruk 26,4% (2022: 25,7%) tegenover een nominaal tarief van 25,8%. Redenen waarom de effectieve belastingdruk hoger is dan de nominale belastingdruk zijn een at arms length managementvergoeding bij één van de deelnemingen, een belastinglast voorgaande jaren en de deelnemingsvrijstelling.

In 2014 hebben Monuta Holding N.V. c.s. en de belastingdienst een individueel convenant ondertekend in het kader van Horizontaal Toezicht. Het convenant geldt voor de gehele groep onder Monuta Holding N.V. In december 2023 is een nieuw convenant Horizontaal Toezicht ondertekend waarmee Monuta voldoet aan de herziene eisen van het doorontwikkeld Horizontaal Toezicht.

	2023	2022
Resultaat deelnemingen (32)		
Resultaat deelnemingen	1.233.386	1.229.101
Resultaat deelnemingen oude jaren (niet-meegeconsolideerd)	-12.406	3.213
	1.220.980	1.232.314

Personeel

Het aantal werknemers op fulltimebasis per 31 december 2023 bedroeg 544 (2022: 543). In 2022 waren hieronder 3 medewerkers in Duitsland opgenomen. In verband met de verkoop van de Duitse tak in 2022 zijn er ultimo 2023 (2022: 3) geen medewerkers meer in dienst in Duitsland. De totale bezoldiging van bestuurders en gewezen bestuurders bedroeg in 2022 € 1,6 miljoen (2022: € 1,5 miljoen). Hiervan ziet € 0,1 miljoen (2022: € 0,1 miljoen) toe op pensioenkosten en € 0,0 miljoen (2022: € 0,0 miljoen) op sociale lasten. De bezoldiging van commissarissen en gewezen commissarissen bedroeg € 0,3 miljoen (2022: € 0,2 miljoen). Er is geen sprake van pensioenskosten of sociale lasten voor de commissarissen (2022: idem dito). In de personeelskosten zitten afvloei-ingslasten van € 0,6 miljoen waarvan € 0 miljoen in Duitsland (2022: € 1,5 miljoen waarvan € 1,2 miljoen in Duitsland). Monuta is met haar medewerkers pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen overeengekomen. De pensioenregeling heeft betrekking op alle medewerkers en leidt tot vergoedingen die gebaseerd zijn op het salaris en het aantal dienstjaren van medewerkers op hun pensioengerechtigde leeftijd. De pensioenregeling vanaf 2019 betreft een beschikbare premieregeling. De hoogte van de opbouw voor het ouderdomspensioen is afhankelijk van de keuze die de deelnemers maken. De uitvoering van de pensioenregeling is met ingang van 1 januari 2014 ondergebracht bij een levensverzekeraar.

	2023	2022
Accountantshonorarium		
Onderzoek van de jaarrekening	657.000	782.000
Totaal	657.000	782.000

In dit overzicht zijn alle aan het boekjaar toe te rekenen accountantskosten (incl. BTW) opgenomen.
Het onderzoek van de jaarrekening en andere controleopdrachten zijn uitgevoerd door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Gebeurtenissen na balansdatum

Monuta Verzekeringen N.V. is als gevolg van een portefeuille overdracht in het verleden door de betreffende koper in april 2024 aansprakelijk gesteld inzake mogelijke schade die verband houdt met informatie waarvan door de koper wordt betoogd dat deze op het moment van de transactie niet of onvoldoende aan haar bekend is gemaakt. De aansprakelijkstelling heeft betrekking op een deel van de overgenomen portefeuille. De impact van de aansprakelijkstelling is op dit moment niet in te schatten en kan mogelijk, maar kan mogelijk ook niet, een materiële impact hebben op het (toekomstige) vermogen van Monuta Verzekeringen N.V. De directie is op basis van extern ingewonnen advies van mening dat er voldoende grond is om de aansprakelijkstelling af te wijzen.

Enkelvoudige balans per 31 december 2023

in €, voor resultaatbestemming

	31 dec 2023	31 dec 2022
ACTIVA		
Software	125.633	343.399
Immateriële vaste activa (1)	125.633	343.399
Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen	421.331.181	401.807.428
Beleggingen (2)	421.331.181	401.807.428
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.409.296	996.868
Overige vorderingen	1.456.313	1.278.516
Vorderingen (3)	3.865.608	2.275.384
Actieve belastinglatentie	2.568.564	2.888.525
Materiële vaste activa	563.850	753.024
Liquide middelen	3.956	114.113
Overige activa (4)	3.136.370	3.755.662
Activa	428.458.793	408.181.873

	31 dec 2023	31 dec 2022
PASSIVA		
Gestort en opgevraagd kapitaal	11.344.506	11.344.505
Agio	1.776.216	1.776.216
Herwaarderingsreserve	17.977.114	16.621.194
Wettelijke reserve	6.052.753	6.429.525
Overige reserves	337.219.257	554.868.226
Resultaat boekjaar	18.290.706	-216.669.821
Eigen vermogen (5)	392.660.552	374.369.846
Voorziening voor belastingen	43.003	17.245
Overige voorzieningen	429.889	464.919
Voorzieningen (6)	472.891	482.164
Schulden aan groepsmaatschappijen	12.656.428	12.551.894
Langlopende schulden (7)	12.656.428	12.551.894
Schulden aan groepsmaatschappijen	18.530.181	17.616.199
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	285.008	308.116
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.365.315	791.797
Overige schulden	2.488.418	2.061.858
Kortlopende schulden (8)	22.668.922	20.777.969
Passiva	428.458.793	408.181.873

Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023

in €

	2023	2022
Vennootschappelijk resultaat na belasting	-1.233.046	-738.534
Resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	19.523.752	-215.931.287
Netto resultaat	18.290.706	-216.669.821

Waarderingsgrondslagen enkelvoudige jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van Boek 2, Titel 9, Burgerlijk Wetboek. Monuta Holding N.V. maakt gebruik van de faciliteit om in de enkelvoudige jaarrekening de in de geconsolideerde jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling toe te passen. Er wordt dan ook verwezen naar de grondslagen zoals opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening hoofdstuk grondslagen voor de waardering. Evenals de geconsolideerde jaarrekening is ook de enkelvoudige jaarrekening opgesteld op going concern basis.

Enkelvoudige winst- en verliesrekening

Er is gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot opstelling van een verkorte enkelvoudige winst- en verliesrekening (zie Titel 9, artikel 402, Burgerlijk Wetboek). Voor een toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening.

Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023

in €

Immateriële vaste activa (1)

Een overzicht van de immateriele vaste activa is onderstaand opgenomen:

	Software	Totaal
Aanschaffingen	22.316.272	22.316.272
Cum. afschrijving	-21.972.873	-21.972.873
Stand per 1 januari 2023	343.399	343.399
Investeringsen	0	0
Desinvesteringen	-20.106.336	-20.106.336
Cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	20.006.567	20.006.567
Afschrijvingen	-117.997	-117.997
Mutaties 2023	-217.766	-217.766
Stand per 31 december 2023	125.633	125.633

	Aanschaffings-waarde	Cumulatieve afschrijvingen	Boekwaarde 31 dec 2023
Software	2.209.936	-2.084.303	125.633
	2.209.936	-2.084.303	125.633

De software is betaald bij aankoop en intern doorontwikkeld door de eigen afdeling ICT.
Afschrijving vindt plaats op basis van een economische levensduur tussen de 3 en 5 jaar.

Beleggingen (2)

Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen

Netto-vermogenswaarde begin boekjaar	401.807.428
Resultaat boekjaar	19.523.753
Netto-vermogenswaarde einde boekjaar	421.331.181

Resultaat boekjaar van de deelnemingen	
Monuta Uitvaartgroep N.V. (100% belang)	1.024.669
Monuta Verzekeringen N.V. (100% belang)	17.409.658
Monuta Voorzieningsfonds B.V. (100% belang)	1.552.135
Monuta Ontzorgt B.V. (100% belang)	-462.709
Totaal	19.523.753

Vorderingen (3)

	31 dec 2023	31 dec 2022
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Vennootschapsbelasting	2.409.296	981.331
Te veel betaalde sociale lasten	0	15.537
	2.409.297	996.868

Overige vorderingen		
Overige vorderingen	1.456.313	1.278.516
	1.456.313	1.278.516

Overige activa (4)

Actieve belastinglatentie	31 dec 2023
Stand per 1 januari 2023	2.888.525
Mutaties 2023	-319.961
Stand per 31 december 2023	2.568.564

De latente vordering voor belastingen heeft overwegend een langlopend karakter, derhalve is geen onderscheid gemaakt naar een korten langlopend deel.

Materiële vaste activa

Een overzicht van de materiele vaste activa is onderstaand opgenomen:

	Inventaris	Totaal
Aanschaffingen	5.563.742	5.563.742
Cum. afschrijving	-4.810.718	-4.810.718
Stand per 1 januari 2023	753.024	753.024
Investeringsen	66.182	66.182
Desinvesteringen	-1.783.835	-1.783.835
Cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	1.783.250	1.783.250
Afschrijvingen	-254.771	-254.771
Mutaties 2023	-189.174	-189.174
Stand per 31 december 2023	563.850	563.850

	Aanschaffings-waarde	Cumulatieve afschrijvingen	Boekwaarde 31 dec 2023
Inventaris	3.846.090	-3.282.240	563.850
	3.846.090	-3.282.240	563.850

	31 dec 2023	31 dec 2022
Liquide middelen	3.956	114.113
	3.956	114.113

De liquide middelen zijn vrij opeisbaar.

Eigen vermogen (5)

De toelichting op het eigen vermogen is opgenomen in de toelichting op de geconsolideerde balans.

Voorzieningen (6)

Het verloop van de voorzieningen gedurende het jaar is als volgt:

	Voorziening voor belastingen	Overige voorzieningen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2023	17.245	464.919	482.164
Mutatie 2023	25.758	-35.030	-9.273
Stand per einde 31 december 2023	43.003	429.889	472.891

De overige voorzieningen betreffen de voorziening voor uitgestelde personeelsbeloningen. Deze heeft betrekking op de voorziening voor nog uit te betalen jubileumuitkeringen en de voorziening langdurig zieken.

Langlopende schulden (7)

Schulden aan groepsmaatschappijen

Monuta Voorzieningsfonds B.V.	12.656.428	12.551.894
	12.656.428	12.551.894

De rente bedraagt 1-maands Euribor + 1,45% (2022: 12-maands Euribor + 1,25%) en wordt ieder kwartaal vastgesteld.

Kortlopende schulden (8)

Schulden aan groepsmaatschappijen

Rekening courant	18.530.181	17.616.199
	18.530.181	17.616.199

De rente bedraagt 1-maands Euribor + 1,45% (2022: 12-maands Euribor + 1,25%) en wordt ieder kwartaal vastgesteld.

Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Crediteuren	285.008	303.116
	285.008	303.116

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing	516.067	477.048
Premies sociale verzekeringen	29.891	0
Omzetbelasting	819.357	314.749
	1.365.315	791.797

	31 dec 2023	31 dec 2022
Overige schulden		
Te betalen vakantietoeslag	277.603	293.379
Te betalen vakantiedagen	232.122	199.091
Te betalen afvloeiingskosten	176.000	72.845
Nog te betalen bedragen en overige schulden	1.802.693	1.496.543
	2.488.418	2.061.858

Monuta Holding N.V. is het hoofd van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting voor Monuta Ontzorgt B.V., Monuta Voorzieningsfonds B.V., Monuta Verzekeringen N.V en haar deelneming en Monuta Uitvaartgroep N.V. en haar deelnemingen.

De vennootschapsbelasting van de afzonderlijke rechtspersonen, voor zover opgenomen in de fiscale eenheid, is in de rekeningcourant-verhouding met Monuta Holding N.V. verwerkt.

In 2014 hebben Monuta Holding N.V. c.s. en de belastingdienst een individueel convenant ondertekend in het kader van Horizontaal Toezicht. Het convenant geldt voor de gehele groep onder Monuta Holding N.V. In december 2023 is een nieuw convenant Horizontaal Toezicht ondertekend waarmee Monuta voldoet aan de herziene eisen van het doorontwikkeld Horizontaal Toezicht.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN REGELINGEN

Monuta Holding N.V. heeft zich aansprakelijk gesteld voor een kredietarrangement met Monuta Uitvaartgroep N.V. en haar deelnemingen. Monuta Holding N.V. heeft voor Monuta Voorzieningsfonds B.V. en Monuta Uitvaartgroep N.V. en haar deelnemingen een aansprakelijkheidsverklaring, overeenkomstig Titel 9, artikel 403, Boek 2 Burgerlijk Wetboek afgegeven. Uit dien hoofde is Monuta Holding N.V. mede hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van Monuta Voorzieningsfonds B.V. en Monuta Uitvaartgroep N.V. en haar deelnemingen.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2023

De directie stelt voor het resultaat over 2023 als volgt te bestemmen:
Dotatie aan de overige reserves van € 18.290.206 en een dotatie van € 1.355.920 aan de herwaarderingsreserve.
De dotatie aan de herwaarderingsreseve ten gunste van de overige reserves is reeds in de jaarrekening 2023 verwerkt.

Ondertekening van de jaarrekening

Apeldoorn, 24 april 2024

Directie

drs. I.A.T. van den Bosch RC, CFRO
drs. Q.F.A. Fraai, voorzitter

Raad van Commissarissen

drs. G.M. Haandrikman AAG
S.T. Hoekstra MBA MSCM
drs. Th.A.W.M. Janssen
drs. R.H. Kliphuis
T.J. Slager

Overige gegevens

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Volgens artikel 37 van de statuten van Monuta Holding N.V. wordt de winst toegevoegd aan de reserves voor zover de algemene vergadering van aandeelhouders niet tot uitkering van winst besluit.

Uitkering van winst kan slechts plaats hebben tot ten hoogste het uitkeerbare deel van het eigen vermogen en na de goedkeuring van de jaarrekening waaruit blijkt dat uitkering geoorloofd is.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene vergadering en de raad van commissarissen van Monuta Holding N.V.

Verklaring over de jaarrekening 2023

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Monuta Holding N.V. ('de vennootschap') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de vennootschap en de groep (de vennootschap samen met haar dochtermaatschappijen) op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023 van Monuta Holding N.V. te Apeldoorn gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van de groep en de enkelvoudige jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2023; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Monuta Holding N.V. zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Onze controleaanpak

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot de kernpunten, fraude en continuïteit, en de aangelegenheden daaruit, bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van individuele kernpunten, de controleaanpak frauderisico's en de controleaanpak continuïteit, moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Samenvatting en context

Monuta Holding N.V. is een groepshoofd en houdt ondermeer een belang in Monuta Verzekeringen N.V., Monuta Voorzieningsfonds B.V., Monuta Ontzorgt B.V., Monuta Uitvaartgroep N.V. en haar deelnemingen. De groep bestaat uit verschillende groepsonderdelen en daarom hebben wij de reikwijdte en aanpak van de groepscontrole overwogen zoals uiteengezet in de paragraaf 'De reikwijdte van onze groepscontrole'. We hebben in het bijzonder aandacht besteed aan de gebieden die gerelateerd zijn aan de specifieke bedrijfsactiviteiten van de groep.

Als onderdeel van het ontwerpen van onze controleaanpak hebben wij de materialiteit bepaald en het risico van materiële afwijkingen in de jaarrekening geïdentificeerd en ingeschat.

Wij besteden bijzondere aandacht aan die gebieden waar de directie belangrijke schattingen heeft gemaakt, bijvoorbeeld bij significante schattingen waarbij veronderstellingen over toekomstige gebeurtenissen worden gemaakt die inherent onzeker zijn. In paragraaf 'schattingen' van de jaarrekening heeft de vennootschap de schattingsposten en de belangrijkste bronnen van schattingsonzekerheid uiteengezet. Vanwege de significante schattingsonzekerheid en het gerelateerde hogere inherente risico verbonden aan de waardering van de activa en verplichtingen uit hoofde van verzekeringscontracten en activa en passiva tegen reële waarde waar niet sprake is van een beurswaarde die tot stand is gekomen in een actieve markt, hebben wij deze aangemerkt als kernpunten zoals uiteengezet in de paragraaf 'De kernpunten van onze controle'. Vervolgens hebben wij de toelichtingen over de kapitaalpositie op basis van Solvency II regelgeving aangemerkt als een kernpunt vanwege het belang van de Richtlijn Solvabiliteit II voor de financiële positie van de vennootschap en de complexiteit van de berekening van het vereiste en beschikbare vermogen.

Monuta Holding N.V. heeft de potentiële impact van klimaatverandering op haar financiële positie beoordeeld. Deze hebben echter geen significante invloed op de gehanteerde assumpties en veronderstellingen die zijn gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening. Daarnaast is de beleggingsportefeuille gewaardeerd op marktwaarde. Derhalve leidt de impact van klimaatverandering niet tot een kernpunt van onze controle.

De hoofdlijnen van onze controleaanpak waren als volgt:

Materialiteit

- Materialiteit: € 6.790.000

Reikwijdte van de controle

- Alle groepsonderdelen zijn in de controle betrokken.
- Dekking controlewerkzaamheden: 95% van de geconsolideerde en enkelvoudige omzet, 99% van het geconsolideerde en enkelvoudige balanstotaal en 95% van het geconsolideerde en enkelvoudige resultaat voor belastingen.

Kernpunten

- Onzekerheden in de waardering van de activa en verplichtingen uit hoofde van verzekeringscontracten
- Beleggingen gewaardeerd tegen reële waarde waar niet sprake is van een beurswaarde die tot stand gekomen is in een actieve markt
- Toelichtingen over de kapitaalpositie op basis van Solvency II-regelgeving

Materialiteit

De reikwijdte van onze controle wordt beïnvloed door het toepassen van materialiteit. Het begrip ‘materieel’ wordt toegelicht in de paragraaf ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij bepalen, op basis van ons professionele oordeel, kwantitatieve grenzen voor materialiteit waaronder de materialiteit voor de jaarrekening als geheel, zoals uiteengezet in onderstaande tabel. Deze grenzen, evenals de kwalitatieve overwegingen daarbij, helpen ons om de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden voor de individuele

posten en toelichtingen in de jaarrekening te bepalen en om het effect van onderkende afwijkingen, zowel individueel als gezamenlijk, op de jaarrekening als geheel en op ons oordeel, te evalueren.

Materialiteit voor de groep

€ 6.790.000 (2022: € 7.698.000).

Hoe is de materialiteit bepaald

Wij bepalen de materialiteit op basis van ons professionele oordeel. Als basis voor deze oordeelsvorming gebruikten we 1.5% van het gemiddelde eigen vermogen over de afgelopen drie jaar.

De overwegingen voor de gekozen benchmark

We gebruikten het (gemiddeld) eigen vermogen als de primaire, algemeen geaccepteerde, benchmark, op basis van onze analyse van de gemeenschappelijke informatie-behoeften van gebruikers van de jaarrekening. Op basis daarvan zijn wij van mening dat het eigen vermogen het meest relevante kengetal is voor de financiële prestaties van de vennootschap.

We passen het eigen vermogen aan met een driejaarsgemiddelde, om te voorkomen dat uitbijters in het resultaat tot grote fluctuaties leiden in de materialiteit van jaar op jaar.

Bij de bepaling van het percentage hebben wij in aanmerking genomen dat wij de controle van de Solvency II informatie zo inrichten dat een afwijking van maximaal 5% van de Solvency Capital Requirement (SCR) ratio ongedetecteerd zou kunnen blijven.

Materialiteit voor groepsonderdelen

Aan elk groepsonderdeel, binnen de reikwijdte van onze controle, is, op basis van onze oordeelsvorming, een materialiteit toegerekend die lager ligt dan de materialiteit voor de groep als geheel.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de €339.500 (2022: €385.000) aan hen rapporteren evenals kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De reikwijdte van onze groepscontrole

Monuta Holding N.V. is de moedermaatschappij van een groep van entiteiten. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Monuta Holding N.V. Wij hebben de reikwijdte van onze controle zodanig bepaald dat wij voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Daarbij hebben wij, onder meer, in aanmerking genomen de managementstructuur van de groep, de aard van de activiteiten van de groepsonderdelen, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de vennootschap opereert. Op grond hiervan hebben wij de aard en omvang van de werkzaamheden bepaald op het niveau van de groepsonderdelen die noodzakelijk waren om door het groepsteam en door de accountants van groepsonderdelen te worden uitgevoerd. De groepscontrole heeft zich voornamelijk gericht op de significante onderdelen Monuta Verzekeringen N.V. en Monuta Uitvaartgroep N.V.

In totaal hebben wij met het uitvoeren van deze werkzaamheden de volgende dekking over onderstaande jaarrekeningposten verkregen:

Omzet	95%
Balanstotaal	99%
Resultaat voor belasting	95%

De groepsonderdelen die niet onder de reikwijdte van de controle vallen vertegenwoordigen geen van alle meer dan respectievelijk 1% van de geconsolideerde omzet of het geconsolideerde balanstotaal. Op de financiële informatie van deze resterende groepsonderdelen hebben we op groepsniveau, onder meer, cijferanalyses uitgevoerd om onze inschatting, dat deze onderdelen geen significante risico's op materiële fouten bevatten, te bevestigen.

Waar controlewerkzaamheden zijn uitgevoerd door accountants van groepsonderdelen, hebben wij de mate waarin onze betrokkenheid noodzakelijk was bepaald om in staat te zijn een conclusie te trekken of voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot deze onderdelen is verkregen als basis voor ons oordeel bij de geconsolideerde jaarrekening als geheel.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij (groeps)onderdelen, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, zijn wij in staat geweest om voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep te verkrijgen als basis voor ons oordeel over de jaarrekening.

Controleaanpak frauderisico’s

Wij hebben risico’s op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in Monuta Holding N.V. en haar omgeving en de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico’s en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent en de uitkomsten daarvan.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de interne beheersing geëvalueerd, waaronder de frauderisicoanalyse van het management (SIRA), de gedragscode, en klokkenluidersregeling en voor zover wij dat noodzakelijk achtten voor onze controle, de werking getoetst van deze interne beheersmaatregelen.

Wij hebben om inlichtingen gevraagd bij de leden van de directie, de interne auditfunctie, afdeling compliance, afdeling riskmanagement en de raad van commissarissen of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico’s, hebben frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van frauderisico’s.

De door ons geïdentificeerde frauderisico’s en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerde frauderisico’s

Het risico dat het bestuur maatregelen van interne beheersing doorbreekt.

- De directie bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het bestuur met betrekking tot:
- › journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
 - › Schattingen;
 - › Significante transacties buiten het kader van normale bedrijfsuitoefening.

Wij hebben daarbij bijzondere aandacht voor tendenties als gevolg van mogelijke belangen van de directie.

Het risico op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude in de opbrengstverantwoording van de uitvaartgroep.

Als onderdeel van onze risico inschatting en uitgaande van de veronderstelling dat er bij de opbrengstenverantwoording van de uitvaartgroep frauderisico's bestaan, hebben wij geëvalueerd welke opbrengstsoorten aanleiding geven tot een risico op afwijking van materieel belang als gevolg van fraude. Het geïdentificeerde risico ziet toe op het verantwoorden van fictieve (niet voorkomende) omzettransacties door middel van manuele boekingen van management.

Onze controlewerkzaamheden en observaties

- › Wij hebben de beheersingsomgeving, inclusief de tone at the top geëvalueerd en kennisgenomen van de interne governance binnen Monuta Holding N.V.
- › Wij hebben de opzet en bestaan geëvalueerd en, voorzover effectief en relevant voor onze controle, de werking getoetst van de maatregelen van interne beheersing die het risico op doorbreking van de interne beheersing mitigeren in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen.
- › Wij hebben specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van de directie waaronder de waardering van technische voorzieningen, de waardering van beleggingen met een beurswaarde die niet tot stand gekomen is in een actieve markt en de schattingen die ten grondslag liggen aan de Solvency II calculaties.
- › Wij hebben hierbij aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van de directie bij deze schattingen. Wij verwijzen voor deze specifieke werkzaamheden naar de kernpunten van onze controle.
- › Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten.
- › Wij hebben een element van onvoorspelbaarheid in de geplande controlewerkzaamheden opgenomen.
- › Ten slotte hebben wij geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door de directie.

- › Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing ten aanzien van de omzetverantwoording.
- › Wij hebben onze controle hoofdzakelijk gegevensgericht ingestoken. Wij hebben data-analyses uitgevoerd om afwijkende omzetboekingen in het boekjaar te identificeren en hebben specifieke gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd, waaronder het vaststellen dat deze omzetboekingen zijn gebaseerd op daadwerkelijke betalingen van polishouders doormiddel van een (integrale) aansluiting met de bankontvangsten.
- › We hebben getoetst of de manuele journaalposten in de omzet rekeningen juist en voldoende onderbouwd zijn. Per jaareinde hebben wij specifieke werkzaamheden uitgevoerd om mogelijke verschuivingen van omzet van geleverde diensten/producten in het volgende boekjaar naar de omzetverantwoording van het huidige boekjaar te identificeren.
- › Wij hebben op basis van deelwaarnemingen de geleverde prestaties en transactiepreizen die ten grondslag liggen aan de omzet transacties getoetst aan de hand van de onderliggende uitvaartovereenkomsten, geautoriseerde prijslijsten, verkoopfacturen en geldontvangsten.
- › Tevens hebben wij onderzocht of in het volgende boekjaar creditnota's zijn geboekt die een indicatie geven van onjuist geboekte omzet in het huidige boekjaar.
- › Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van de afgrenzing en het bestaan van de verantwoorde omzet.

Wij hebben in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Daarnaast hebben we kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing vormen voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Controleaanpak continuïteit

Zoals toegelicht in de toelichting op de gehanteerde Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling in de jaarrekening, heeft de directie de continuïteitsbeoordeling van de vennootschap voor ten minste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening uitgevoerd en geen gebeurtenissen of omstandigheden geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's).

Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van de directie te evalueren omvatten onder andere:

- › Overwegen of de continuïteitsbeoordeling van de directie alle relevante informatie bevatte waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hadden en de directie bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.
- › Evalueren van de financiële positie voor de periode van ten minste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening rekening houdend met de ontwikkelingen in de branche en onze kennis uit de controle. Wij hebben hierbij onder meer kennisgenomen van de door de directie opgestelde “Own Risk and Solvency Assessment” (ORSA) waarin (toekomstige) scenario's en risico's zijn doorgerekend en vertaald naar potentiële effecten op de (toekomstige) solvabiliteitspositie.

- › Inwinnen van inlichtingen bij de directie over hun kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door de directie verrichte continuïteitsbeoordeling.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van de directie over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens de controle van de jaarrekening. Wij hebben de raad van commissarissen op de hoogte gebracht van de kernpunten. De kernpunten vormen geen volledige weergave van alle risico's en punten die wij tijdens onze controle hebben geïdentificeerd en hebben besproken. Wij hebben in deze paragraaf de kernpunten beschreven met daarbij een samenvatting van de op deze punten door ons uitgevoerde werkzaamheden.

Kernpunten

Onzekerheden in de waardering van de activa en verplichtingen uit hoofde van verzekeringscontracten

We verwijzen naar toelichting 7 van de jaarrekening voor de gerelateerde toelichtingen.

De berekening van technische voorzieningen voor levensverzekering en natura-uitvaartverzekeringen is complex en bevat significante schattingen.

De gebruikte aannames voor de waardering van de verplichtingen gerelateerd aan de verzekeringscontracten hebben betrekking op overlevings- en sterftekansen, verloop in de portefeuille, toekomstige kosten en de overige aannames gebruikt in de toereikendheidstoets.

Gelet op de mate van schattingsonzekerheid in de aannames beschouwen wij dit als een kernpunt voor onze controle.

Onze controlewerkzaamheden en observaties

Interne beheersing

We hebben de werking van de interne beheersingsmaatregelen met betrekking tot de juistheid en volledigheid van de bij de waardering van de technische voorziening gehanteerde basisgegevens getest. De beheersingsmaatregelen omvatten data-analyses op basis van dataregels en opvolgingsprocedures voor bevindingen.

Aannames

Onze controlewerkzaamheden bestonden onder andere uit het testen van de procedures gehanteerd bij de totstandkoming van de aannames. Deze aannames hebben wij ook getoetst aan in de markt aanwezige gegevens. De kwaliteit van eerdere inschattingen hebben wij getoetst door een analyse van de technische resultaten gedurende het jaar ten opzichte van de verwachte uitkomst op basis van eerder gebruikte aannames. De uitkomsten van de actuariële analyse zijn besproken met de actuariële functie. Bij de toetsing hebben we specifieke aandacht besteed aan sterfte en toekomstige kosten. We hebben daarbij vastgesteld dat de aannames van het management onderbouwd zijn en dat, op basis van beschikbare controle-informatie, de gebruikte aannames redelijk zijn.

Toelichtingen

Daarnaast hebben we vastgesteld dat de toelichtingen en specifiek de gevoeligheden toereikend en in overeenstemming zijn met het stelsel van financiële verslaggeving.

Kernpunten

Beleggingen gewaardeerd tegen reële waarde waar niet sprake is van een beurswaarde die tot stand gekomen is in een actieve markt
Wij verwijzen naar toelichting 2 en 9 van de jaarrekening

Bij de waardering van de terreinen en gebouwen is gebruikgemaakt van waarderingstechnieken die mede gebaseerd zijn op inputs die niet waarneembaar zijn vanuit marktgegevens. De waardering van deze activa is belangrijk voor onze controle, aangezien de waardebepaling in aanzienlijke mate afhankelijk is van schattingen gecombineerd met de omvang van de posten. Hierdoor is het risico op afwijkingen verhoogd.

De participaties in beleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de ultimo boekjaar gerapporteerde en berekende nettovermogenswaarde. Deze berekende intrinsieke waarde wordt ontleend aan de opgaven van de desbetreffende fondsmanagers en waar mogelijk ondersteund door gecontroleerde jaarrekeningen van de betreffende fondsen.

De waardering van de derivaten en leningen vindt plaats op basis van de netto-contante waarde van gemodelleerde kasstromen.

Onze controlewerkzaamheden en observaties

We hebben de werking van de interne beheersingsmaatregelen gericht op de betrouwbaarheid van de brondata voor de waardering van de betreffende activa getest en geconcludeerd dat we hier, voor zover relevant voor onze controle, gebruik van kunnen maken.

We hebben de data die ten grondslag liggen aan de waardering gecontroleerd door aansluiting met bestaande contracten en marktgegevens.

Verder hebben we op basis van een deelwaarneming een eigen inschatting van de waardering van de terreinen en gebouwen, leningen en derivaten gemaakt en de door ons acceptabel geachte bandbreedte vergeleken met de opgenomen waarderingen. Daarbij hebben we geconcludeerd dat de waardering in de jaarrekening binnen de door ons bepaalde bandbreedte van acceptabele waarderingen valt.

In onze analyse van de waardering van de participaties hebben we de waarderingsmethodiek beoordeeld en vastgesteld dat deze geschikt is.

De toetsing van de methodiek bestond uit aansluitingen maken met de waarderingsopgaves van fondsmanagers, het uitvoeren van backtests en het aansluiten met gecontroleerde jaarrekeningen. Hiermee hebben wij additionele controle-informatie verkregen over de juistheid van de opgaven van de fondsmanagers.

Daarnaast hebben wij vastgesteld dat de toelichtingen toereikend en in overeenstemming zijn met het stelsel van financiële verslaggeving.

Kernpunten

Toelichtingen over de kapitaalpositie op basis van Solvency II-regelgeving
Wij verwijzen naar toelichting 6 van de jaarrekening

De vennootschap bepaalt het ter dekking van de aangegane risico's aan te houden kapitaal op basis van de Solvency II-regelgeving. Voor de bepaling van de kapitaalvereisten maakt de vennootschap gebruik van de standaardformule.
Bij de bepaling van de aanwezige kapitaalpositie en de vereiste kapitaalpositie worden een aantal belangrijke schattingselementen en waarderingsmodellen gehanteerd waarbij niet in de markt waarneembare input wordt gebruikt. De belangrijkste schattingselementen zijn:

- Kasstromen gehanteerd bij de bepaling van de marktwaarde van de technische voorzieningen.
- De compensatiemogelijkheden van uitgestelde belastingen bij het optreden van een schok in het solvabiliteitskapitaal.

In verband met genoemde managementschattingen en complexe waarderingsmodellen is het risico op afwijkingen verhoogd. Aangezien de solvabiliteitsratio een belangrijk kengetal is en de Solvency II- informatie wordt gehanteerd in het kapitaal- en dividendbeleid van de vennootschap, hebben wij de controle van deze informatie als belangrijk beschouwd.

Onze controlewerkzaamheden en observaties

Wij hebben vastgesteld of de aanpassingen om te komen van de BW 2 Titel 9 - balans tot de bij de bepaling van het aanwezige kapitaal gehanteerde economische balans juist en volledig zijn en in overeenstemming met de Solvency II-regelgeving.

Hierbij hebben wij de schattingselementen (parameters en veronderstellingen ten aanzien van sterfte, verval en toekomstige kosten) die zijn gebruikt om de kasstromen te bepalen getoetst aan de hand van de historisch waargenomen ontwikkelingen in de verzekeringsportefeuille. We hebben geconstateerd dat de schattingselementen zoals gehanteerd door het management onderbouwd zijn en vinden de schattingen redelijk.

Wij hebben vastgesteld dat de kapitaalvereisten per risico-onderdeel zijn berekend in overeenstemming met de Solvency II-regelgeving. Hiertoe hebben wij, voor zover relevant, de interne beheersingsmaatregelen rondom de data(stromen), het modellenbeheer en het calculatieproces getoetst.

Tevens hebben wij deelwaarnemingen uitgevoerd op de gehanteerde data en calculaties.

Daarnaast hebben wij het in aanmerking genomen compensatievermogen van uitgestelde belastingen getoetst en daarbij vastgesteld dat dit afdoende gedekt wordt door de verantwoorde latente belastingverplichtingen.

Tenslotte hebben wij vastgesteld dat de toelichtingen toereikend en in overeenstemming zijn met het stelsel van financiële verslaggeving.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- › met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- › alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde vereisten

Onze benoeming

Wij zijn op 29 juni 2015 benoemd als externe accountant van Monuta Holding N.V. door de raad van commissarissen volgend een besluit van de algemene vergadering op 29 juni 2015 dat jaarlijks is herbevestigd door de aandeelhouders. Wij zijn nu voor een onafgebroken periode van 8 jaar accountant van de vennootschap.

Geen verboden diensten

Wij hebben, naar ons beste weten en overtuiging, geen verboden diensten geleverd, als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Geleverde diensten

De diensten die wij, in aanvulling op de controle van de jaarrekening, hebben geleverd aan de vennootschap en haar dochtermaatschappijen, in de periode waarop onze wettelijke controle betrekking heeft, zijn toegelicht onder ‘Accountantshonorarium’ van de toelichting van de geconsolideerde winst- en verliesrekening van de jaarrekening.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor:

- › het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- › een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer hier sprake van is.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 24 april 2024

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
R. Hoogendoorn RA

Bijlage bij onze controle-verklaring over de jaarrekening 2023 van Monuta Holding N.V.

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- › Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- › Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel

controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.

- › Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- › Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- › Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden

voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Bepalend hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groeps-onderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de vennootschap opereert. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan de auditcommissie op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen die zijn getroffen om de geïdentificeerde bedreigingen weg te nemen en onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen, vanuit alle zaken die wij met de raad van commissarissen hebben besproken, die aangelegenheden die het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening van de huidige periode en derhalve kernpunten van de controle zijn. Wij beschrijven deze zaken in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of wanneer wij, in buitengewoon zeldzame omstandigheden, bepalen dat een aangelegenheid niet in de controleverklaring zou moeten worden gecommuniceerd omdat redelijkerwijs verwacht wordt dat de nadelige gevolgen van dergelijke communicatie groter zijn dan de voordelen voor het maatschappelijk verkeer.

colofon

Monuta Jaarverslag 2023
Open over afscheid

Coverfoto
Suzanne, uitvaartverzorgster Monuta

Eindredactie
Rosanne Prinsen

Ontwerp
De Toekomst - het beste voor je merk